

Projekt

przygotowany przez Wójta Gminy Siemyśl

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY SIEMYŚL
z dnia ..... 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Siemyśl na lata 2022-2025**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 24 i 218) oraz art. 10 ust. 2 ust. 2a i 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763 i 764) Rada Gminy Siemyśl uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Siemyśl na lata 2022-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siemyśl.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.¹⁾

---

¹⁾Niniejsza uchwała była poprzedzona uchwałą Nr 195/XXV/21 Rady Gminy Siemyśl z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022, która utraciła moc z dniem 31 marca 2022 r. na podstawie art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469).

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Gminy Siemyśl
z dnia ..... 2022 r.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY SIEMYŚL NA LATA 2022-2025

WRAZ Z DIAGNOZĄ PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

OPRACOWANIE:

**CENTRUM PROFILAKTYKI I REEDUKACJI
ATELIER**

SIEMYŚL, 2022

WYKAZ SKRÓTÓW:

CIS – Centrum Integracji Społecznej

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GOKiB – Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Siemyślu wraz z salami wiejskimi na terenie sołectw

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

KBdsPN – Krajowe Biuro Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KIS – Klub Integracji Społecznej

KS – Klub Seniora „Złota Jesień”

NGO (ang. non-government organization) – organizacja pozarządowa

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemyślu

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu

PES – Podmioty ekonomii społecznej

PK – Punkt Konsultacyjny i Punkt Wsparcia Rodzin i Osób Doświadczających Przemocy

POZ – Placówki ochrony zdrowia

pp. – punkt procentowy

PP – Posterunek Policji w Rymaniu

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kołobrzegu

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie

UG – Urząd Gminy Siemyśl

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Atelier
Centrum Profilaktyki i Reeducacji

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	3
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	4
DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	5
METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH	5
PROBLEMATYKA BADANIA	6
WYBÓR METOD I TECHNIK BADAWCZYCH.....	7
DOBÓR PRÓBY.....	8
NARZĘDZIA BADAWCZE.....	8
ETYKA PROWADZONYCH BADAŃ	9
CHARAKTERYSTYKA GMINY	10
POŁOŻENIE	10
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	11
EDUKACJA I WYCHOWANIE	13
INFRASTRUKTURA KULTURALNO-REKREACYJNA	14
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	15
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA – UCZNIOWIE.....	16
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA – PEŁNOLETNI MIESZKAŃCY GMINY	45
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA – SPRZEDAWCY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.....	68
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE.....	77
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	82
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE SIEMYŚL	88
SYNTEZA WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH	90
ANALIZA SWOT.....	96
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	100
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.....	109
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	109
ADRESACI PROGRAMU.....	110
REALIZACJA PROGRAMU	110
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	111
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	111
BIBLIOGRAFIA.....	113
SPIS RYSUNKÓW	114
SPIS TABEL.....	114
SPIS WYKRESÓW	114

WPROWADZENIE

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Siemyśl na lata 2022-2025 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Siemyśl. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Siemyśl na lata 2016-2022.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego przez Radę Gminy na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Siemysł na lata 2022-2025 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633, z późn. zm.)

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml.

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

Diagnozę społeczną przeprowadza się w celu:

- identyfikacji przyczyn wywołujących sytuacje problemowe,
- rozpoznania wzajemnych związków pomiędzy problemami i kwestiami społecznymi,
- oceny skali problemów społecznych w danym układzie administracyjnym,
- zbadania regionalnych, lokalnych uwarunkowań problemów społecznych,
- analizy podejmowanych działań zmierzających do rozwiązania sytuacji problemowej lub jej złagodzenia.

Rzetelnie przeprowadzona diagnoza jest fundamentem do planowania różnych programów rozwiązywania problemów społecznych. Wiedza, którą dostarcza nam diagnoza pozwala na odpowiednią alokację zasobów w polecane programy. Dlatego jakość wykonanej diagnozy jest znacząca dla tworzenia właściwych i adekwatnych działań w społeczeństwie.

METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH

Niniejsza diagnoza realizowana na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemyślu ma na celu ukazanie skali różnych problemów społecznych występujących wśród mieszkańców Gminy. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- problemów występujących wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy,
- przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenia skali oraz zakresu występujących problemów,
- wskazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków.

Przeprowadzone badanie diagnozujące problemy społeczne składało się z kilku etapów, które zostały przedstawione poniżej.

I ETAP

- planowanie badania diagnozującego problemu
- określenie obszarów tematycznych
- określenie możliwości realizacji diagnozy

II ETAP

- określenie problemu badawczego
- wybór metod i technik badawczych
- opracowanie harmonogramu dobór próby

III ETAP

- proces zbierania danych
- analiza i interpretacja danych

IV ETAP

- opracowanie wniosków

PROBLEMATYKA BADANIA

Poniżej zaprezentowane zostały problemy społeczne, do których odnosił się zakres prac badawczych.

PROBLEM ALKOHOLOWY (ALKOHOLIZM) – według WHO to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą”¹. Alkoholizm ściśle wiąże się z negatywnymi zjawiskami społecznymi takimi jak: bezrobocie, przemoc, ubóstwo, czy zachowania kryminalne. Problem alkoholowy wśród współczesnych społeczeństw jest problemem o bardzo szerokim zasięgu, w związku z tym tej kwestii poświęcono najwięcej miejsca w poniższej diagnozie.

PROBLEM NARKOTYKOWY (NARKOMANIA) – według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”². W niniejszym raporcie zwrócono uwagę przede wszystkim na następujące kwestie związane z owym zjawiskiem: rozpowszechnienie i dostępność narkotyków oraz dopalaczy, a także skalę zjawiska wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży szkolnej na terenie Gminy.

PROBLEM NIKOTYNOWY (NIKOTYNIZM) – jest zjawiskiem, które polega na regularnym zażywaniu tytoniu, w skład którego wchodzi nikotyna – silna trucizna oraz szereg innych substancji, które wykazują negatywny wpływ na nasz organizm. Nikotynizm jest uzależnieniem fizycznym i psychicznym. Został szczegółowo opisany w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD 10. Niniejsza diagnoza ma na celu ukazanie skali uzależnienia, dostępności papierosów dla uczniów na terenie Gminy, a także skali problemu wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży.

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE – Amerykańskie Towarzystwo Psychiatryczne formalnie potwierdziło istnienie uzależnień/nałogów behawioralnych w maju 2013 poprzez opublikowanie piątej rewizji klasyfikacji DSM i włączenie zaburzenia uprawiania hazardu do kategorii zaburzeń i nałogów.

PROBLEM PRZEMOCY W RODZINIE – przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, które ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Definicja przemocy w rodzinie wg ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie mówi, że: „Przemoc w rodzinie należy rozumieć jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa albo dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób

¹ Pilch T., *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, str. 92.

² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii.

wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narażające je na szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

ZJAWISKO PRZEMOCY RÓWIEŚNICZEJ – WHO określa przemoc jako „użycie z rozmysłem siły lub zagrożenie nią, przeciw sobie, innej osobie, grupie lub społeczności, co prowadzi do zranienia, śmierci, lub szkody psychicznej, a także do zaburzeń rozwojowych i upośledzenia społecznego”³. Nowym problemem, który pojawia się coraz częściej wśród polskich uczniów to zjawisko cyberbullyingu lub inaczej mówiąc cyberprzemocy. Poniższa tabela przedstawia różne sposoby rozumienia cech charakterystycznych dla systematycznej przemocy rówieśniczej w szkole i jej cyfrowego odpowiednika.

WYBÓR METOD I TECHNIK BADAWCZYCH

Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw mieszkańców na temat problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, przemocy domowej, rówieśniczej, cyberprzemocy, uzależnień behawioralnych oraz profilaktyki. W tym celu zdecydowano się na przeprowadzenie komplementarnych badań, zrealizowanych wśród trzech grup społecznych:

- dorosłych mieszkańców Gminy,
- uczniów,
- sprzedawców napojów alkoholowych.

Każda grupa respondentów wniosła coś nowego względem badanych zagadnień i pozwoliła na ich lepszą diagnozę oraz głębsze zrozumienie.

Przez metodę badawczą rozumie się na ogół system założeń i reguł pozwalających na takie uporządkowanie praktycznej lub teoretycznej działalności, aby można było osiągnąć cel, do jakiego się świadomie zmierza⁴. Wyróżnia się metody ilościowe i jakościowe. Zarówno jedno, jak i drugie są użyteczne w prowadzeniu badań socjologicznych, wszystko zależy od tego jakich danych potrzebujemy.

Badania wśród dorosłych mieszkańców i uczniów zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą techniki **CAWI** (ang. Computer Assisted Web Interviews), która polega na przeprowadzaniu ankiety, która jest dostępna w formie online. Badania wśród sprzedawców napojów alkoholowych zostały wykonane za pomocą techniki **CATI** (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing), która jest bardzo często wykorzystywana w badaniach rynkowych ze względu na krótki czas zbierania danych. Polega na przeprowadzeniu ankiety poprzez rozmowę telefoniczną z respondentem.

³ *Przemoc i agresja w szkołach w Europie – sposoby przeciwdziałania*, Polskie Biuro Eurydice, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2007.

⁴ Sztumski J., *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, s. 60.

Koncepcja badania uwzględniła zapewnienie trafności i rzetelności planowanych działań. Wiązała się z tym przede wszystkim triangulacja źródeł danych, polegająca na pozyskaniu informacji z różnych środowisk.

DOBÓR PRÓBY

Najczęściej badana przez nas zbiorowość jest zbyt liczna, aby zbadać jej wszystkich członków, dlatego wybiera się jej reprezentację. Występują dwa typy doboru próby: losowy i nielosowy. Podejmując decyzję o wyborze doboru próby, powinniśmy kierować się tym, jaki jest cel naszych badań. Wykorzystany w diagnozie losowy dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie Gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk.

Badania zostały przeprowadzone w lutym 2022 roku i wzięło w nich udział łącznie 260 osób. Poniższa tabela przedstawia szczegółową strukturę próby badawczej.

Rysunek 1. Struktura próby badawczej

PRÓBA BADAWCZA	Dorośli mieszkańcy	98 osób
	Uczniowie	153 osoby
	Sprzedawcy napojów alkoholowych	9 osób

NARZĘDZIA BADAWCZE

Badania na terenie gminy Siemyśl zostały przeprowadzone za pomocą kwestionariusza ankiety, czyli gotowego formularza z pytaniami skierowanymi do respondentów. Kwestionariusz ankiety można podzielić na 3 części:

1. część adresowo-tytułową – umieszcza się ją na pierwszej stronie naszej ankiety, gdzie wyszczególnione są takie kwestie jak: nazwa ośrodka badawczego, tytuł kwestionariusza oraz szczegółowe instrukcje dla naszego respondenta,
2. część merytoryczną – zawarte są w niej nasze pytania dotyczące zagadnienia, które badamy,
3. część metryczkową – zawarte są w niej dane dotyczące respondenta, są to np. płeć, wykształcenie, stan cywilny, przedział wiekowy lub miejsce zamieszkania.

Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych miał podobną konstrukcję niezależnie od badanej grupy. Składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru. Ze względu na specyfikę poszczególnych grup dokonano spersonalizowania pytań, dostosowując ich charakter do profilu respondenta.

Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy. Ewentualne dysproporcje związane są z zaokrągleniem do liczb całkowitych (maksymalnie +/- 2%).

ETYKA PROWADZONYCH BADAŃ

Podczas prowadzenia badań społecznych wyróżnia się kilka podstawowych reguł, jakimi powinien kierować się badacz, aby badania były prowadzone w sposób etyczny. Wśród nich wymienia się między innymi:

- świadomą zgodę respondenta, który ma pełną wiedzę, co do charakteru swojego uczestnictwa w badaniu,
- unikanie wprowadzania w błąd respondentów,
- zagwarantowanie badanym poufności oraz uszanowania ich prywatności,
- niedopuszczenie do sytuacji celowych pominięć i manipulacji w trakcie zbierania i analizy danych,
- podmiotowe traktowanie badanych osób,
- nieszkodzenie w żaden sposób badanym,
- jasne i precyzyjne informowanie badanych o korzyściach i obciążeniach⁵.

Badane przez nas osoby wypełniały ankietę samodzielnie, co ma niebagatelną rolę w badaniu postaw i opinii względem delikatnych kwestii. Za każdym razem przed przystąpieniem do badania, uczestnicy byli informowani o pełnej anonimowości badania, został wyjaśniony cel oraz instrukcja wypełniania arkusza ankiety, co sprawiło, że nasze badania prowadzone były w sposób etyczny.

---

⁵ Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, s. 515-519.

CHARAKTERYSTYKA GMINY

POŁOŻENIE

Gmina Siemyśl jest większą jednostką administracyjną, która znajduje się w północno-centralnej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie kołobrzeskim. Gmina graniczy z 5 innymi jednostkami samorządu terytorialnego, które usytuowane są zarówno na terenie powiatu kołobrzeskiego – Gościno, Kołobrzeg, Rymań i gryfickiego – Brojce oraz Trzebiatów. Siedzibą administracyjną Gminy jest wieś Siemyśl, niemniej jej obszar współtworzy 11 jednostek pomocniczych, czyli sołectw – Białokury, Byszewo, Charzyno, Kędrzyno, Morowo, Niemierze, Nieżyn, Siemyśl, Świecie Kołobrzeskie, Trzynik oraz Unieradz. Obszar Gminy obejmuje powierzchnię 107,3 km², czyli niemal 15% terenu całego powiatu. Mieszkańcy Gminy zajmują się w szczególności działalnością rolniczą, co uwarunkowane jest m.in. ukształtowaniem terenu – 74% powierzchni zajmują użytki rolne, natomiast 16% stanowią obszary leśne. Polodowcowa rzeźba terenu sprzyja rozwijaniu się usług w zakresie rekreacji i turystyki, bowiem przez Gminę przepływa rzeka Dębosznica oraz Błotnica, a na jej obszarze obecne są również liczne jeziora, m.in. Kamica oraz głazy narzutowe.

Rysunek 2. Położenie gminy Siemyśl w powiecie kołobrzeskim

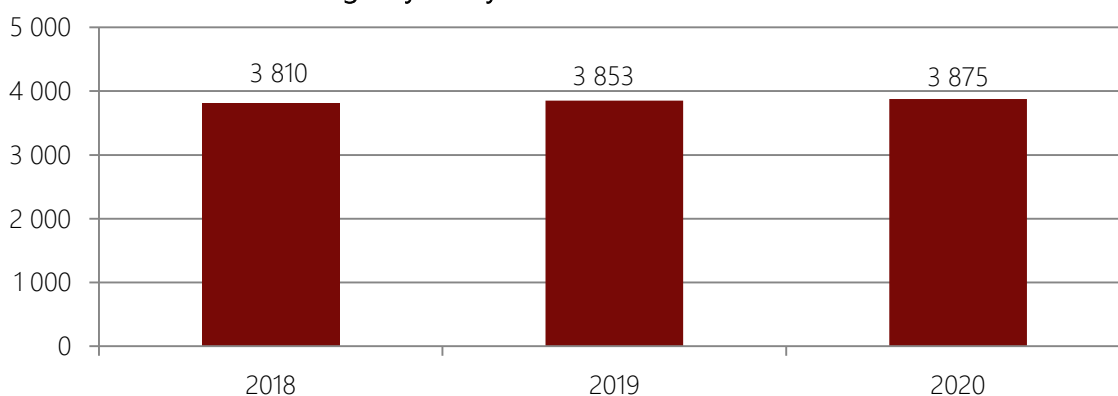

Źródło: <http://www.zcpwz.pl/>

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Analiza struktury demograficznej w gminie Siemyśl wskazuje na obraz aktualnego stanu lokalnej społeczności. Na koniec 2020 roku populacja Gminy liczyła 3 875 mieszkańców, natomiast na przestrzeni lat 2018-2020 można zaobserwować sukcesywny wzrost w zakresie liczby osób zamieszkujących jej obszar. W 2018 roku populacja wynosiła 3 810 osób, w roku kolejnym zwiększyła się o 43 mieszkańców, a w 2020 roku zwiększyła się o kolejnych 22, zatem w porównaniu do 2018 roku wzrost populacji Gminy ukształtował się na poziomie 65 mieszkańców, tj. 2%.

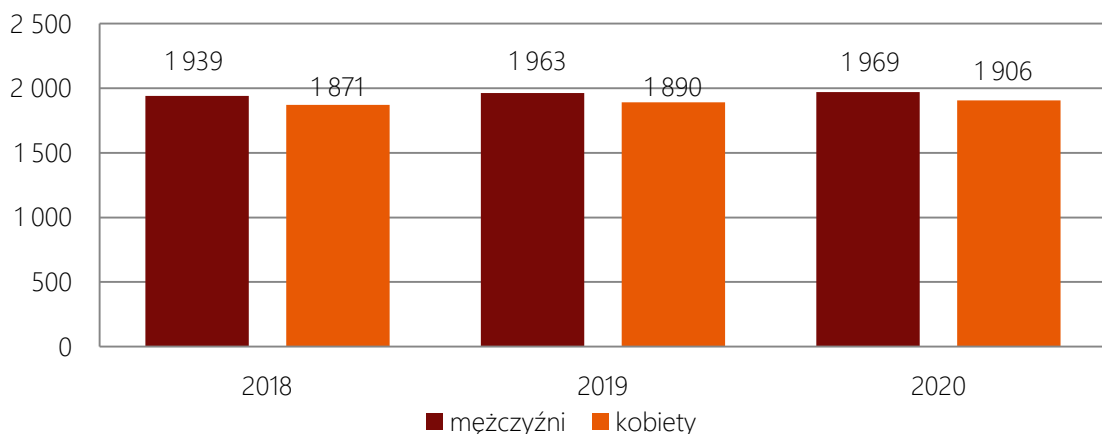
Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Siemyśl w latach 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Na obszarze gminy Siemyśl występuje niewielka dysproporcja mieszkańców pod względem płci. W 2020 roku Gminę zamieszkiwało łącznie 1 906 kobiet oraz 1 969 mężczyzn, zatem udział mężczyzn był wyższy i wyniósł 50,8%. Udział kobiet był niższy o 1,6 pp. i ukształtował się na poziomie 49,2%. Współczynnik feminizacji w Gminie w 2020 roku wyniósł 97, co oznacza, że na każdego 100 mężczyzn przypadła 97 kobiet.

Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących gminę Siemyśl na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W 2020 roku na terenie Gminy odnotowanych zostało 35 urodzeń, natomiast liczba zgonów była niższa i wyniosła 31, zatem przyrost naturalny ukształtował się na poziomie 4, co odpowiadało przyrostowi naturalnemu 1,04 na 1 000 mieszkańców. Na przestrzeni lat 2018-2020 liczba urodzeń żywych oraz zgonów zmniejszyła się, natomiast przyrost naturalny ulegał nieznacznym wahaniom. Niemniej, zawsze przyjmował on dodatnią wartość, co w połączeniu ze wzrostem populacji Gminy świadczy o pozytywnych zmianach demograficznych.

Tabela 1. Przyrost naturalny w gminie Siemysł na przestrzeni lat 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
urodzenia żywe	41	37	35
zgony	34	34	31
przyrost naturalny	7	3	4

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Siemysł według ekonomicznych grup wieku w 2020 roku przedstawiała się następująco:

- 19,3% mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym – do 18 roku życia;
- 62,8% mieszkańców Gminy było w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 18 a 59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18 a 64 rokiem życia;
- 17,9% mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym – dla kobiet jest to powyżej 60 roku życia, natomiast dla mężczyzn powyżej 65 roku życia.

Poniższa tabela prezentuje populację gminy Siemysł według ekonomicznych grup wieku na przestrzeni lat 2018-2020. W tym okresie nastąpiły niekorzystne przemiany demograficzne w zakresie systematycznego wzrostu udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle społeczeństwa, przy jednoczesnym spadku odsetka osób będących w wieku przedprodukcyjnym. Neutralny trend wystąpił z kolei w przypadku udziału osób w wieku produkcyjnym, bowiem w 2020 roku przyjął taką samą wartość, co w roku poprzednim, natomiast w porównaniu do 2018 roku nieznacznie się zmniejszył (o 0,6 pp.). Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w 2020 roku prezentował się korzystniej od wskaźników w całym województwie zachodniopomorskim, gdyż osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły tam 17,2%, w wieku produkcyjnym – 59,5%, natomiast w wieku poprodukcyjnym – 23,2%.

Tabela 2. Udział ludności gminy Siemysł według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2018-2020

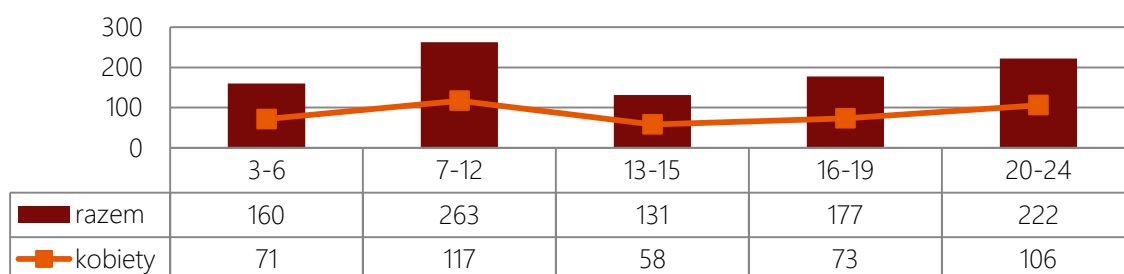
wyszczególnienie	2018	2019	2020
wiek przedprodukcyjny	19,9%	19,7%	19,3%
wiek produkcyjny	63,4%	62,8%	62,8%
wiek poprodukcyjny	16,7%	17,5%	17,9%

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W wieku potencjalnej nauki, czyli między 3 a 24 rokiem życia w 2020 roku było łącznie 953 mieszkańców gminy Siemyśl. Liczba kobiet w tym przedziale wiekowym była w przedmiotowym roku znacznie mniejsza od liczby mężczyzn, bowiem w wieku 3-24 lat było 425 dziewcząt i 528 chłopców, zatem udział kobiet w ogóle osób w tej grupie wiekowej wyniósł 44,6%, a mężczyzn 55,4%. Rozpatrując kwestię ludności Gminy z podziałem na poszczególne edukacyjne grupy wiekowe możemy zauważyć, że w 2020 roku najwięcej osób miało 7-12 lat (263 osoby) oraz 20-24 lata (222 osoby). Ludność Gminy według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku prezentuje poniższy wykres.

Wykres 3. Ludność gminy Siemyśl według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Gmina Siemyśl jest organem prowadzącym 2 jednostki oświatowe znajdujące się w poszczególnych miejscowościach Gminy. Wśród jednostek organizacyjnych Gminy realizujących zadania z zakresu wychowania i dydaktyki znajduje się:

- Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Charzynie,
- Szkoła Podstawowa im. Noblistów Polskich w Siemyślu.

Ponadto, dzieci w wieku 3-6 lat mają możliwość korzystania z opieki przedszkolnej, która świadczona jest w ramach oddziałów przedszkolnych, które znajdują się przy wszystkich szkołach podstawowych w Gminie. Niemniej, w Gminie brakuje placówek opieki nad dziećmi do lat 3, czyli żłobki i kluby dziecięce, które stanowią ważny instrument polityki prorodzinnej i w zakresie aktywizacji na rynku pracy, umożliwiając rodzicom powrót na rynek pracy, przy jednoczesnym zabezpieczeniu pobytu ich dzieci.

INFRASTRUKTURA KULTURALNO-REKREACYJNA

Prawidłowe funkcjonowanie rodzin oraz dzieci w znacznym stopniu uwarunkowane jest lokalnymi zasobami w zakresie animowania czasu wolnego, czyli infrastrukturą rekreacyjną, kulturalną i sportową. Obecność takich obiektów wpływa na jakość życia lokalnej społeczności, a także poziom integracji społecznej, zarówno rodzin, jak i osób starszych, czy dzieci.

Za działalność w zakresie kultury, wychowania i rekreacji, a także promocji i upowszechniania czytelnictwa, popularyzacji literatury oraz udzielania informacji i profesjonalnej pomocy w poszukiwaniu wiadomości odpowiedzialny jest **Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Siemyślu**. W strukturze GOKiB znajduje się Gminna Biblioteka Publiczna w Siemyślu wraz z filiami w Charzynie, Trzyniku oraz Byszewie. Ponadto Ośrodek zarządza również salami wiejskimi, które zlokalizowane są w Białokurach, Byszewie, Charzynie, Nieżynie, Niemierzu, Świeciu Kołobrzeskim, Trzyniku oraz Unieradzu. W ramach działalności GOKiB w Siemyślu rozwija się działalność grup i formacji artystycznych, w tym w zakresie tańca, sztuki oraz sztuk walki. Placówka ma również kluczowy wpływ na krzewienie kultury ludowej, popularyzacji Gminy oraz promowania lokalnych artystów. W tym celu organizuje liczne wydarzenia historyczno-kulturalne, imprezy integracyjne oraz kiermasze, konkursy czy wystawy. Ośrodek pełni również ważną rolę w zakresie integracji osób starszych w lokalnej społeczności, gdyż w jego murach spotykają się członkowie Zespołu Śpiewaczego, który powstał przy **Klubie Seniora „Złota Jesień”** funkcjonującego przy OPS w Siemyślu.

W zakresie upowszechniania sportu i rozwijania aktywności fizycznej wśród osób dorosłych oraz dzieci głównym podmiotem jest Klub Sportowy „Jantar” oraz infrastruktura sportowa w Gminie, czyli boiska wielofunkcyjne, boiska sportowe, place zabaw, siłownie zewnętrzne a także szlaki rowerowe. Na atrakcyjność turystyczno-rekreacyjną w Gminie wpływ mają również liczne zabytki, w szczególności zabytkowy dwór we Wszemierzycach, grodzisko z okresu wczesnośredniowiecznego w Mączniku, zabytkowe parki dworskie w Białokurach i Kędrzynie, a także liczne kościoły.

Ważny wpływ na wychowanie i profilaktykę zachowań ryzykownych wśród dzieci, a także ogólną poprawę ich funkcjonowania w środowisku rówieśniczym i rodzinnym oraz na prawidłowy rozwój psychospołeczny mają placówki oświatowe, w których organizowane są zajęcia świetlicowe, instytucje kulturalno-rekreacyjne, gdzie odbywają się regularne zajęcia artystyczne oraz sportowe, a także organizacje pozarządowe, które realizują projekty dedykowane najmłodszym mieszkańcom Gminy.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujących lub prowadzących działalność na terenie gminy Siemyśl należą:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemyślu,
- Urząd Gminy Siemyśl,
- Posterunek Policji w Rymaniu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- placówki oświatowe,
- Zakład Opieki Zdrowotnej w Siemyślu,
- Punkt Konsultacyjny i Punkt Wsparcia Rodzin i Osób Doświadczających Przemocy,
- Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Marianówku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kołobrzegu,
- Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Siemyślu,
- świetlice szkolne i sale wiejskie,
- organizacje pozarządowe,
- Klub Seniora „Złota Jesień”,
- Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi Filia w Trzyniku.

Są to instytucje i miejsca prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom bądź wspomagające taką działalność. Ich kooperacja odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom alkoholowym, narkotykowym i behawioralnych na terenie gminy Siemyśl można zaliczyć:

- pedagogów, psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych, wychowawczych, terapeutów uzależnień, socjoterapeutów, specjalistów pełniących dyżury w Punkcie Konsultacyjnym,
- pracowników i terapeutów w Ośrodku Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- pracowników placówek ochrony zdrowia.

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA – UCZNIOWIE

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnień i przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy, e-papierosy, przemocą domową, rówieśniczą, cyberprzemocą oraz uzależnieniami behawioralnymi, tj. hazard i nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych. Badanie umożliwiło również poznanie opinii młodych mieszkańców na temat realizowanych w szkole działań profilaktycznych.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

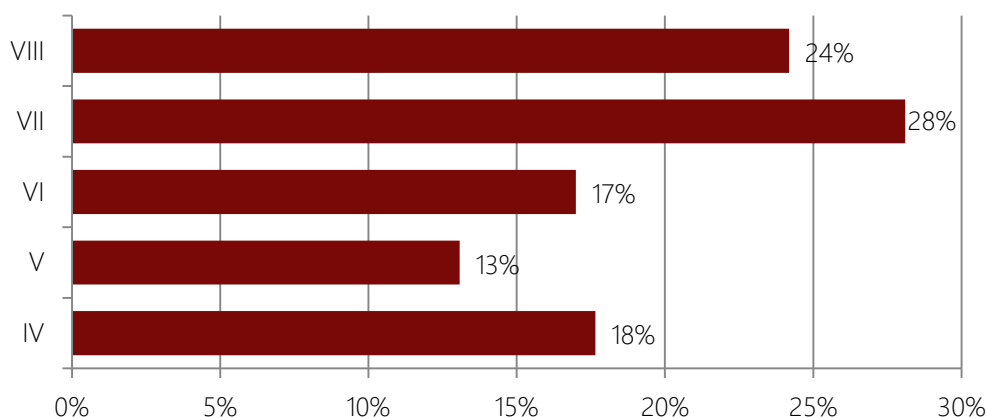
Uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie gminy Siemyśl wypełnili łącznie 153 kwestionariusze ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że w badaniu diagnozującym problemy społeczne występujące w lokalnej społeczności, niewielką przewagę miały dziewczynki, gdyż stanowiły 52% ogółu. Chłopcy wypełnili natomiast 48% kwestionariuszy.

Rysunek 3. Płeć:

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Dostrzegalne jest znaczne zróżnicowanie pod tym względem. Najwięcej, bo 28% osób biorących udział w badaniu uczęszczało do VII klasy szkoły podstawowej, 24% wskazało na klasę VIII, z kolei 18% to uczniowie IV klasy, 17% - klasy VI, natomiast osoby z V klasy stanowiły 13% próby badawczej.

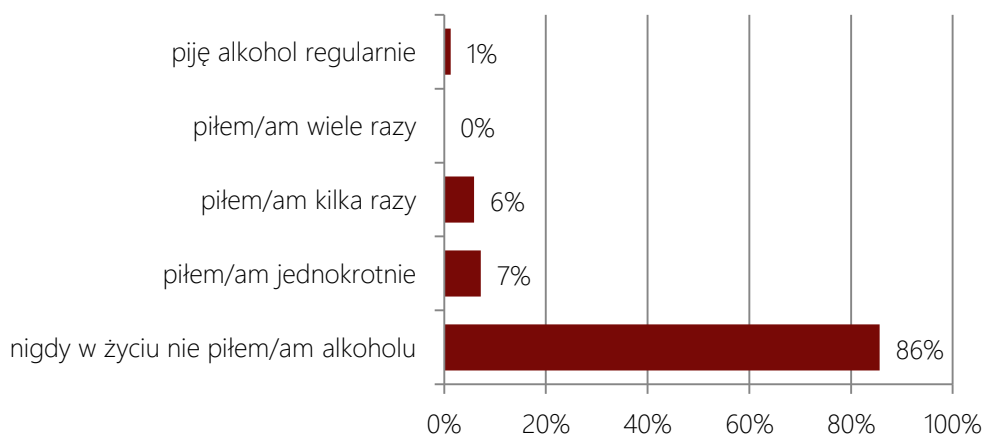
Wykres 4. Klasa:

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z pytań skierowanych do uczniów, odnosiło się do częstotliwości spożywania przez nich alkoholu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że kontakt z nim miało 14% młodych mieszkańców Gminy, przy czym należy zauważyć, iż połowę z nich, stanowiły osoby, które zadeklarowały sięgnięcie po alkohol jednokrotnie (7%), a kolejne 6% badanych przyznało się do kilkukrotnego spożycia. Niemniej, 1% respondentów wskazał, iż pije alkohol regularnie.

Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko ci uczniowie, którzy pili alkohol.

22 osoby

W ramach badań uzyskano również informacje o sposobie otrzymania/zdobycia alkoholu przez uczniów. Na podstawie deklaracji młodych mieszkańców możemy zauważyć, że połowa ankietowanych dostała go do spróbowania od rodziców (11 osób, tj. 50%). W dalszej kolejności respondenci deklarowali, że byli alkoholem częstowani (9 osób, tj. 41%), 3 osoby wskazały

samodzielny zakup (14%), natomiast pojedyncze osoby przyznały, iż poprosiły kogoś o kupno oraz sięgnęły po niego podczas ważnych uroczystości rodzinnych (po 5%).

Wykres 6. W jaki sposób otrzymałeś/aś – zdobyłeś/aś alkohol?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
rodzice dali mi spróbować	50%	11
ktoś mnie poczęstował	41%	9
kupiłem/am sobie sam/a	14%	3
poprosiłem/am kogoś o kupno	5%	1
inne	5%	1
podkrałem/am rodzicom	0%	0
dostałem/am od starszych kolegów	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniowie, którzy spożywali alkohol zostali poproszeni również o określenie w jakim wieku pierwszy raz po niego sięgnęli. Odpowiedzi respondentów wskazują, iż ponad połowa z nich odbyła inicjację alkoholową w wieku 10-13 lat (12 osób, tj. 57%), wiek 4 uczniów mieścił się w przedziale 14-16 lat (19%), natomiast średnio co czwarta osoba miała wówczas mniej niż 10 lat (5 osób, tj. 24%).

Wykres 7. W jakim wieku pierwszy raz spożyłeś/aś alkohol?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mniej niż 10 lat	24%	5
10-13 lat	57%	12
14-16 lat	19%	4

Kolejne pytanie zadane uczniom ze szkół znajdujących się na terenie gminy Siemyśl, odnosiło się do częstotliwości spożycia przez nich alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Zdecydowana większość uczniów zaprzeczyła, aby piła alkohol w tym okresie (16 osób, tj. 73%). Pozostali respondenci sięgnęli po alkohol 1-2 razy (6 osób, tj. 27%).

Wykres 8. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	73%	16
1 – 2 razy	27%	6
3 – 4 razy	0%	0
5 – 7 razy	0%	0
więcej niż 7 razy	0%	0

Uczniowie ze szkół na terenie Gminy zostali zapytani również o to, po jaki rodzaj alkoholu sięgnęli. Jak wynika z udzielonych przez nich odpowiedzi, najpopularniejsze wśród uczniów jest

piwo (17 osób, tj. 77%). Znaczący odsetek wskazał również na szampana i wódkę (po 6 osób, tj. 27%) oraz wino (5 osób, tj. 23%). Jednocześnie można zauważyć, że po whisky sięgnęły 2 osoby (9%), a po likier/nalewkę 1 respondent (5%).

Wykres 9. Jaki rodzaj alkoholu próbowałeś/aś?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
piwo	77%	17
wódka	27%	6
szampan	27%	6
wino	23%	5
whisky	9%	2
likier, nalewka	5%	1
inny	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Badania wykazały również, że część uczniów spośród tych, którzy spożywali alkohol, doświadczyła w związku z tym przykrych konsekwencji, którymi były problemy w szkole (3 osoby, tj. 14%) oraz kłótnie i bójki (2 osoby, tj. 9%). Pojedyncze odpowiedzi padły także na problemy w rodzinie, pogorszenie relacji koleżeńskich oraz wypadek lub uszkodzenie ciała (po 5%), natomiast pozostali badani nie doznali negatywnych skutków związanych ze spożyciem alkoholu (16 osób, tj. 73%).

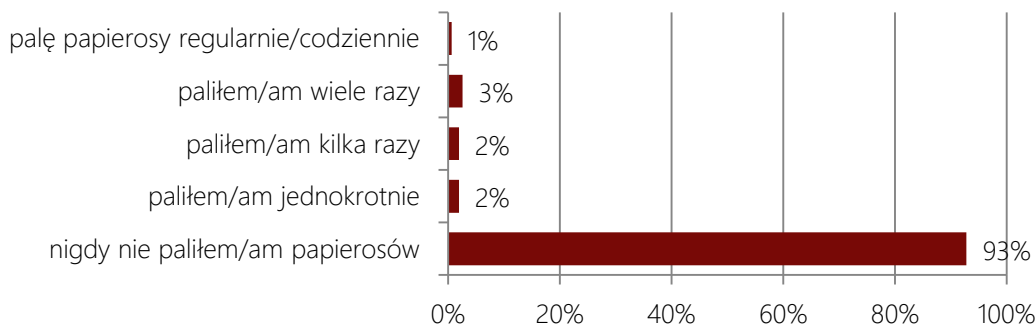
Wykres 10. Czy miałeś/aś jakieś przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie miałem/am przykrych doświadczeń	73%	16
problemy w szkole	14%	3
kłótnia lub bójka	9%	2
problemy w rodzinie	5%	1
pogorszenie relacji koleżeńskich	5%	1
wypadek lub uszkodzenie ciała	5%	1
inne	5%	1
problemy finansowe	0%	0
problemy z Policją	0%	0

PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy. Z deklaracji respondentów wynika, że kontakt z nimi miało 7% ankietowanych, w tym 2% sięgnęło po nie jednokrotnie, kolejne 2% paliło papierosy kilka razy, natomiast 3% paliło wiele razy, a 1% uczniów zadeklarował regularne/codzienne sięganie po nie.

Wykres 11. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się palić papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów)?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko ci uczniowie, którzy palili papierosy.

12 osób

W poniższej tabeli przedstawione zostały odpowiedzi uczniów na pytanie dotyczące wieku inicjacji nikotynowej. Jak możemy zauważyć, po papierosy przed 10 rokiem życia sięgnął 1 badany (9%), 8 osób miało wówczas 11-13 lat (73%), natomiast 2 uczniów było w wieku 14-16 lat (18%).

Wykres 12. W jakim wieku pierwszy raz paliłeś/aś papierosy? (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów)

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mniej niż 10 lat	9%	1
11-13 lat	73%	8
14-16 lat	18%	2

W toku badania uzyskano również informacje odnośnie częstotliwości palenia papierosów przez uczniów w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Spośród wszystkich respondentów, którzy zadeklarowali, że palili papierosy w tym okresie 2 osoby sięgnęły po wyroby nikotynowe 1-2 razy (18%), 1 uczeń palił je 5-10 razy (9%), natomiast 2 osoby paliły je więcej niż 10 razy (18%). Pozostali badani nie palili papierosów w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie (6 osób, tj. 55%).

Wykres 13. Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu ostatnich 30 dni?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie paliłem/am papierosów w ciągu ostatnich 30 dni	55%	6
1 – 2 razy	18%	2
3 – 4 razy	0%	0
5 – 10 razy	9%	1
więcej niż 10 razy	18%	2

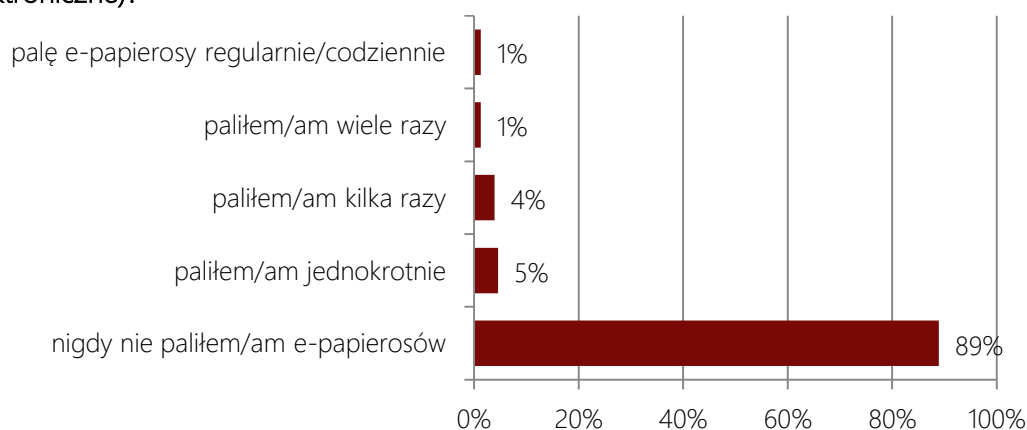

Na kolejne pytania odpowiadali wszyscy uczniowie.

153 osoby

Zbadaniu poddana została następnie częstotliwość palenia przez uczniów e-papierosów. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że po elektroniczne papierosy sięgnęło 11% ankietowanych, w tym 5% paliło je jednokrotnie, 4% – kilka razy, 1% wiele razy, natomiast kolejny 1% pali regularnie/codziennie.

Wykres 14. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się palić e-papierosy (papierosy elektroniczne)?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko ci uczniowie, którzy palili e-papierosy.

17 osób

W ramach badań uzyskano również informacje na temat wieku, w którym badani uczniowie pierwszy raz zapalili e-papierosa. Większość sięgnęła po nie mając 11-13 lat (12 osób, tj. 71%). 3 ankietowanych wskazało na przedział wiekowy 14-16 lat (18%), a 2 osoby miały wówczas mniej niż 10 lat (12%).

Wykres 15. W jakim wieku pierwszy raz paliłeś/aś e-papierosa?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mniej niż 10 lat	12%	2
11-13 lat	71%	12
14-16 lat	18%	3

W kolejnej części badania określona została częstotliwość palenia e-papierosów w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem, która przedstawiona została w tabeli poniżej. Z zebranych danych wynika, że w tym okresie po elektroniczne papierosy sięgnęło 5 badanych (29%), wśród których 1 osoba miała z nimi bezpośredni kontakt 1-2 razy, również 1 osoba wskazała

na przedział 3-4 razy, a kolejna na 5-10 razy (po 6%). Jak wskazały 2 osoby, paliły one e-papierosy więcej niż 10 razy (12%).

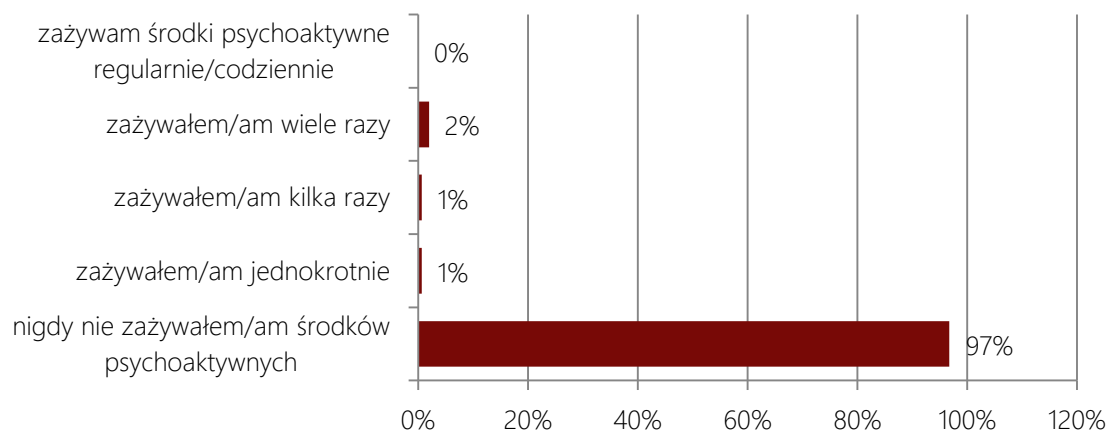
Wykres 16. Jak często paliłeś/aś e-papierosy w ciągu ostatnich 30 dni?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie paliłem/am e-papierosów w ciągu ostatnich 30 dni	71%	12
1 – 2 razy	6%	1
3 – 4 razy	6%	1
5 – 10 razy	6%	1
więcej niż 10 razy	12%	2

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych w Diagnozie obszarów dotyczył zażywania narkotyków, dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież. W celu dogłębnej analizy tego problemu respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Po substancje psychoaktywne sięgnęło 4% uczniów, z czego po 1% badanych stwierdziło, że zażywali je jeden raz oraz kilka razy, natomiast 2% podało, iż miało to miejsce wiele razy.

Wykres 17. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko ci uczniowie, którzy zażywali substancje psychoaktywne.

5 osób

Uczniowie, którzy zażywali substancje psychoaktywne zostali także poproszeni o określenie, od kogo je otrzymali. Po 2 ankietowanych odpowiedziało, że dokonało zakupu

od kogoś znanego ze słyszenia, ale nie osobiście oraz nie wie skąd je zdobyło (po 40%), natomiast pojedyncze odpowiedzi padły na zakup substancji od kolegi i od obcej osoby, a także w Internecie (po 20%).

Wykres 18. Skąd wzięłeś(ęłaś) tę substancję?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście	40%	2
nie wiem	40%	2
kupiłem/am od kolegi	20%	1
kupiłem/am od obcej osoby	20%	1
kupiłem/am przez Internet	20%	1
dostałem/am od starszego brata lub siostry	0%	0
dostałem/am od kolegi/koleżanki	0%	0
dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście	0%	0
dostałem/am od obcej osoby	0%	0
braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół	0%	0
otrzymałem/am ją nieświadomie (bez mojej zgody)	0%	0
inne	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Podczas realizacji badań, określony został również wiek inicjacji narkotykowej uczniów, którzy mieli kontakt z tego typu substancjami. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 1 respondent miał wówczas 11-13 lat (20%), a wiek pozostałych 4 osób mieścił się w przedziale 14-16 lat (80%).

Wykres 19. Ile miałeś/aś lat, kiedy po raz pierwszy zażyłeś/aś jakieś narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mniej niż 10 lat	0%	0
11-13 lat	20%	1
14-16 lat	80%	4

Poniższa tabela przedstawia częstotliwość zażywania substancji psychoaktywnych przez uczniów, w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Możemy zauważyć, że w tym okresie sięgnęły po nie 4 osoby, wśród których 2 wskazały na przedział 3-4 razy, a kolejne 2 na 5-10 razy (po 40%).

Wykres 20. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu OSTATNICH 30 DNI?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy w ciągu ostatnich 30 dni	20%	1
1 – 2 razy	0%	0
3 – 4 razy	40%	2
5 – 10 razy	40%	2
więcej niż 10 razy	0%	0

Kolejna tabela przedstawia rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie o rodzaj zażywanych substancji. Najpopularniejsze wśród uczniów okazały się leki w celu odurzenia, po które sięgnęły 4 osoby (80%) oraz marihuana lub haszysz (2 osoby, tj. 40%). Pojedyncze odpowiedzi padły również na substancje wziewne, kokainę, amfetaminę, LSD, metamfetaminę oraz inne, bliżej nieokreślone substancje (po 20%).

Wykres 21. Jakie były to substancje?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
leki w celu odurzenia	80%	4
marihuana lub haszysz	40%	2
substancje wziewne	20%	1
kokaina	20%	1
amfetamina	20%	1
LSD	20%	1
metamfetamina	20%	1
inne	20%	1
grzyby halucynogenne	0%	0
ekstazy	0%	0
sterydy anaboliczne	0%	0
mefedron	0%	0
dopalacze	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Interesowało nas również to, czy uczniowie będący po inicjacji narkotykowej, doświadczyli w związku z tym jakichś przykrych konsekwencji. Badania wykazały, że w przypadku 2 osób pogorszeniu uległy ich relacje koleżeńskie, a kolejne 2 osoby miały problemy z Policją. Pojedyncze odpowiedzi padły również na kłótnie lub bójkę oraz inne, nieokreślone doświadczenia. Pozostałe 2 osoby nie spotkały się z żadnymi przykrymi konsekwencjami.

Wykres 22. Czy miałeś/aś jakieś przykre doświadczenia związane z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
pogorszenie relacji koleżeńskich	40%	2
problemy z Policją	40%	2
nie miałem/am przykrych doświadczeń	40%	2
kłótnia lub bójka	20%	1
inne	20%	1
problemy w szkole	0%	0
problemy finansowe	0%	0
problemy w rodzinie	0%	0
wypadek lub uszkodzenie ciała	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Na kolejne pytania odpowiadali wszyscy uczniowie.

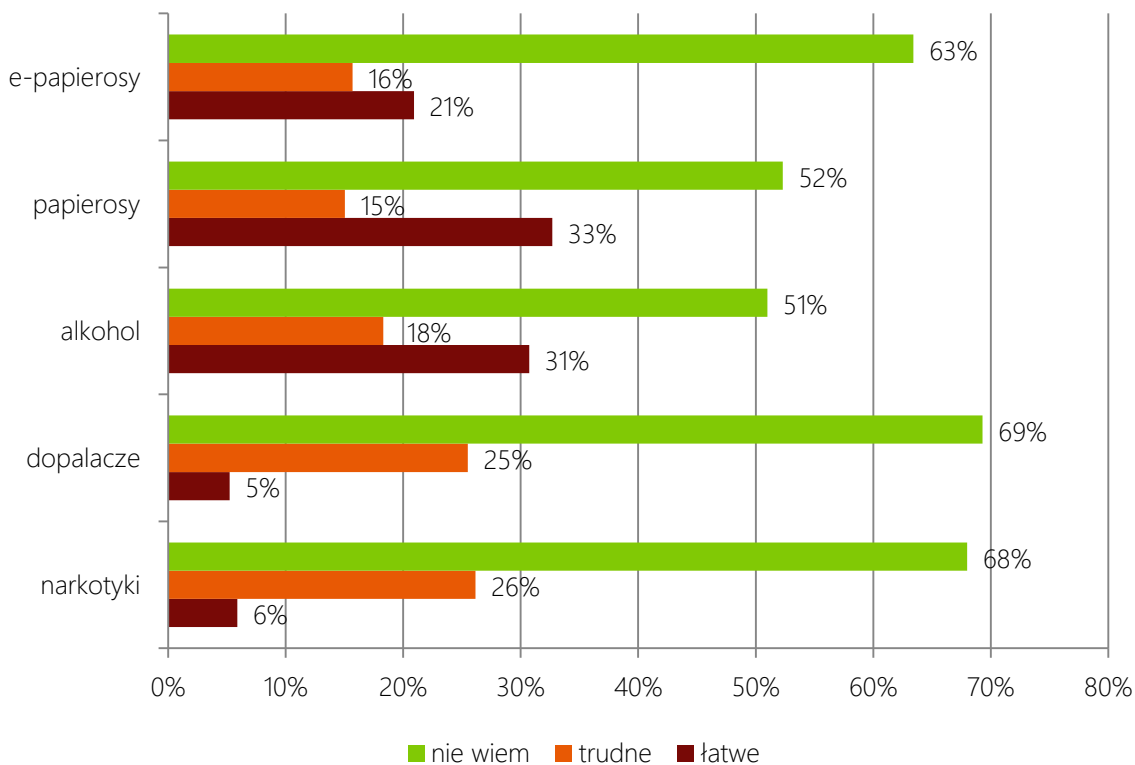
---

153 osoby

W następnej kolejności uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 6% ankietowanych, a trudne dla 26%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 5% ankietowanych, a trudne dla 25%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 31% ankietowanych, a trudny dla 18%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 33% ankietowanych, a trudne dla 15%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 21% ankietowanych, a trudne dla 16%.

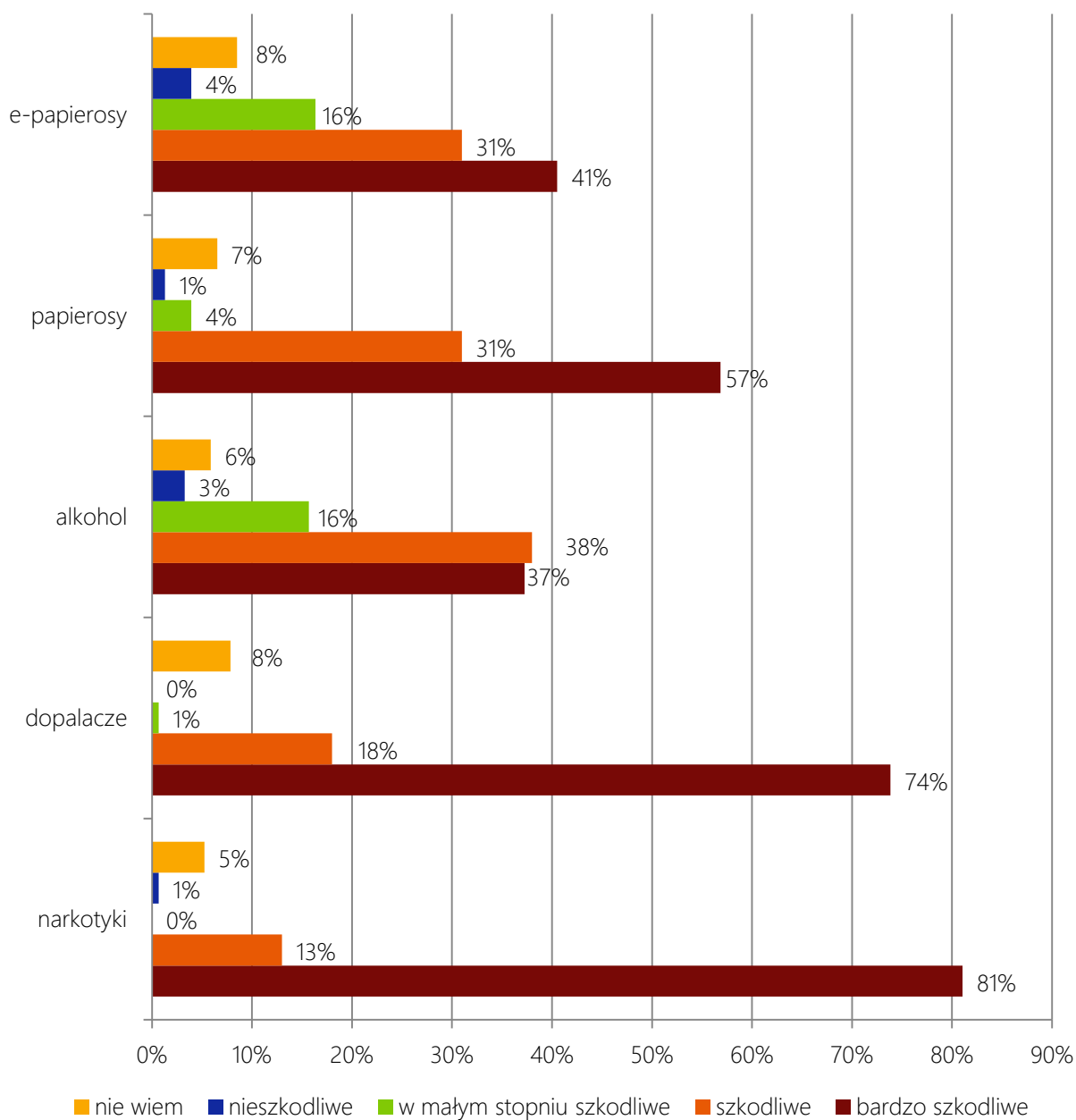
Wykres 23. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy w swojej miejscowości byłoby to:

Ocena szkodliwości dla zdrowia dopalaczy, narkotyków, alkoholu, e-papierosów i papierosów uczniów przedstawia się następująco:

- szkodliwość dopalaczy dostrzega 94%, narkotyków – 92%, alkoholu – 75%, e-papierosów – 72%, natomiast papierosów – 88%,
- ze szkodliwości wymienionych substancji nie zdaje sobie sprawy po 1% uczniów w przypadku dopalaczy i narkotyków, 19% uczniów w przypadku alkoholu, 5% jeśli chodzi o papierosy i 20% w przypadku e-papierosów,
- brak wiedzy na temat szkodliwości dopalaczy ma 8% respondentów, na temat narkotyków – 5%, alkoholu – 6%, e-papierosów – 8%, a papierosów – 7%.

Wykres 24. Jak oceniasz szkodliwość poniższych substancji dla zdrowia?

Uczniów poproszono również o wskazanie, jakie według nich mogą być negatywne konsekwencje związane z zażywaniem alkoholu, narkotyków, dopalaczy i papierosów. Najczęstszą odpowiedzią respondentów były zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego (72%) oraz uzależnienie (69%). Innymi konsekwencjami według badanych są kolejno według liczby wskazań: pogorszenie relacji rodzinnych (48%), nieodpowiednie towarzystwo (46%), poważne kłopoty finansowe (44%), obniżenie efektywności nauki (40%), a także pogorszenie relacji koleżeńskich (29%). Ponadto 5% uczniów stwierdziło, że nie występują negatywne konsekwencje związane

z zażywaniem tych substancji, natomiast 11% nie potrafiło określić swojego stanowiska w tym zakresie, ze względu na brak wiedzy. Dodatkowo 5% ankietowanych wskazało na inne konsekwencje, gdzie wymieniono leczenie w zakładzie zamkniętym, choroby, a także śmierć.

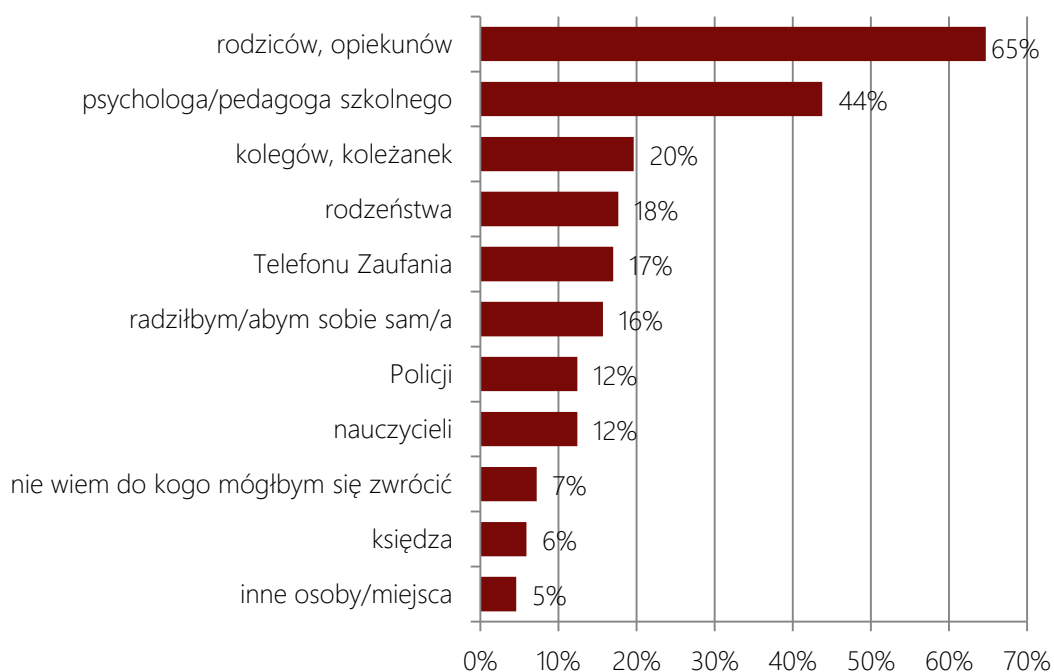
Wykres 25. Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z zażywaniem alkoholu, narkotyków, dopalaczy i papierosów?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W przypadku doświadczenia problemów związanych z alkoholem, narkotykami lub dopalaczami, zdecydowana większość młodych mieszkańców Gminy zwróciłaby się o pomoc do swoich rodziców/opiekunów (65%). Na drugim miejscu pod względem liczby wskazań znalazł się psycholog/pedagog szkolny (44%), natomiast na trzecim – koledzy/koleżanki (20%). Średnio co piąty respondent wskazał na rodzeństwo (18%) oraz Telefon Zaufania (17%). Ponadto 7% ankietowanych stwierdziło, że nie wie, gdzie mogłoby uzyskać pomoc, a 16% zadeklarowało, że w takiej sytuacji radziłoby sobie samodzielnie. Na inne osoby, takie jak lekarz, wskazało 5% respondentów.

Wykres 26. Do kogo zwrócił(a)byś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, narkotykami lub dopalaczami?

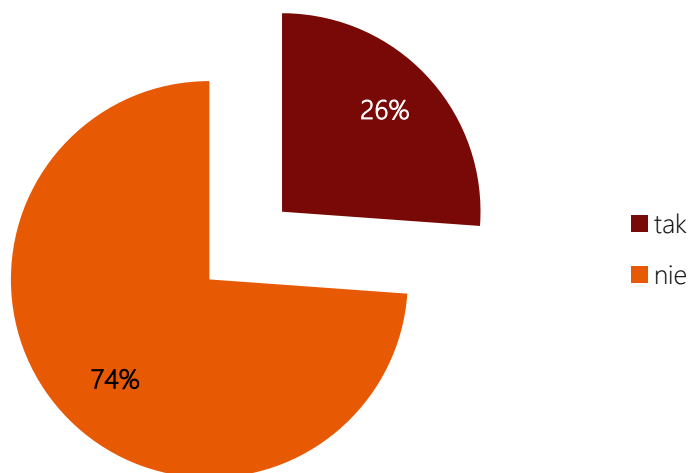

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

PROBLEM PRZEMOCY

Kolejne pytanie zadane respondentom miało na celu określenie skali problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży zamieszkujących gminę Siemyśl. Uczniów spytano o to, czy zdarzyło im się kiedykolwiek doświadczyć przemocy. Twierdzącej odpowiedzi udzielił średnio co czwarty badany, tj. 26% (40 osób).

Wykres 27. Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko ci uczniowie, którzy doświadczyli przemocy.

---

40 osób

W celu pogłębionej analizy określono również to, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi można stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony rodzinstwa, co przyznało 14 badanych (37%). Co czwarta osoba zmagająca się z tym problemem wskazała, że przemoc stosowana była przez kolegów ze szkoły (26%, tj. 10 osób), natomiast doświadczenie przemocy ze strony znajomych zadeklarowało 8 uczniów (21%). Ponadto młodzi respondenci udzielili odpowiedzi wskazujących na stosowanie przemocy przez ich rodziców, gdyż na tatę padło 16% wskazań (6 osób), a na mamę – 13% (5 osób). Dodatkowo 12 ankietowanych stwierdziło, że przemoc stosowana była przez inne osoby (32%).

Wykres 28. Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
rodzeństwo	37%	14
inne osoby	32%	12
koledzy ze szkoły	26%	10
znajomi	21%	8
tata	16%	6
mama	13%	5

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Poniższa tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie o rodzaje doznawanej przemocy. Możemy zauważyć, że:

- przemocy psychicznej doświadczyło 22 uczniów (67%),
- przemocy fizycznej doznało 12 uczniów (36%),
- przemocy seksualnej doświadczyło 8 uczniów (24%),
- zaniedbania doznało 4 uczniów (12%).

Wykres 29. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś cię przezywał, groził ci, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	67%	22
ktoś cię bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	36%	12
ktoś dotykał cię w miejsca, w które sobie tego nie życzyłeś/aś, ktoś mówił o twoim ciele w sposób który cię zawstydzał itp.)	24%	8
nie miałeś/aś zapewnionej opieki kiedy byłeś/aś chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów kiedy miałeś/aś problemy, dostawałeś/aś zbyt mało jedzenia dlatego przez dłuższy czas byłeś/aś głodny/a itp.	12%	4

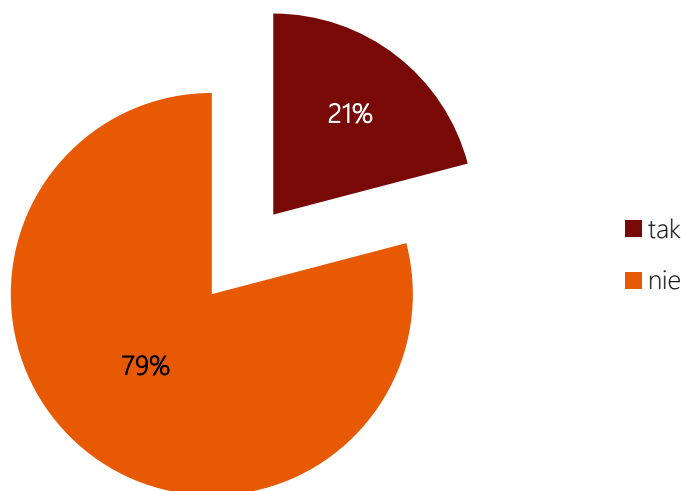
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Na kolejne pytania odpowiadali wszyscy uczniowie.

153 osoby

W kolejnym pytaniu uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się kiedykolwiek zastosować przemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznał się nieznacznie mniejszy odsetek młodych respondentów, niż w przypadku doświadczania przemocy, tj. 21%.

Wykres 30. Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko ci uczniowie, którzy stosowali przemoc.

26 osób

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali zapytani o rodzaj przemocy, który zastosowali wobec innych osób. Jak wynika z ich odpowiedzi, najpowszechniejszą jej formą, jest przemoc psychiczna (14 osób, tj. 54%) oraz fizyczna (13 osób, tj. 50%). Ponadto 12% respondentów przyznało, że dopuściło się przemocy seksualnej w stosunku do innych osób (3 osoby).

Tabela 3. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przeżywałeś/aś kogoś, groziłeś/aś komuś, upokarzałeś/aś kogoś, straszyłeś/aś, wyśmiewałeś/aś itp.	54%	14
biłeś/aś kogoś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś, spoliczkowałeś/aś itp.	50%	13
dotykałeś/aś kogoś w miejsca, w które sobie ta osoba tego nie życzył/a, mówiłeś/aś o czymś ciele w sposób który ją zawstydział itp.	12%	3

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi młodych mieszkańców Gminy na pytanie o to, wobec kogo zastosowali zachowania przemocowe. Z udzielonych przez uczniów odpowiedzi wynika, iż są one kierowane zazwyczaj do ich rówieśników (63%, tj. 20 osób). Co piąta odpowiedź padła również na inne osoby, w tym kuzynów oraz kolegów i koleżanki z klasy (22%, tj. 7 osób), natomiast do przemocy wobec rodzeństwa przyznało się 5 badanych (16%). Do zastosowania przemocy wobec rodziców nie przyznał się żaden z młodych respondentów.

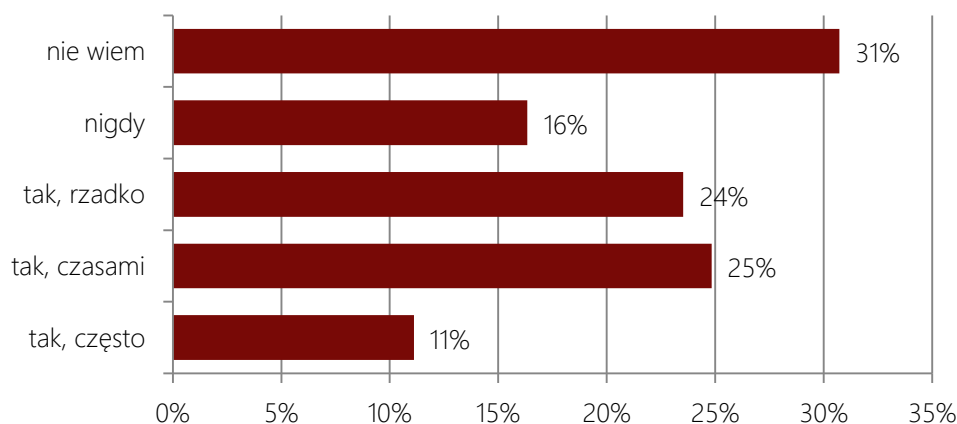
Tabela 4. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
wobec rówieśników	63%	20
wobec innych osób	22%	7
wobec rodzeństwa	16%	5
wobec rodziców	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

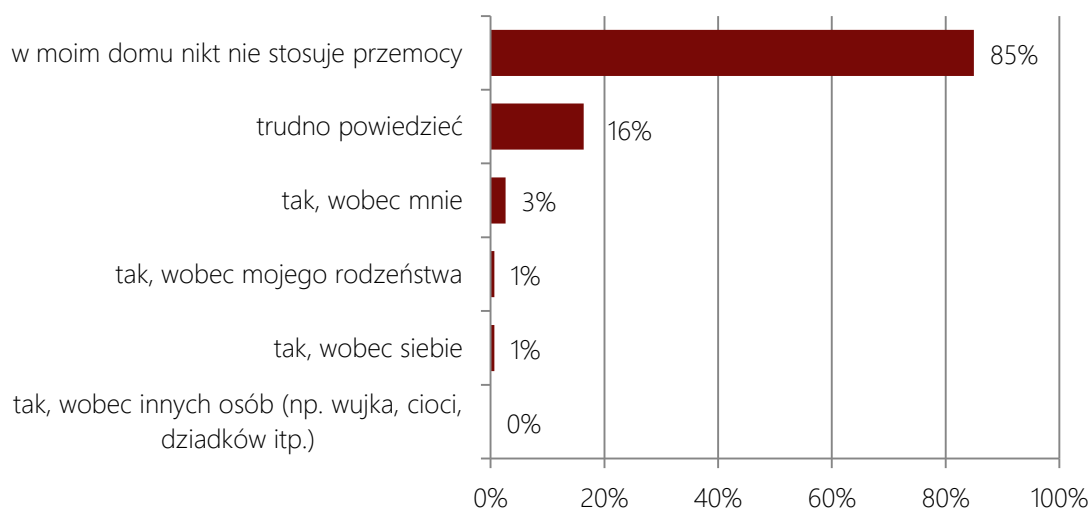
Uczniowie poproszeni zostali w badaniu o określenie, czy w ich szkole dochodzi do przemocy między uczniami oraz o subiektywne oszacowanie skali tego problemu. Co trzeci respondent nie potrafił jednoznacznie odnieść się do badanej kwestii (31%), a zdaniem zaledwie 16% takie zjawisko w ogóle nie występuje w szkole, w której się uczy. Ponad połowa uczniów zadeklarowała występowanie przemocy w swojej szkole (60%), wśród których 24% stwierdziło, że ma to miejsce rzadko, w opinii 25% dzieje się czasami, a 11% wskazało, iż do takich sytuacji dochodzi często.

Wykres 31. Czy w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

Z uzyskanych w procesie badawczym odpowiedzi wynika, iż 5% uczniów zauważa problem przemocy w swoim domu. W opinii 1% członkowie ich rodziny stosują przemoc wobec siebie nawzajem, a kolejny 1% respondentów podał, iż przemoc skierowana jest do ich rodzeństwa. Ponadto 3% badanych potwierdziło osobiste doświadczenie przemocy w swojej rodzinie. Jednocześnie można zauważyć, że aż 16% uczniów miało trudność w określeniu tego, czy w ich domu występuje przemoc, a pozostali stwierdzili, że w ich domu nie jest ona stosowana (85%).

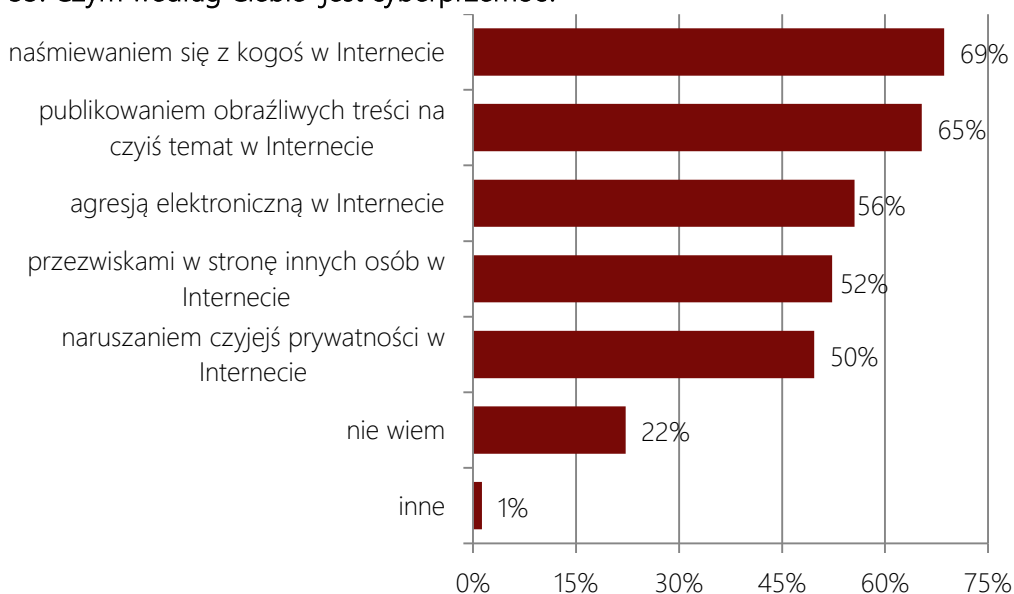
Wykres 32. Czy w Twoim domu członkowie rodziny stosują przemoc?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejne pytanie zadane uczniom odnosiło się do problemu cyberprzemocy i miało na celu zweryfikowanie, czy uczniowie mają wiedzę, czym to zjawisko jest. Uzyskany w procesie badawczym materiał wykazał, że średnio co piąty młody mieszkaniec nie ma na ten temat wiedzy (22%). Najczęściej zaznaczaną odpowiedzią okazało się naśmiewanie się z kogoś w Internecie (69%) oraz publikowanie obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie, na które padło 65% wskazań. Znaczna liczba odpowiedzi uczniów dotyczyła również agresji elektronicznej w Internecie (56%), natomiast na przewiska w stronę innych osób oraz naruszanie czyjejś prywatności w Internecie kolejno 52% i 50%. 1% uczniów wskazał również na inne zachowanie, którym było nękanie.

Wykres 33. Czym według Ciebie jest cyberprzemoc?

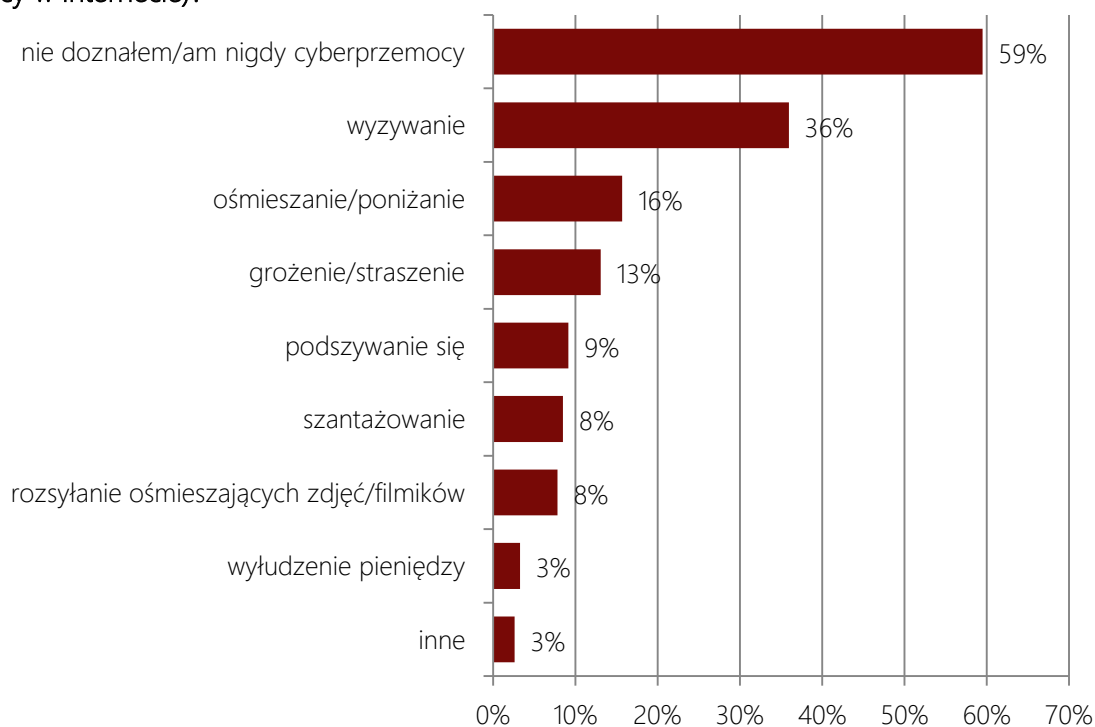

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Aby ocenić skalę zjawiska cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży z gminy Siemyśl, poprosiliśmy ankietowane osoby o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy zdarzyło im się doświadczyć, którejś z wymienionych form cyberprzemocy. Z deklaracji uczniów wynika, że problemu tego doznało 41% badanych, w tym najwięcej, bo 36% wyzywania, 16% ośmieszania/poniżania, 13% grożenia/straszenia, 9% podszywania się, a po 8% rozsyłania ośmieszających zdjęć lub filmików oraz szantażowania. Ponadto 3% badanych wskazało na wyłudzenie pieniędzy.

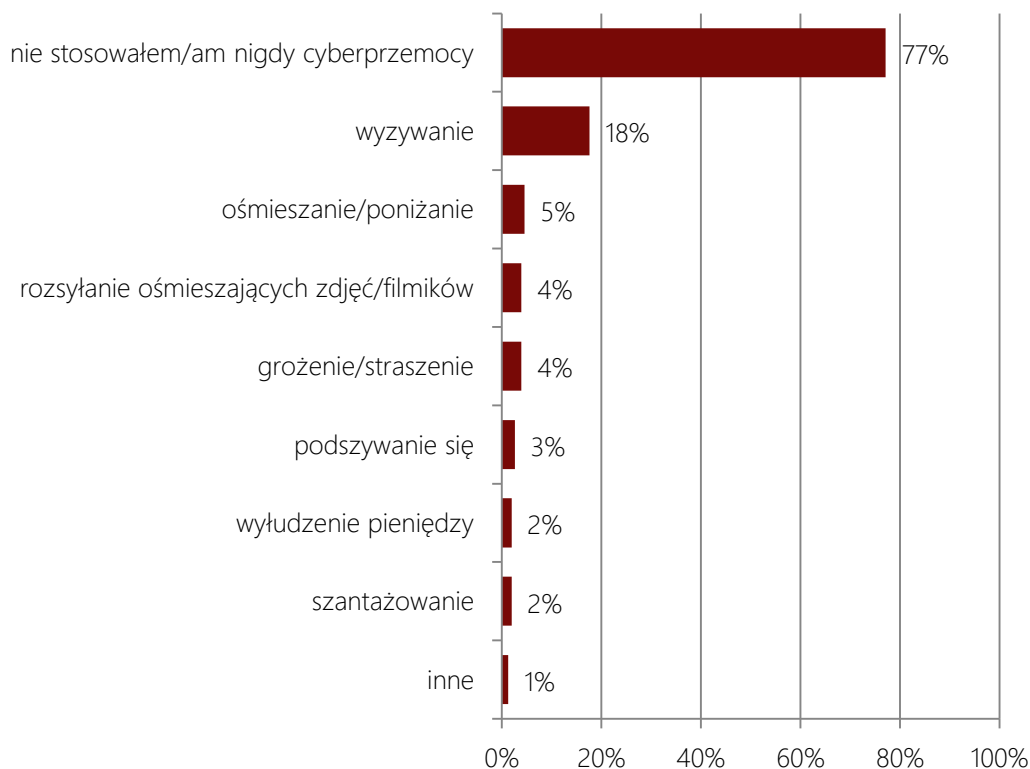
Wykres 34. Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejś z wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się kiedykolwiek zastosować cyberprzemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznało się 23% respondentów, a większość z nich wskazała, iż dopuściła się wyzywania innych w Internecie (18%). Wśród innych form cyberprzemocy, na które wskazali młodzi mieszkańcy Gminy znalazło się ośmieszanie/poniżanie (5%), rozsyłanie ośmieszających zdjęć lub filmików, grożenie/straszenie (po 4%), podszywanie się (3%), a także wyłudzenie pieniędzy i szantażowanie (po 2%).

Wykres 35. Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

W kolejnej części zaprezentowane zostały odpowiedzi uczniów na pytania dotyczące podejmowanych w szkole działań profilaktycznych. Interesowało nas jaka forma zajęć profilaktycznych jest dla młodych mieszkańców gminy Siemyśl najciekawsza i najefektywniejsza. W tej kwestii wyniki kształtują się następująco: 29% uznaje za najatrakcyjniejsze zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą, 20% zajęcia z przedstawicielem Policji, 16% badanych wskazało na spektakl lub musical profilaktyczny, a 14% na zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych. Aż 41% respondentów wskazało na odpowiedź „nie wiem”, natomiast 13% uczniów stwierdziło, że żadna z wymienionych form nie byłaby dla niego ciekawa/efektywna. Wśród innych odpowiedzi znalazły się z kolei zajęcia plastyczne oraz na temat rozwijania ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

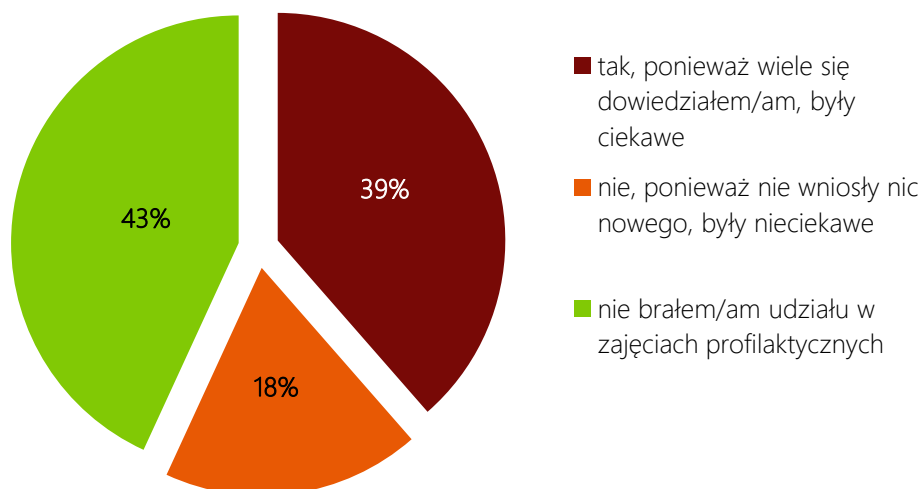
Wykres 36. Jaka forma zajęć profilaktycznych jest wg Ciebie najciekawsza/najefektywniejsza?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Ostatnie pytanie w zakresie działalności profilaktycznej dotyczyło zajęć organizowanych w szkołach i miało na celu zweryfikowanie opinii młodych mieszkańców Gminy na ich temat. Zdaniem 39% uczniów prowadzone zajęcia profilaktyczne spełniają swoje zadanie, ponieważ badani wiele się na nich dowiedzieli i były one ciekawe. Niemniej, aż 43% respondentów nie brało udziału w takich zajęciach, a 18% uczniów uważa, że nie wniosły one nic nowego i były nieciekawe.

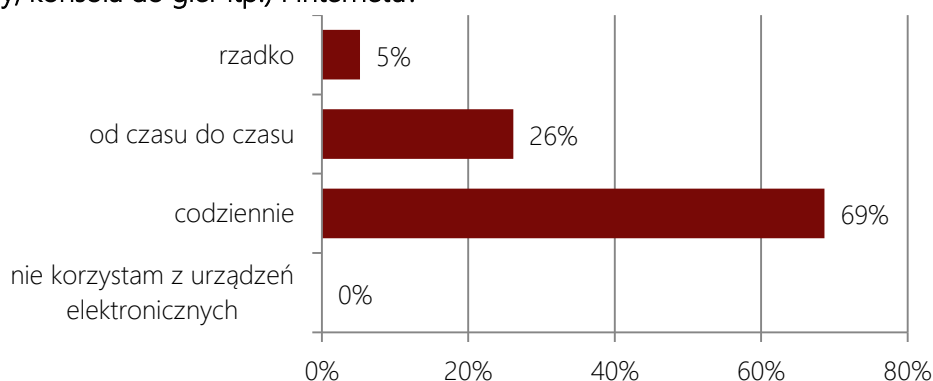
Wykres 37. Czy Twoim zdaniem prowadzone zajęcia profilaktyczne spełniają swoje zadanie?

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

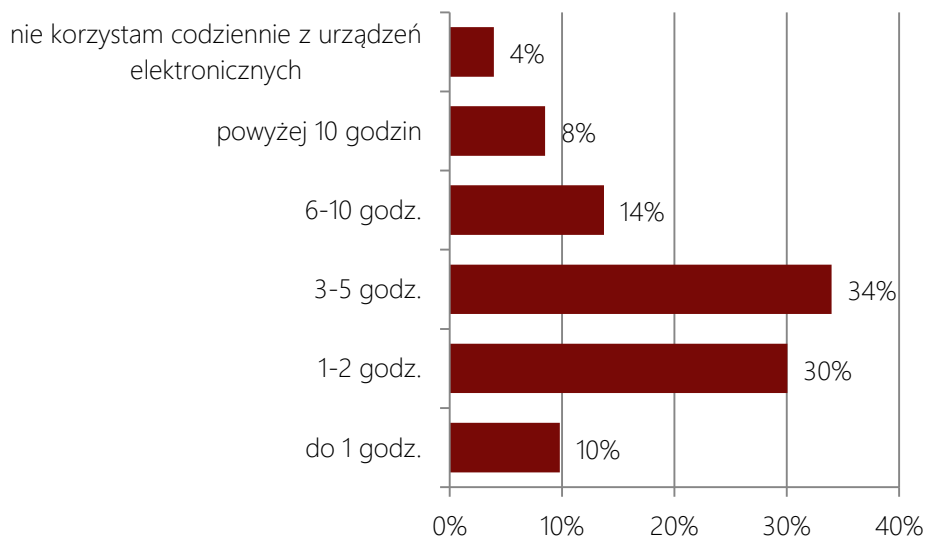
Następne pytanie zadane respondentom miało na celu zweryfikowanie, w jaki sposób oraz jak często uczniowie z gminy Siemyśl korzystają z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier oraz z Internetu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że z tego typu urządzeń i Internetu korzystają wszyscy respondenci, w tym aż 69% robi to codziennie. Co czwarty badany stwierdził, że korzysta z nich od czasu do czasu (26%), a 5% wskazało na odpowiedź „rzadko”.

Wykres 38. Jak często korzystasz z urządzeń elektronicznych (komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier itp.) i Internetu?

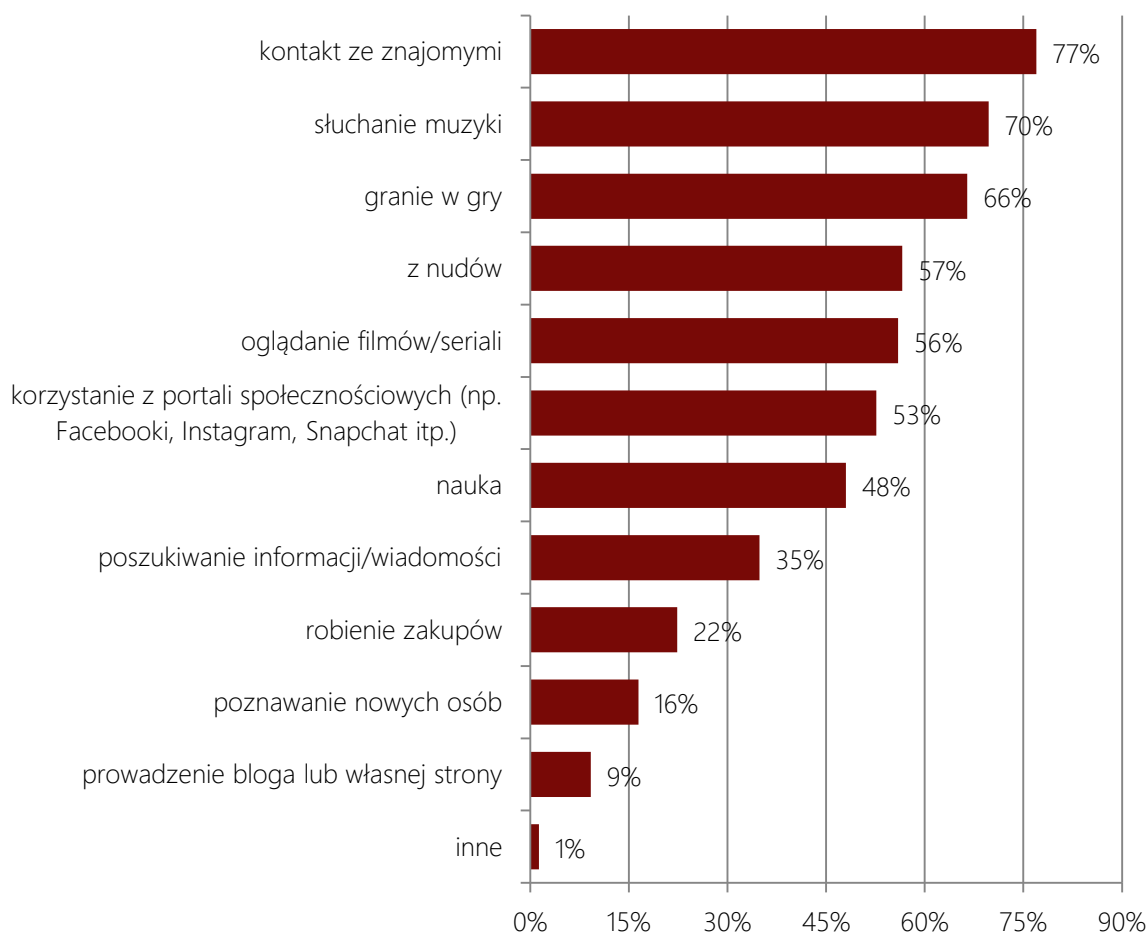
Znaczna część młodych mieszkańców Gminy poświęca na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu 3-5 godzin dziennie (34%), 1-2 godziny (30%) lub do godziny (10%). Część uczniów przyznała również, że poświęca na to znaczne ilości czasu w ciągu dnia, gdyż 14% odpowiedzi padło na przedział 6-10 godzin, a 8% na więcej niż 10 godzin dziennie. Zaledwie 4% ankietowanych stwierdziło, iż nie korzysta z tego rodzaju urządzeń codziennie.

Wykres 39. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych?

Jak wynika z deklaracji uczniów, najczęstszą formą korzystania przez nich z urządzeń elektronicznych oraz Internetu jest kontakt ze znajomymi (77%), a także słuchanie muzyki (70%) i granie w gry (66%). Znaczna część badanych wskazała również na nudę (57%), oglądanie filmów/seriali (56%) oraz korzystanie z portali społecznościowych (53%). W dalszej kolejności odpowiedzi respondentów padły na: naukę (48%), poszukiwanie informacji/wiadomości (35%), robienie zakupów (22%), poznawanie nowych osób (16%) oraz prowadzenie bloga lub własnej strony (9%). Na inne powody wskazał 1% respondentów, a 1 osoba przyznała, iż korzysta z urządzeń w celu pisania własnych opowiadań.

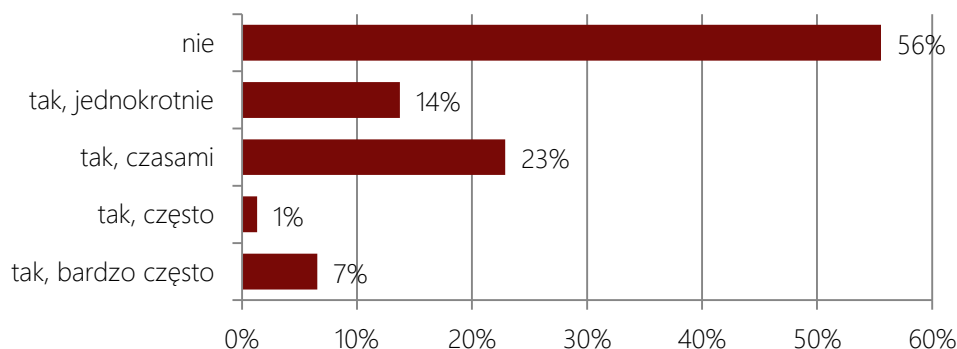
Wykres 40. Z jakich powodów najczęściej korzystasz z urządzeń elektronicznych?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W kolejnym pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych oraz Internetu, uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych, np. przed rodzicami. Tego typu zachowanie zadeklarowało 44% respondentów, w tym 7% uczniów zdarzało się to bardzo często, 1% badanych – często, 23% ankietowanych – czasami, a 14% z nich stwierdziło, iż miało to miejsce jeden raz.

Wykres 41. Czy zdarzyło Ci się kłamać aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych np. przed rodzicami?

Ostatnie pytanie miało na celu przybliżenie trudności i negatywnych konsekwencji, jakich doświadczają uczniowie na skutek nadmiernego korzystania z urządzeń elektronicznych i Internetu. Z udzielonych przez młodych mieszkańców odpowiedzi wynika, iż:

- najbliższe osoby zarzucają zbyt dużą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych 66% badanych, w tym 12% – bardzo często;
- na skutek korzystania z urządzeń elektronicznych późno w nocy nie śpi 63% respondentów, w tym 12% – bardzo często;
- próbuje bezskutecznie ograniczyć czas spędzany na korzystaniu z urządzeń 67% ankietowanych, w tym 13% – bardzo często;
- urządzenia elektroniczne zamiast spotkań ze znajomymi wybiera 44% uczniów, w tym 7% – bardzo często;
- na skutek korzystania z urządzeń zdarza się zapomnieć o swoich obowiązkach 56% osób, w tym 7% – bardzo często;
- gdy ktoś przeszkadza w korzystaniu z urządzeń, denerwuje się 48% badanych, w tym 9% – bardzo często;
- na skutek zbyt długiego korzystania z urządzeń elektronicznych, spada efektywność nauki/pracy 52% respondentów, w tym 6% – bardzo często;
- negatywne skutki zdrowotne korzystania z urządzeń elektronicznych odczuwa 35% uczniów, w tym 6% – bardzo często.

Tabela 5. Odnieś się proszę, do poniższych stwierdzeń korzystając z przedstawionej skali.

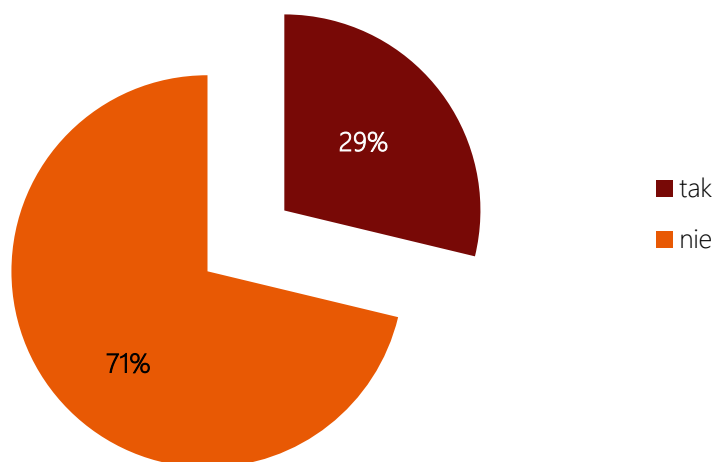
	nigdy	rzadko	czasami	bardzo często
Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam korzystając z urządzeń elektronicznych	34%	24%	30%	12%
Późno w nocy nie śpię, bo korzystam z urządzeń elektronicznych	37%	29%	22%	12%
Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany na korzystaniu z urządzeń elektronicznych	33%	22%	31%	13%
Coraz częściej wybieram urządzenia elektroniczne zamiast spotkań z innymi	56%	25%	12%	7%
Wskutek zbyt długiego przebywania na urządzeniach elektronicznych zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprzątanie, nauka)	44%	27%	23%	7%
Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi jak korzystam z urządzeń elektronicznych	52%	30%	9%	9%
Z powodu zbyt długiego korzystania z urządzeń elektronicznych spada efektywność mojej nauki lub pracy	48%	29%	17%	6%
Odczuwam negatywne skutki zdrowotne z powodu korzystania z urządzeń elektronicznych np. ból kręgosłupa, pogorszenie wzroku	65%	21%	9%	6%

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu oszacowania skali problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się kiedykolwiek w życiu grać w takie gry. Zebrany materiał badawczy wykazał, że bezpośredni kontakt miał z nimi średnio co czwarty uczeń (29%).

Wykres 42. Czy zdarzyło Ci się grać w gry za pieniądze?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko ci uczniowie, którzy grali w gry na pieniądze.

44 osoby

W poniższej tabeli przedstawione zostały odpowiedzi badanych na pytanie o częstotliwość grania przez nich w gry na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. W tym okresie podejmowała się tego niemal połowa badanych, grających w gry na pieniądze (48%). Największy odsetek z nich grał 1-5 razy (13 osób, tj. 30%), natomiast 3 osoby wskazały na 6-10 razy (7%). Należy zauważyć, iż część z respondentów przyznała się do częstszego uczestniczenia w grach hazardowych, gdyż na przedział 11-20 razy wskazała 1 osoba (2%), a na więcej niż 20 razy aż 4 ankietowanych (9%).

Wykres 43. Jak często grałeś/aś lub obstawiałeś/aś gry na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1-5 razy	30%	13
6-10 razy	7%	3
11-20 razy	2%	1
częściej niż 20 razy	9%	4
ani razu	52%	23

Zdecydowana większość uczniów nie doświadczyła w związku z graniem w gry na pieniądze żadnych problemów (40 osób, tj. 91%). Niemniej, 3 odpowiedzi padły na problemy rodzinne (7%), a po 1 na problemy w szkole oraz finansowe (po 2%).

Wykres 44. Czy miałeś/aś poważne problemy w związku z graniem w gry na pieniądze?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie miałem/am, żadnych powyższych problemów	91%	40
miałem/am problemy rodzinne	7%	3
miałem/am poważne problemy w szkole	2%	1
miałem/am problemy finansowe	2%	1

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

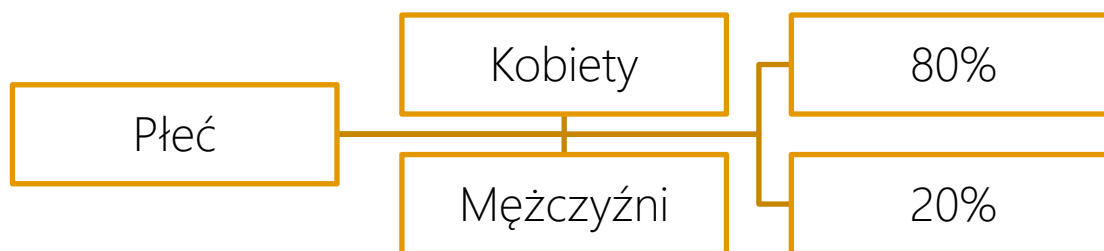
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA – PEŁNOLETNI MIESZKAŃCY GMINY

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców gminy Siemyśl, a także skala zjawiska przemocy, korzystania z urządzeń elektronicznych i grania w gry na pieniądze.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

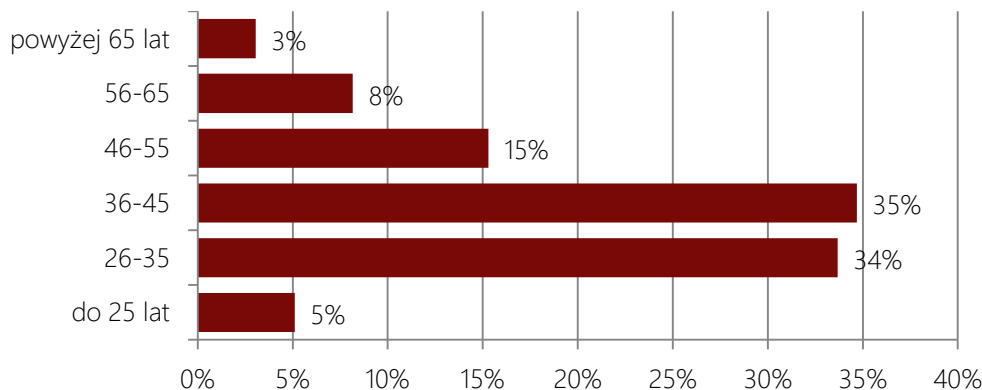
W badaniu diagnozującym problemy społeczne w gminie Siemyśl wzięło udział łącznie 98 mieszkańców będących powyżej 18 roku życia. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, ze względu na płeć. Można zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu znaczną przewagę miały kobiety, które wypełniły 78 kwestionariuszy i stanowiły one 80% ogółu respondentów.

Rysunek 4. Płeć:

Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci byli znacznie zróżnicowani pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowili ankietowani mający 36-45 lat (35%) oraz mający 26-35 lat (34%). Badani w wieku między 46-55 lat stanowili 15%, a mający 56-65 lat – 8% grupy. Wśród osób biorących udział w badaniu byli również mieszkańcy, którzy zadeklarowali, iż ich wiek wynosi mniej niż 25 lat (5%) oraz więcej niż 65 lat (3%).

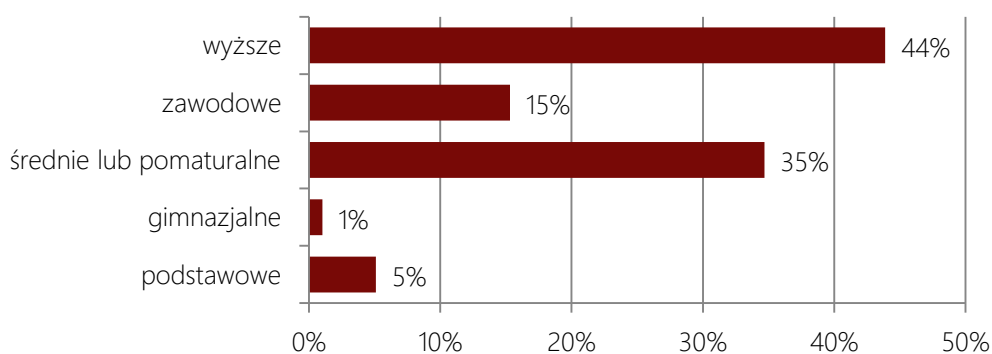
Wykres 45. Wiek:

Na kolejnym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Największy udział w badaniu mieli dorośli mieszkańcy legitymujący się wykształceniem wyższym (44%),

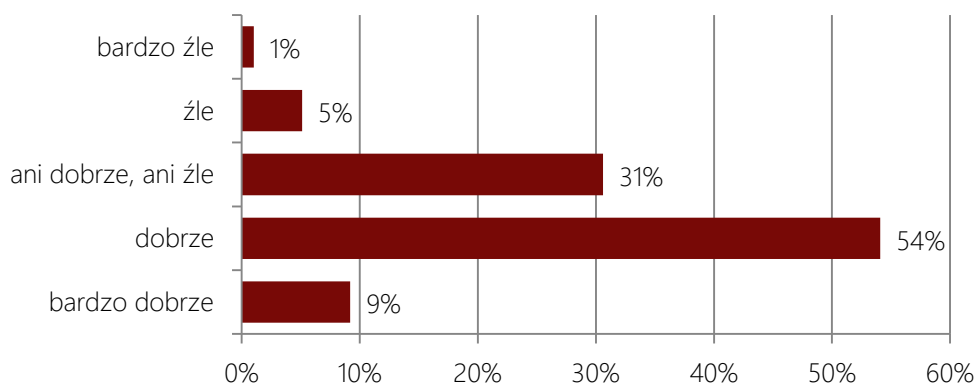
a co trzecią ankietę wypełnili respondenci z wykształceniem średnim lub pomaturalnym (35%). 15% kwestionariuszy ankiet przekazanych zostało przez osoby z wykształceniem zawodowym, 5% badanych zakończyło edukację na poziomie podstawowym, a 1% na poziomie gimnazjum.

Wykres 46. Wykształcenie:

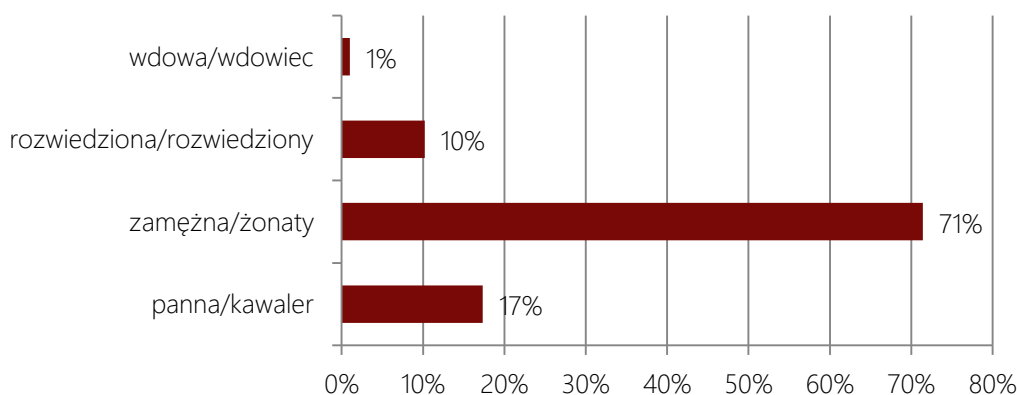
Analiza sytuacji materialnej badanej grupy pokazuje, że ponad połowa dorosłych mieszkańców Gminy jest z niej zadowolona – 54% ocenia ją dobrze, a 9% bardzo dobrze. Średnio co trzeci badany określił swoją sytuację materialną jako ani dobrą, ani złą (31%), 5% jako złą, natomiast 1% ankietowanych ocenił swoją sytuację jako bardzo złą.

Wykres 47. Jak ocenia Pan/i swoją sytuację materialną?

Stan cywilny osób biorących udział w badaniu przedstawia się następująco: większość respondentów jest zamężnych/zonatyh (71%), 17% badanych to panny i kawalerowie, 10% stanowią osoby rozwiedzione, natomiast 1% to wdowy/wdowcy.

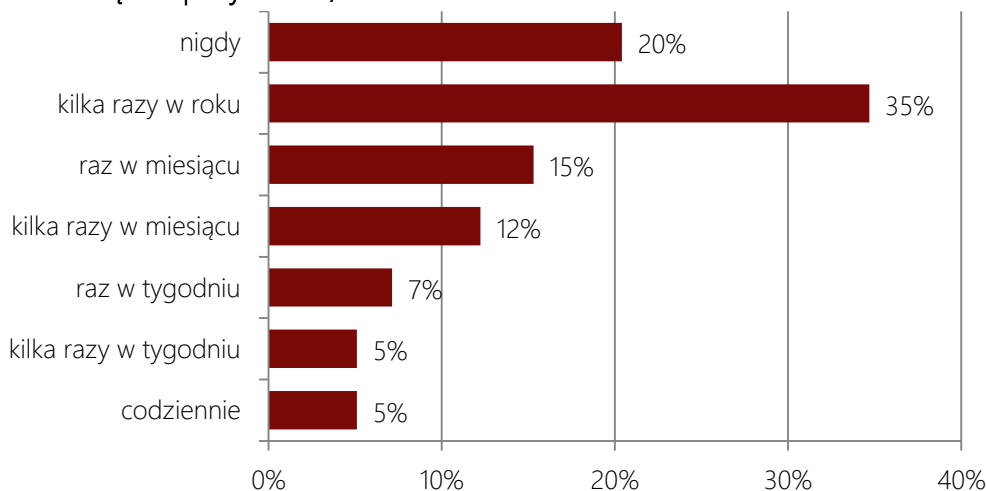
Wykres 48. Stan cywilny:

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Abstynencję zadeklarowało 20% mieszkańców, z kolei średnio co trzeci badany sięga po niego okazjonalnie, tj. kilka razy w roku (35%). Możemy zauważyć, iż 15% sięga po alkohol raz w miesiącu, 12% osób – kilka razy w miesiącu, a 7% respondentów – raz w tygodniu. Ponadto spożywanie alkoholu z większą częstotliwością zadeklarowało 10% ankietowanych, spośród których 5% pije alkohol kilka razy w tygodniu, a kolejne 5% badanych spożywa alkohol codziennie.

Wykres 49. Jak często spożywa Pan/i alkohol?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko ci dorośli mieszkańcy, którzy spożywają alkohol.

78 osób

Następne pytanie zadane respondentom dotyczyło rodzajów napojów alkoholowych, które dorośli mieszkańcy piją najczęściej. Można zauważyć znacznie zróżnicowany rozkład odpowiedzi. Najwięcej ankietowanych sięga po wino (35 osób, tj. 45%), a spożywanie piwa, whisky oraz wódki zadeklarowało po 27% ankietowanych (po 21 osób). Nieco mniej popularne w wyborze dorosłych

mieszkańców są nalewki, na które padło 10% wskazań (8 osób), alkohol własnej roboty oraz likiery (po 5 osób, tj. 6%). Mieszkańcy sięgają również po inne alkohole (2 osoby, tj. 3%), wśród których wymieniono drinki oraz koniak.

Wykres 50. Jaki rodzaj alkoholu pije Pan/i najczęściej?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
wino	45%	35
piwo	27%	21
whisky	27%	21
wódka	27%	21
nalewki	10%	8
alkohol własnej roboty	6%	5
likiery	6%	5
inne	3%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Poniższa tabela przedstawia ilość porcji alkoholu wypijanych przez ankietowanych w ciągu całego dnia, w którym go spożywają. Większość respondentów deklaruje, że w dniu, w którym pije alkohol wypija 1-2 porcje (47 osób, tj. 62%). Średnio co czwarty mieszkaniec wskazał na 3-4 porcje (21 osób, tj. 28%), na 5-7 porcji padło 5% odpowiedzi (4 osoby), a 1% ankietowanych podało, iż wypija 8-10 porcji alkoholu. Ponadto 4% respondentów zadeklarowało, że spożywa 11 lub większą liczbę porcji alkoholu (3 osoby).

Wykres 51. Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije? Porcja to szklanka piwa (250 ml), lampka wina (100 ml), kieliszek wódki (30 ml).

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1-2	62%	47
3-4	28%	21
5-7	5%	4
8-10	1%	1
11 i więcej	4%	3

W dalszej kolejności respondenci zostali poproszeni o określenie, czy zdarzyło im się wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu. Na podstawie deklaracji badanych można stwierdzić, że większość mieszkańców nigdy nie podjęła się pracy w stanie nietrzeźwości (73 osoby, tj. 94%). Do takiego zachowania przyznało się 5 badanych (6%), wśród których 4 osoby stwierdziły, że miało to miejsce raz (5%), a 1 ankietowany przyznał, że zdarza mu się to często (1%).

Wykres 52. Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nigdy mi się to nie zdarzyło	94%	73
raz mi się to zdarzyło	5%	4
zdarza mi się to sporadycznie	0%	0
zdarza mi się to często	1%	1

Kolejną analizowaną w Diagnozie kwestią było prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu. Większość respondentów zadeklarowała, że nigdy nie podjęła się kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości (72 osoby, tj. 92%), jednakże 6 mieszkańcom zdarzają się takie sytuacje (7%). Jak stwierdziło 5 badanych, miało to miejsce raz (6%), natomiast 1 respondentowi zdarza się to często (1%).

Wykres 53. Czy zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem pod wpływem alkoholu?

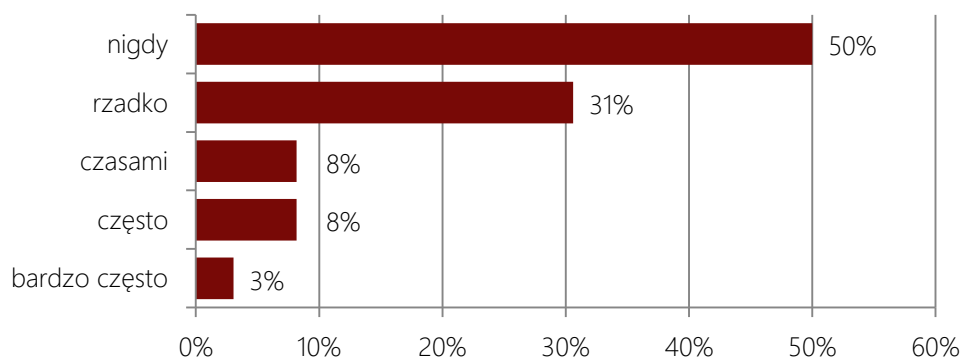
Odpowiedź	%	Liczba odp.
nigdy mi się to nie zdarzyło	92%	72
raz mi się to zdarzyło	6%	5
zdarza mi się to sporadycznie	0%	0
zdarza mi się to często	1%	1

Na kolejne pytania odpowiadali wszyscy dorośli mieszkańcy.

98 osób

Następnym etapem badania było sprawdzenie skali problemu prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu w Gminie. Jak wynika z zebranych danych, połowa respondentów była świadkiem takiej sytuacji. 31% badanych wskazało na odpowiedź „rzadko”, po 8% ankietowanych stwierdziło, że byli tego świadkami „czasami” oraz „często”, a 3% bardzo często.

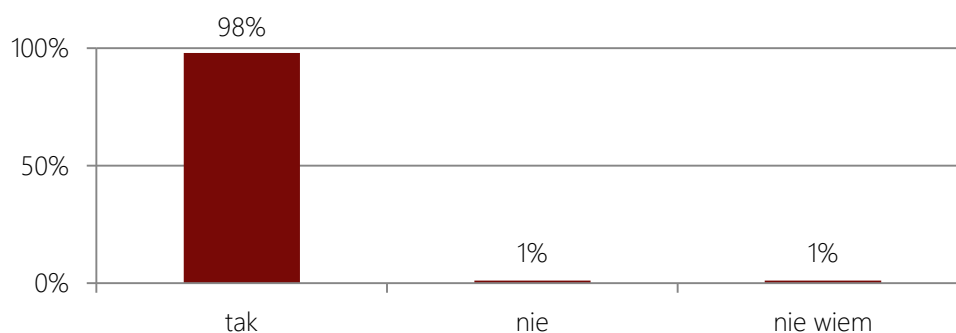
Wykres 54. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji w swojej miejscowości, kiedy ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

W jednym z pytań poprosiliśmy ankietowanych o wyrażenie swojej opinii na temat wpływu

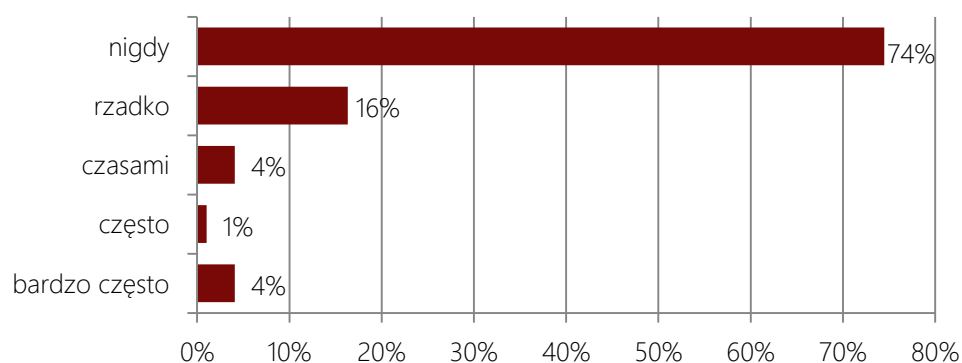
spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Zebrany materiał badawczy wskazał, że wśród niewielkiego odsetka mieszkańców Gminy, występuje brak świadomości w tym zakresie. Odpowiedź „nie wiem” zaznaczył 1% badanych, a kolejny 1% respondentów twierdzi, że spożycie alkoholu nie wpływa na rozwój dziecka. Pozytywny jest fakt, iż zdecydowana większość stwierdziła, że sięganie po alkohol niesie za sobą negatywne konsekwencje dla zdrowia i prawidłowego rozwoju dziecka (98%).

Wykres 55. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka?

Respondenci zostali również poproszeni o określenie, czy zauważyli w ciągu ostatnich 12 miesięcy na terenie swojej miejscowości, kobiety w ciąży spożywające alkohol. Świadkiem takich okoliczności był średnio co czwarty ankietowany (25%), wśród których 16% było obserwatorem takiej sytuacji rzadko, 4% – czasami, 1% – często, a kolejne 4% – bardzo często.

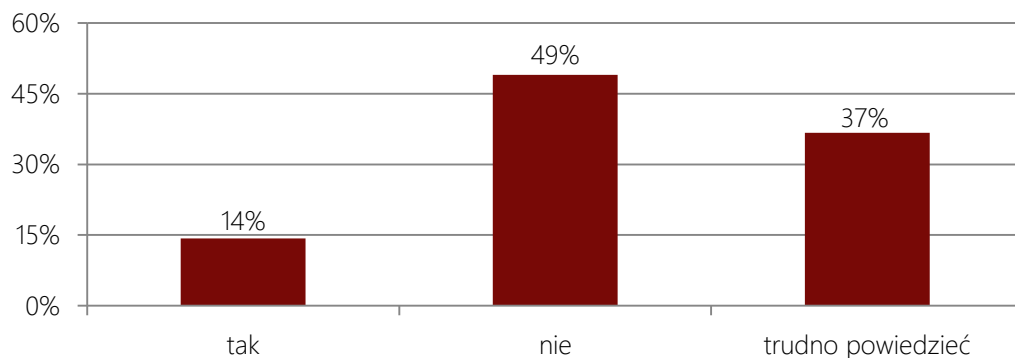
Wykres 56. Jak często w ostatnich 12 miesiącach widział/a Pan/i na terenie Gminy kobiety w ciąży spożywające alkohol?

Ostatnie pytanie z bloku tematycznego dotyczącego sięgania po napoje alkoholowe, miało na celu uzyskanie opinii pełnoletnich mieszkańców Gminy na temat liczby punktów sprzedaży alkoholu. Jak wynika z poniższego wykresu, średnio co siódmy respondent twierdzi, że w gminie Siemyśl należy ograniczyć liczbę miejsc sprzedaży alkoholu (14%), a przeciwnego zdania jest niemal połowa badanych, tj. 49%. Co trzeci badany miał trudność w udzieleniu jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie (37%).

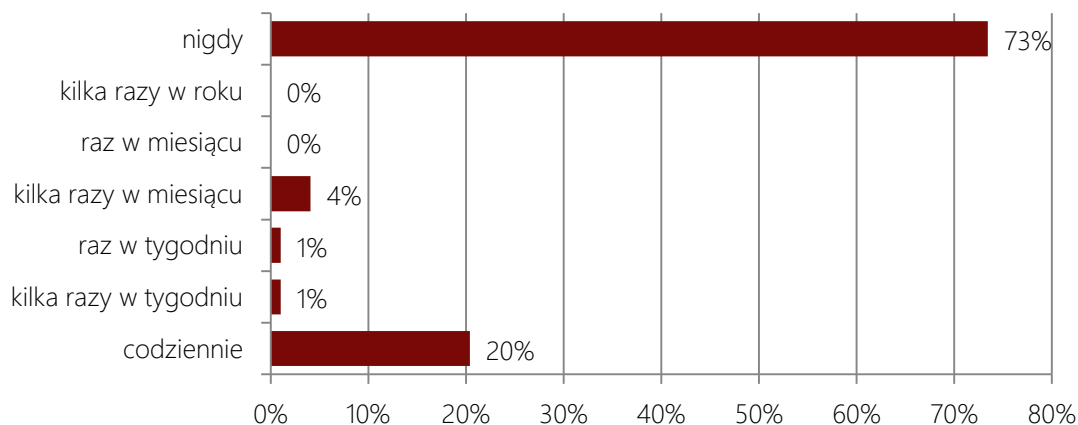
Wykres 57. Czy na terenie Gminy należy ograniczyć ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych?

PROBLEM NIKOTYNOWY

Drugi z analizowanych w badaniu obszarów, miał na celu zweryfikowanie skali palenia papierosów przez dorosłych mieszkańców gminy Siemyśl. Spośród wszystkich badanych osób, papierosy pali 27%, przy czym po 4% sięga po nie kilka razy w miesiącu, po 1% ankietowanych pali raz oraz kilka razy w tygodniu, natomiast 20% pali codziennie.

Wykres 58. Jak często pali Pan/i papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów)?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko ci dorośli mieszkańcy, którzy palą papierosy.

78 osób

W tabeli poniżej przedstawiona została ilość dziennie wypalanych przez dorosłych mieszkańców sztuk papierosów. Na podstawie ich deklaracji można zauważyć, że 3 osoby nie wiedzą ile dziennie papierosów wypalają, ponieważ nie liczą ich ilości lub nie palą codziennie, więc miały trudność w udzieleniu odpowiedzi na to pytanie, a także zadeklarowało, iż sięgają po papierosa mniej niż 5 razy w ciągu dnia (po 12%). Jak podali ankietowani, 11 osób wypala średnio 6-15 sztuk dziennie (42%), natomiast 6 osób pali 16 i więcej sztuk (23%).

Wykres 59. Ile sztuk papierosów dziennie Pan/i wypala?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
trudno powiedzieć, nie palę codziennie	12%	3
poniżej 5 sztuk	12%	3
6-15 sztuk	42%	11
16-25 sztuk	23%	6
nie wiem, nie liczę	12%	3

Kolejna tabela prezentuje rozkład odpowiedzi mieszkańców na pytanie o próby rzucenia przez nich palenia. Z zebranych danych wynika, że zerwać z nałogiem próbowała połowa z nich, tj. 14 osób (54%), w tym 8 respondentów – raz (31%), a 6 osób – wiele razy (23%). Ponadto, 9 palących respondentów nigdy nie próbowało rzucić palenia (35%), a 3 badanych zamierza spróbować (12%).

Wykres 60. Czy próbował/a Pan/i kiedykolwiek rzucić palenie?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nigdy nie próbowałem/am	35%	9
nie, ale zamierzam spróbować	12%	3
tak, raz, ale nie udało mi się	31%	8
tak, wiele razy, ale nie udało mi się	23%	6

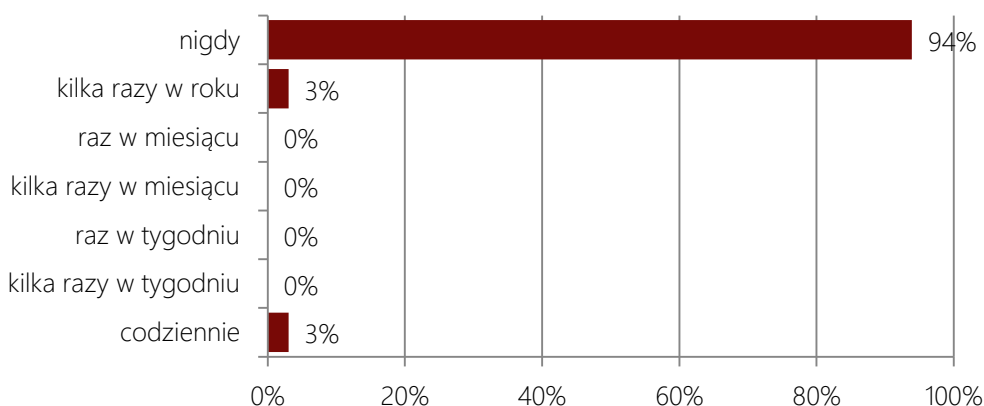
Na kolejne pytania odpowiadali wszyscy dorośli mieszkańcy.

---

98 osób

Ostatnie pytanie zadane respondentom w zakresie sięgania po wyroby tytoniowe dotyczyło palenia elektronicznych papierosów. Zebrany materiał badawczy wykazał, że 6% ankietowanych mieszkańców pali e-papierosy, w tym 3% kilka razy w roku, a kolejne 3% – codziennie.

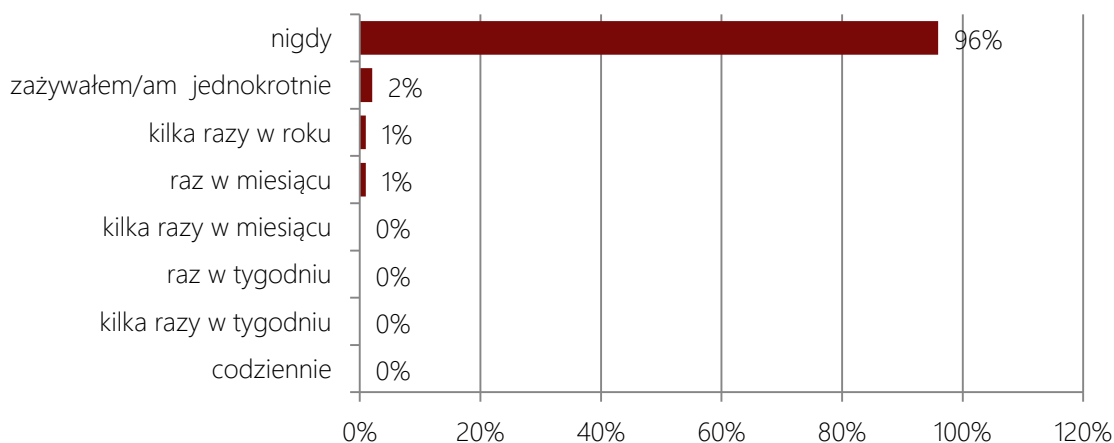
Wykres 61. Jak często pali Pan/i e-papierosy?

PROBLEM NARKOTYKOWY

Kolejnym etapem badania było zidentyfikowanie skali zażywania środków psychoaktywnych innych niż alkohol, przez dorosłych mieszkańców Gminy. Sięgnięcie po tego typu substancje zadeklarowało łącznie 4% badanych, w tym 2% respondentów zażyło je jednokrotnie, a po 1% badanych – kilka razy w roku oraz raz w miesiącu. Pozytywny jest fakt, iż żaden z ankietowanych nie podał, aby zażywał je regularnie, tj. kilka razy w tygodniu lub częściej.

Wykres 62. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzania)?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko ci dorośli mieszkańcy, którzy zażywali substancje psychoaktywne.

4 osoby

Aby lepiej przybliżyć problem narkomanii w Gminie, określono które substancje psychoaktywne zażywali dorośli mieszkańcy gminy Siemyśl. Wyniki badania ankietowego pokazały, iż połowa badanych zażywała marihuanę – 2 osoby, tj. 50%. Ponadto pojedyncze odpowiedzi respondentów padły na amfetaminę oraz kokainę (po 1 osobie, tj. 25%). Jak wynika z deklaracji badanych, nie eksperymentują oni z innymi substancjami ani lekami w celu odurzenia.

Wykres 63. Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne stosował/a Pan/i?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
marihuana	50%	2
amfetamina	25%	1
kokaina	25%	1
LSD	0%	0
grzyby halucynogenne	0%	0
mefedron	0%	0
ekstazy	0%	0
środki nasenne	0%	0
sterydy anaboliczne	0%	0
leki w celu odurzenia się	0%	0
dopalacze	0%	0
inne	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Dorośli mieszkańcy gminy Siemyśl, którzy zadeklarowali zażywanie narkotyków, dopalaczy lub innych substancji psychoaktywnych zostali poproszeni również o określenie, czy doznali w związku z tym jakichś przykrych konsekwencji. Z udzielonych przez nich odpowiedzi wynika, iż żaden z mieszkańców będących po inicjacji narkotykowej, nie doświadczył tego typu trudności.

Na kolejne pytania odpowiadali wszyscy dorośli mieszkańcy.

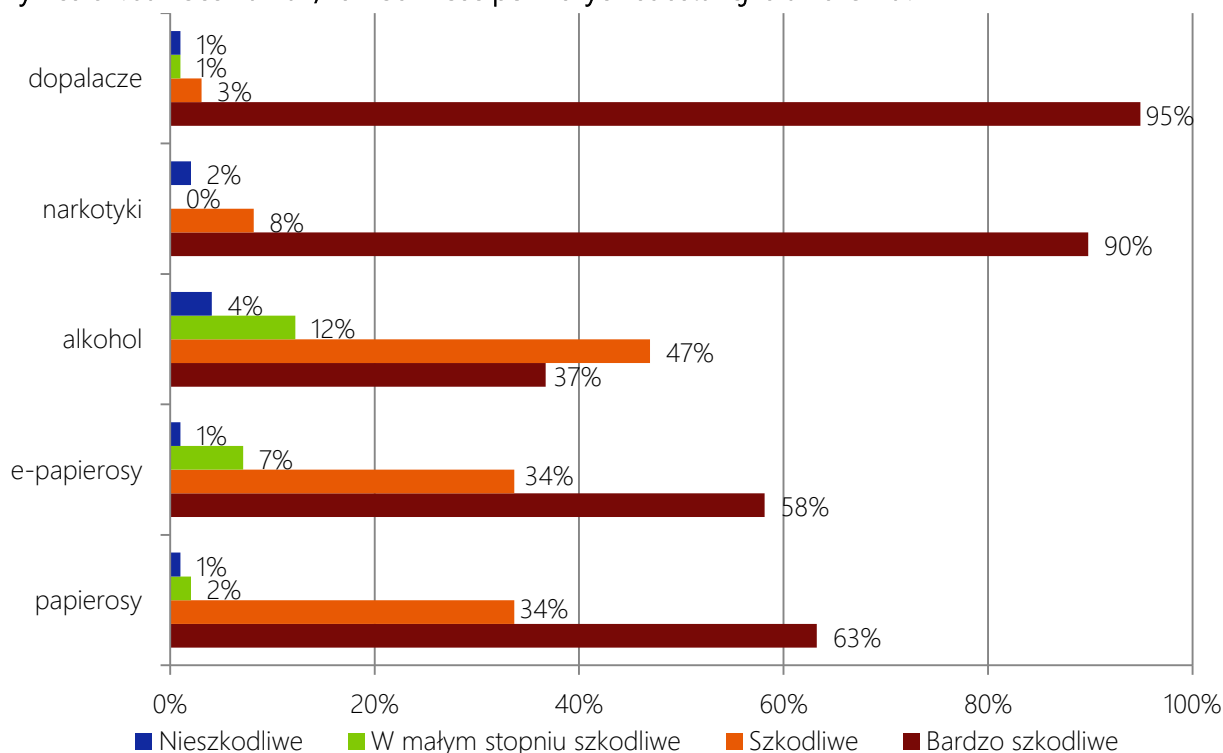
---

98 osób

Opinia respondentów dotycząca szkodliwości dla zdrowia dopalaczy, narkotyków, alkoholu, e-papierosów i papierosów przedstawia się następująco:

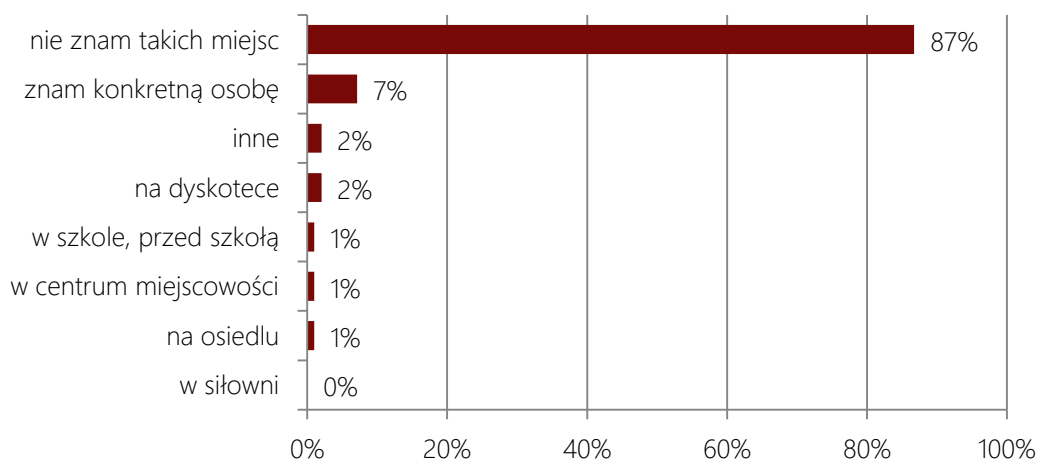
- szkodliwość dopalaczy, a także narkotyków dostrzega 98% respondentów, natomiast odmiennej opinii jest 2%;
- ze szkodliwości alkoholu zdaje sobie sprawę 84%, z kolei brak świadomości na temat negatywnych konsekwencji zdrowotnych spożywania alkoholu ma 16%;
- e-papierosy są szkodliwe dla 92% badanych mieszkańców, o ich niskiej szkodliwości przekonanie ma 8%;
- szkodliwość papierosów dostrzega 97% respondentów, natomiast nie zdaje sobie sprawy z ich szkodliwości – 3%.

Wykres 64. Jak ocenia Pan/i szkodliwość poniższych substancji dla zdrowia?

Respondentom zostało również zadane pytanie o znajomość konkretnych miejsc na terenie swojej miejscowości, gdzie można pozyskać narkotyki lub dopalacze. Badania wykazały stosunkowo wysoki odsetek ankietowanych deklarujących znajomość takich miejsc, gdyż potwierdziło to 13% mieszkańców. Większość z nich, tj. 7%, podała, iż zna konkretną osobę, natomiast 2% odpowiedzi padło na dyskotekę, a po 1% na szkołę i jej otoczenie, centrum miejscowości oraz osiedle.

Wykres 65. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

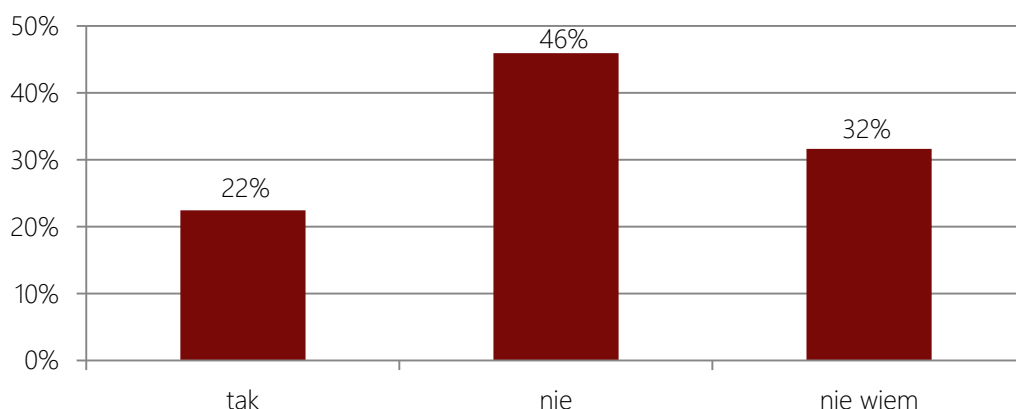

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

PROBLEM PRZEMOCY

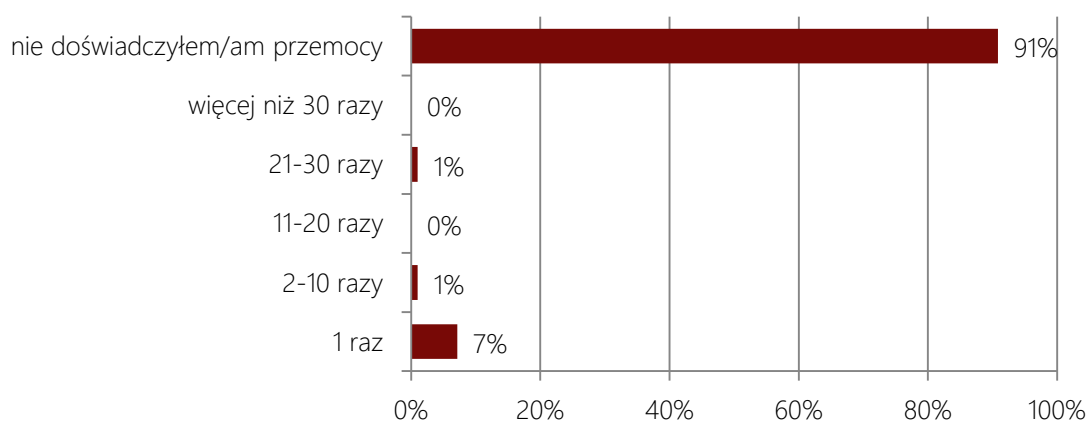
Dalsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców gminy Siemyśl. Na poniższym wykresie przedstawiono odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu. Twierdzącej odpowiedzi udzielił średnio co piąty badany, tj. 22%, a przeczącej – 46%. Co trzeci respondent nie jest pewien czy zna taką osobę (32%).

Wykres 66. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

Skala problemu przemocy na terenie Gminy została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się bezpośrednio doświadczyć tego problemu. Z zebranych danych wynika, że kiedykolwiek w życiu przemocy doznało 9% mieszkańców, wśród których 7% badanych doświadczyło jej 1 raz, natomiast po 1% – 2-10 razy oraz większą ilość, tj. 21-30 razy.

Wykres 67. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko ci dorośli mieszkańcy, którzy doświadczyli przemocy.

9 osób

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali również poproszeni o określenie jej rodzaju. Z ich deklaracji wynika, że najczęściej doznawanym rodzajem przemocy była przemoc psychiczna – wskazało na nią 5 badanych, czyli 56%. Przemocy fizycznej oraz zaniedbania doświadczyło z kolei po 1 osobie (po 11%). Ponadto 3 ankietowanych nie potrafiło jednoznacznie stwierdzić jakiego rodzaju przemocy doświadczyli (33%). Pozytywnym wynikiem badania jest fakt, iż mieszkańcy nie doświadczają problemów związanych z przemocą seksualną, ekonomiczną, ani mobbingiem w miejscu pracy.

Wykres 68. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	56%	5
nie wiem	33%	3
przemoc fizyczna	11%	1
zaniedbanie	11%	1
przemoc seksualna	0%	0
przemoc ekonomiczna	0%	0
mobbing	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Spytaliśmy respondentów również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego wykazała, że najwięcej osób doznało przemocy ze strony osób nieznanymi (3 osoby, tj. 38%). Po 2 odpowiedzi padły męża/żonę oraz kolegę/koleżankę z pracy (po 25%), natomiast pojedyncze wskazania dotyczyły również ojca oraz innych osób (po 1 osobie, tj. 13%).

Wykres 69. Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nieznajomy/a	38%	3
mąż/żona	25%	2
kolega/koleżanka z pracy	25%	2
tata	13%	1
inne osoby	13%	1
mama	0%	0
partner/partnerka	0%	0
siostra	0%	0
pracodawca	0%	0
dziadkowie	0%	0
dziecko/dzieci	0%	0
brat	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Na pytanie o miejsce doświadczenia przemocy, najczęściej odpowiedzi padło na dom oraz miejsce publiczne (po 3 osoby, tj. 38%). Niemniej, 2 respondentów przyznało, iż doświadczyło tego problemu w miejscu pracy (25%).

Wykres 70. Gdzie doświadczył/a Pan/i przemocy?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
w miejscu publicznym	38%	3
w domu	38%	3
w pracy	25%	2
na uczelni	0%	0
inne	0%	0

Na kolejne pytania odpowiadali wszyscy dorośli mieszkańcy.

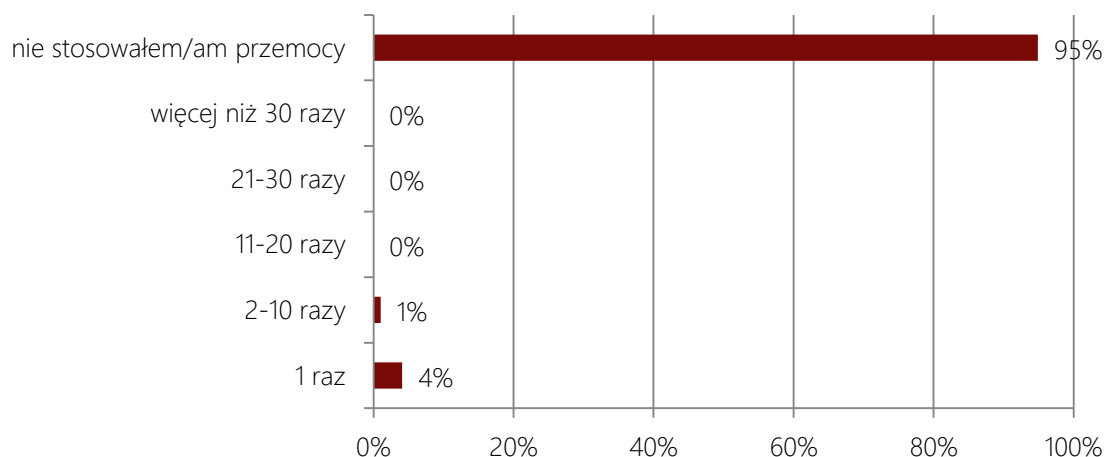
98 osób

W kolejnej części badania podjęto próbę zdiagnozowania skali stosowanej przez ankietowanych przemocy. Zebrane w procesie badawczym dane pokazują, iż do stosowania przemocy przyznało się 5 osób, czyli nieznacznie mniej, niż w przypadku doznawania tego problemu. Na pytanie „czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc wobec drugiej osoby” twierdzącej odpowiedzi udzieliło 5% ankietowanych, spośród

których 4% respondentów (4 osoby) wskazało, że miało to miejsce 1 raz, a 1% badanych (1 osoba) przyznało, że miało to miejsce 2-10 razy.

Wykres 71. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji gdzie zastosował/a Pan/i przemoc wobec drugiej osoby?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko ci dorośli mieszkańcy, którzy stosowali przemoc.

5 osób

W dalszej kolejności poprosiliśmy badanych mieszkańców o określenie, jakiego rodzaju przemoc zastosowali. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w trakcie 12 miesięcy poprzedzających badanie 3 osoby (60%) zastosowały przemoc psychiczną wobec innych, a 2 osoby dopuściły się przemocy fizycznej w stosunku do innych osób (40%). Żaden z respondentów nie stosował przemocy seksualnej, ekonomicznej oraz mobbingu i zaniedbania w kierunku do innych osób ze swojego otoczenia.

Tabela 6. Jakiego rodzaju przemoc Pan/i zastosował/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	60%	3
przemoc fizyczna	40%	2
przemoc seksualna	0%	0
przemoc ekonomiczna	0%	0
zaniedbanie	0%	0
mobbing	0%	0
nie wiem	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Mieszkańcy, którzy przyznali się do stosowania zachowań przemocowych w stosunku do innych przyznali, że były one ukierunkowane na ich współmałżonków (4 osoby, tj. 80%), a także na dziecko/dzieci (2 osoby, tj. 40%). Ponadto, przemoc kierowana była przez respondentów w kierunku do innych osób (1 osoba, tj. 20%). Uzyskane wyniki badań jednoznacznie wskazują, że problem przemocy w rodzinie występuje w niedużej skali w gminie Siemyśl, jednak wymaga podejmowania działań interwencyjnych oraz profilaktycznych.

Tabela 7. W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i zachowanie przemocowe?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mąż/zona	80%	4
dziecko/dzieci	40%	2
inne osoby	20%	1
rodzice	0%	0
rodzeństwo	0%	0
dziadkowie	0%	0
partner/partnerka	0%	0
kolega/koleżanka z pracy	0%	0
nieznajomy/a	0%	0

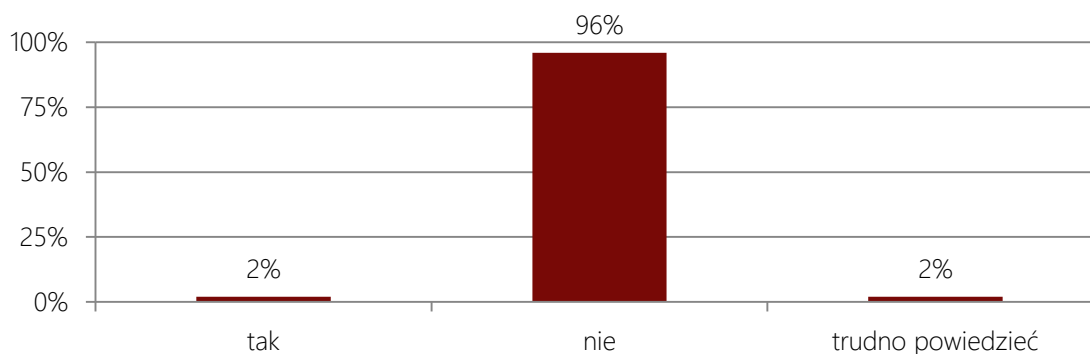
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Na kolejne pytania odpowiadali wszyscy dorośli mieszkańcy.

98 osób

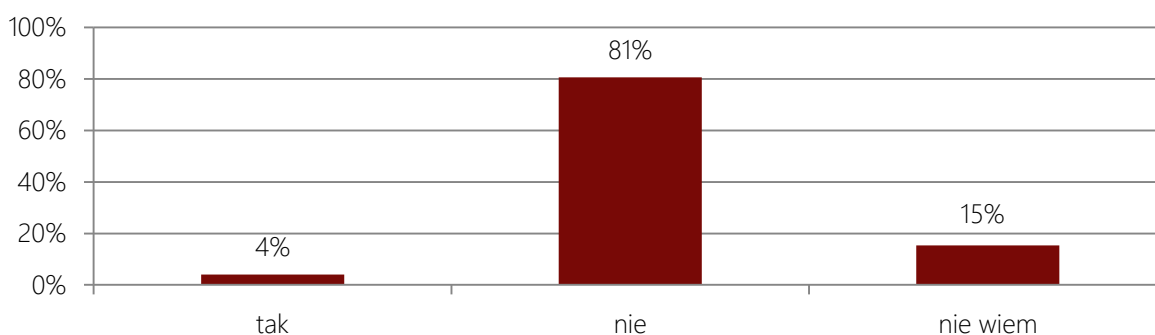
Odpowiedzi respondentów na następane pytanie pokazują aktualną skalę przemocy występującej wśród rodzin na terenie gminy Siemyśl. Jak wynika z uzyskanych danych, przemoc domowa dotyczy 2% dorosłych mieszkańców biorących udział w badaniu. Wśród respondentów znalazły się również osoby, które miały trudność w jednoznacznym określeniu, czy w ich domu występuje ten problem i stanowią one kolejne 2% grupy.

Wykres 72. Czy w Pana/i domu występuje problem przemocy?

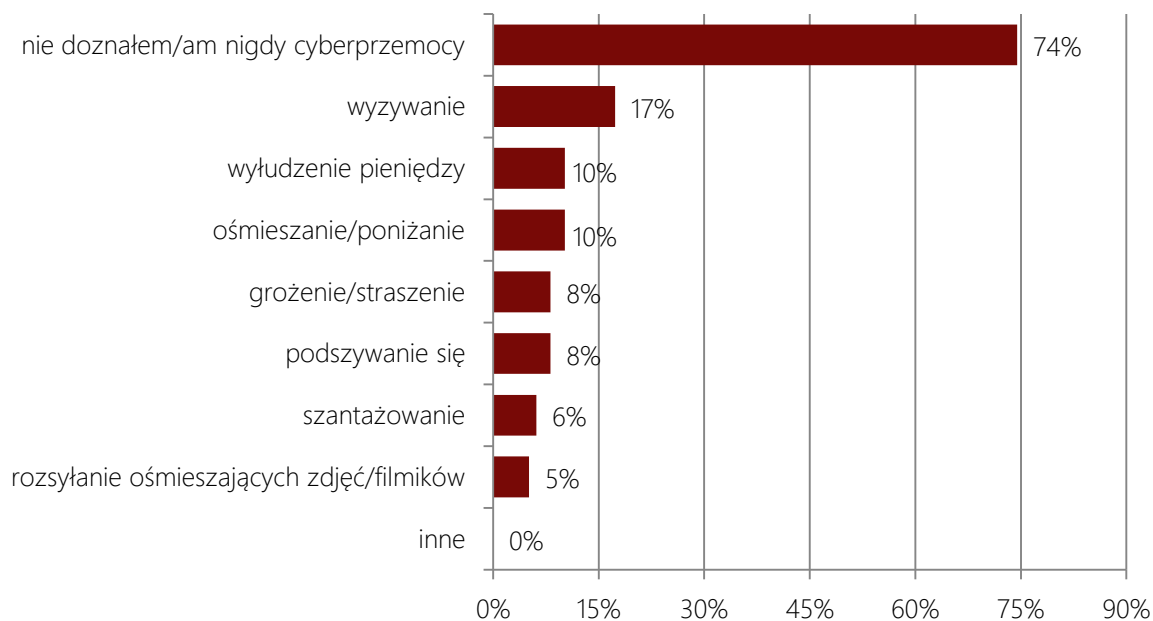
Kolejną analizowaną kwestią była opinia dorosłych mieszkańców Gminy, na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że wśród większości respondentów nie występuje tolerancja przemocy jako metody wychowawczej, jednakże średnio co siódmy mieszkaniec stwierdził, że nie ma na ten temat wiedzy (15%), a 4% ma do niej pozytywny stosunek.

Wykres 73. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

W ostatniej części badania z zakresu problemu przemocy, podjęto się próby oceny skali zjawiska cyberprzemocy wśród dorosłych mieszkańców gminy Siemyśl. Ankietowani zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy zdarzyło im się doświadczyć, którejś z niżej wymienionych form cyberprzemocy. Z deklaracji respondentów wynika, że takiego problemu doświadczył średnio co czwarty badany, tj. 26%. Najwięcej odpowiedzi padło na wyzywanie (17%), ośmieszanie/poniżanie i wyłudzenie pieniędzy (po 10%), a także grożenie/straszenie oraz podszywanie się (po 8%). Na szantażowanie padło z kolei 6% odpowiedzi, a na rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików (5%).

Wykres 74. Czy doznał/a Pan/i kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

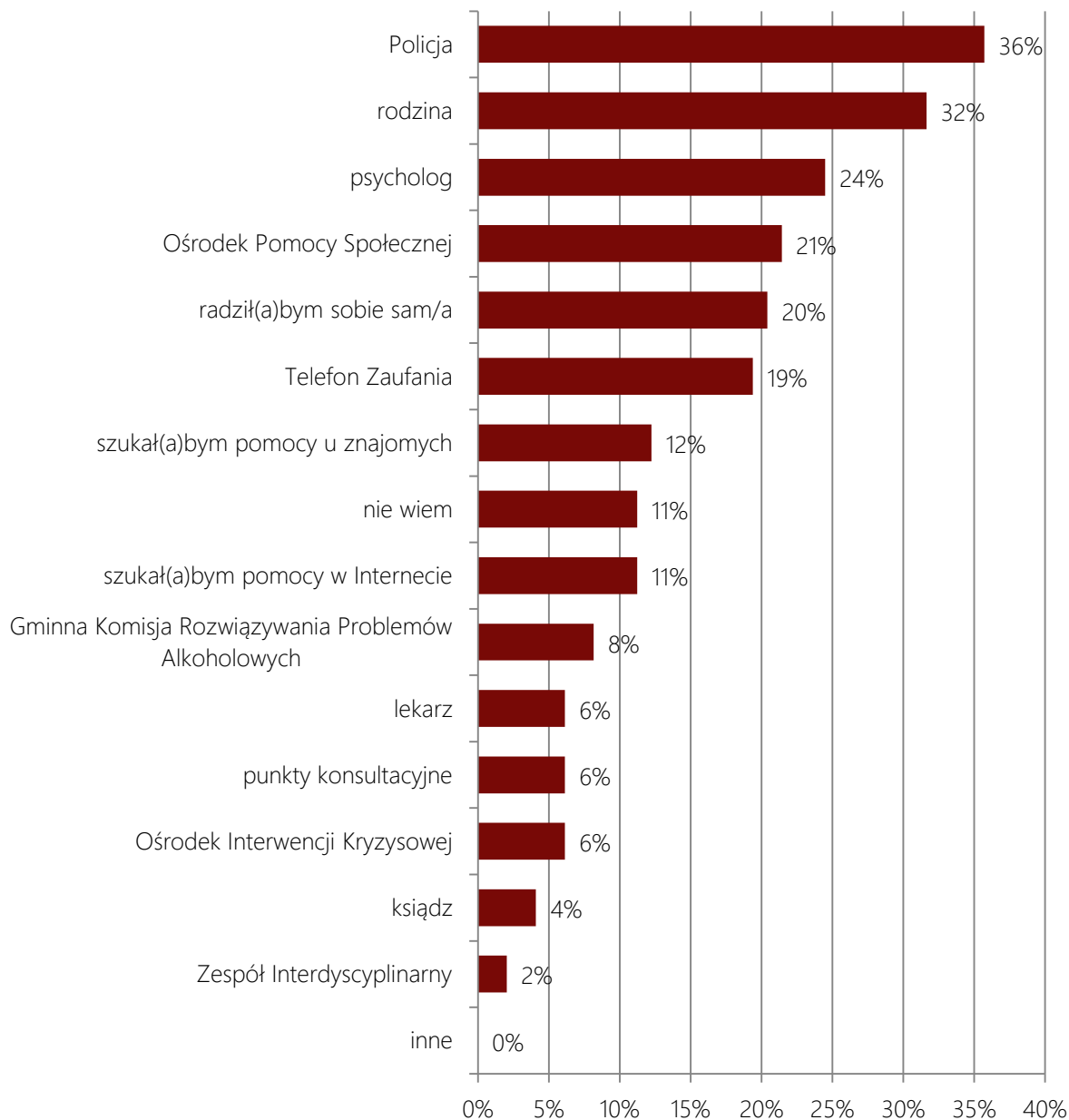

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

W pierwszym pytaniu bloku tematycznego dotyczącego działań profilaktycznych, zostało zadane pytanie o miejsca bądź osoby, do których mieszkańcy zgłosiliby się w przypadku problemu uzależnień lub przemocy w rodzinie. Jak wynika z prezentowanych danych, najczęściej badanych udałoby się po pomoc do Policji (36%), rodziny (32%), psychologa (24%) oraz skontaktowałoby się z Ośrodkiem Pomocy Społecznej (21%) lub Telefonem Zaufania (19%). Często deklarowane było również szukanie pomocy u znajomych (12%) oraz radzenie sobie samodzielnie (20%). Ponadto 11% badanych nie wie, do kogo mogłoby się zwrócić w przypadku problemu uzależnień i/lub przemocy.

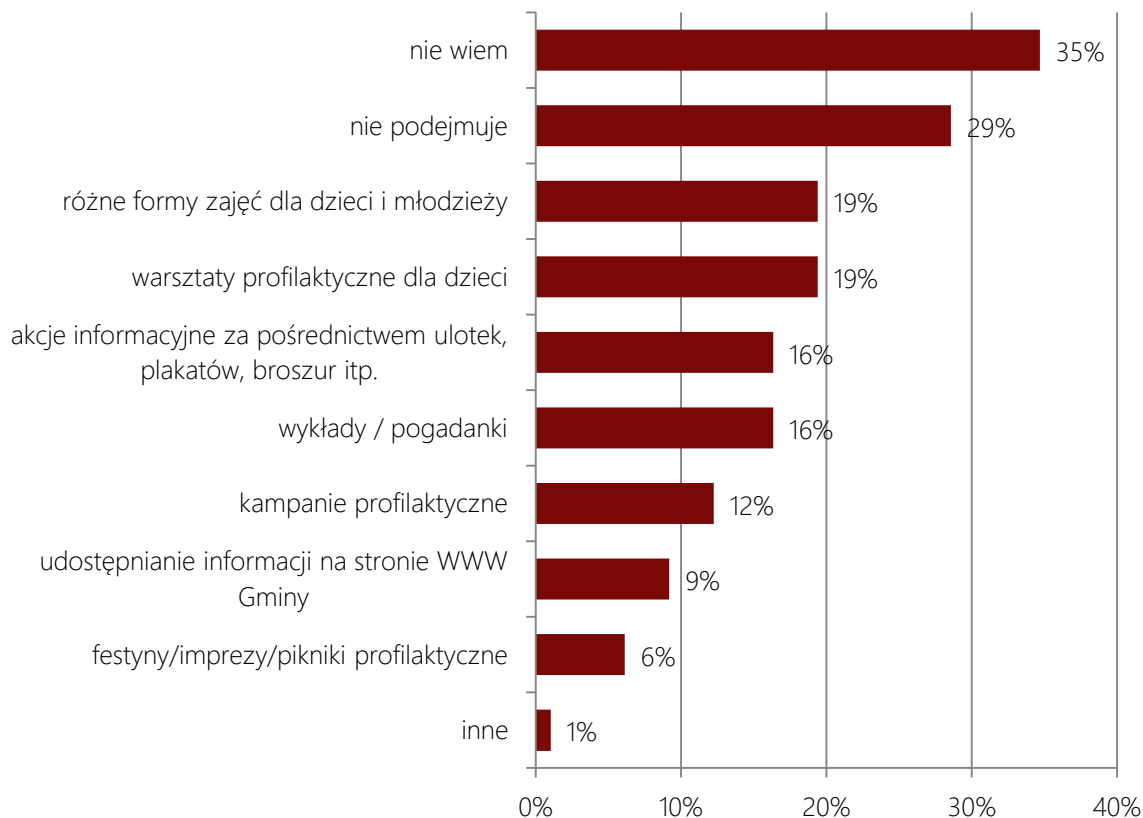
Wykres 75. Do kogo zwrócił(a)by się Pan/i o pomoc w razie problemu uzależnień lub/i przemocy w rodzinie?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Analizując wyniki uzyskane w trakcie badania mieszkańców pod kątem działań podejmowanych przez Gminę w celu ograniczenia popytu na zażywanie narkotyków i dopalaczy, można zauważyć, iż znaczna część respondentów nie ma na ten temat żadnej wiedzy (35%). Wśród najczęściej deklarowanych odpowiedzi znalazły się różne formy zajęć dla dzieci i młodzieży oraz warsztaty profilaktyczne dla dzieci (po 19%), a także wykłady/pogadanki i akcje informacyjne za pośrednictwem materiałów edukacyjno-informacyjnych (po 16%). Zdaniem 29% badanych mieszkańców Gmina nie podejmuje działań w tym zakresie.

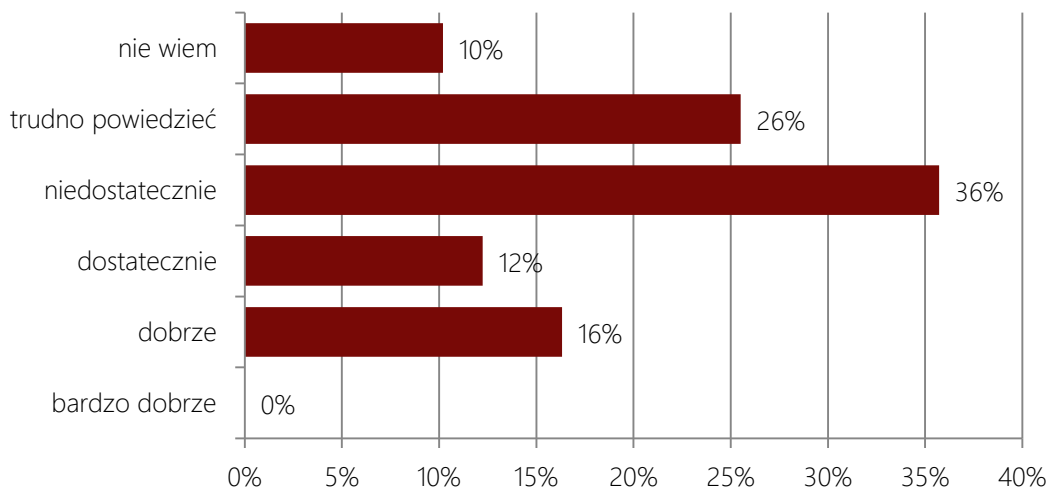
Wykres 76. Jakie działania według Pana/i podejmuje Gmina, aby ograniczyć zażywanie narkotyków lub dopalaczy?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

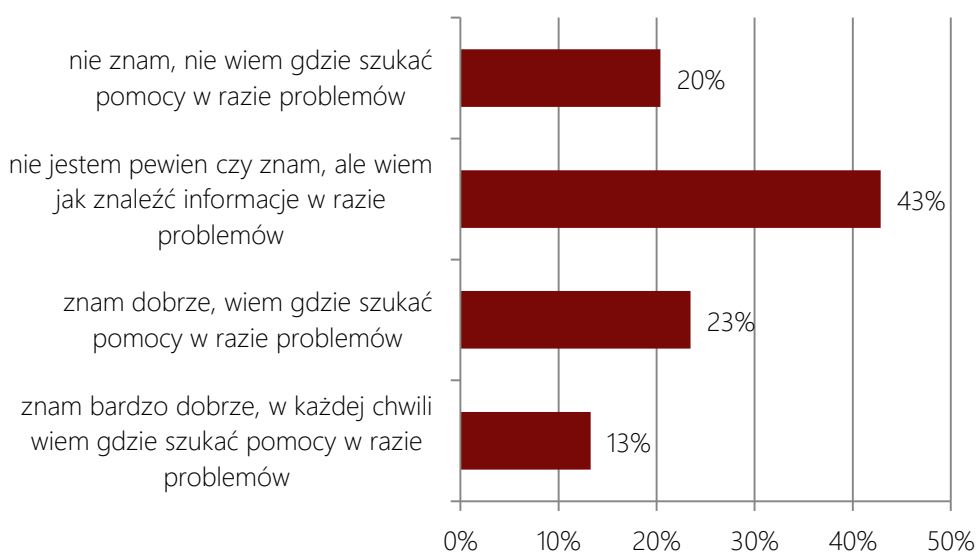
Istotną kwestią w obszarze działań profilaktycznych była również ocena respondentów na temat stopnia zaangażowania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców. Możemy zauważyć, że znaczna część ankietowanych ocenia go negatywnie, gdyż co trzeci badany uważa, że działania prowadzone są niedostatecznie (36%). W opinii 12% respondentów przedsięwzięcia w tym zakresie oceniane są jako dostateczne, a 16% mieszkańców stwierdziło, iż są one na dobrym poziomie. Ponadto, 26% mieszkańców miało trudność w udzieleniu odpowiedzi na to pytanie, a 10% badanych stwierdziło, że nie ma na ten temat wiedzy.

Wykres 77. Jak ocenia Pan/i stopień zaangażowania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców?

W kwestii znajomości danych kontaktowych do instytucji, gdzie można się zgłosić w razie problemów wyniki kształtują się na zróżnicowanym poziomie. Niemal połowa mieszkańców biorących udział w badaniu nie jest pewnych, czy zna takie dane kontaktowe, ale wie gdzie znaleźć informacje na ten temat (43%), 23% zna dobrze tego typu dane i wie gdzie szukać pomocy, a 13% w każdej chwili ma do nich dostęp. Ponadto, 20% badanych stwierdziło, że nie zna adresów, ani telefonów do miejsc, w których można uzyskać pomoc i nie wie gdzie ich szukać.

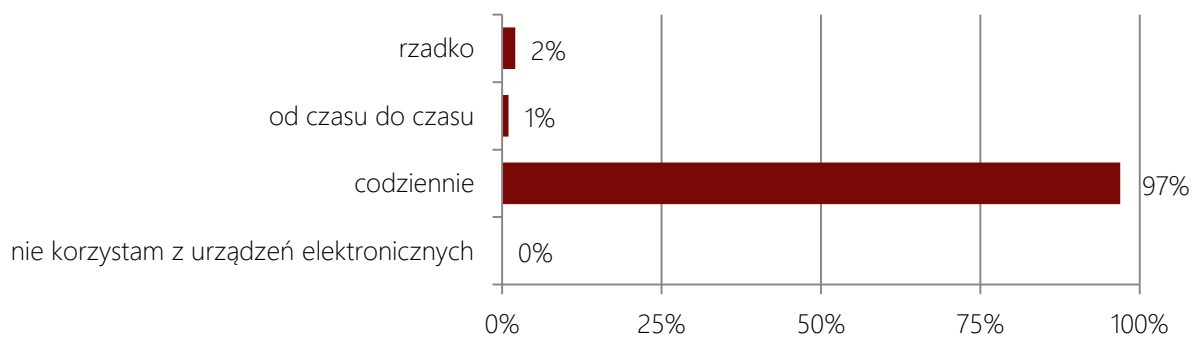
Wykres 78. Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów?

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

Kolejny blok pytań miał na celu sprawdzenie w jaki sposób oraz jak często mieszkańcy gminy Siemyśl korzystają z urządzeń elektronicznych. Zebrany materiał badawczy wykazał, iż swój czas poświęca na to większość dorosłych mieszkańców, gdyż 97% badanych robi to codziennie, 1% – od czasu do czasu, a 2% – rzadko. Żaden z respondentów nie zadeklarował, że nie korzysta z tego rodzaju urządzeń w ogóle.

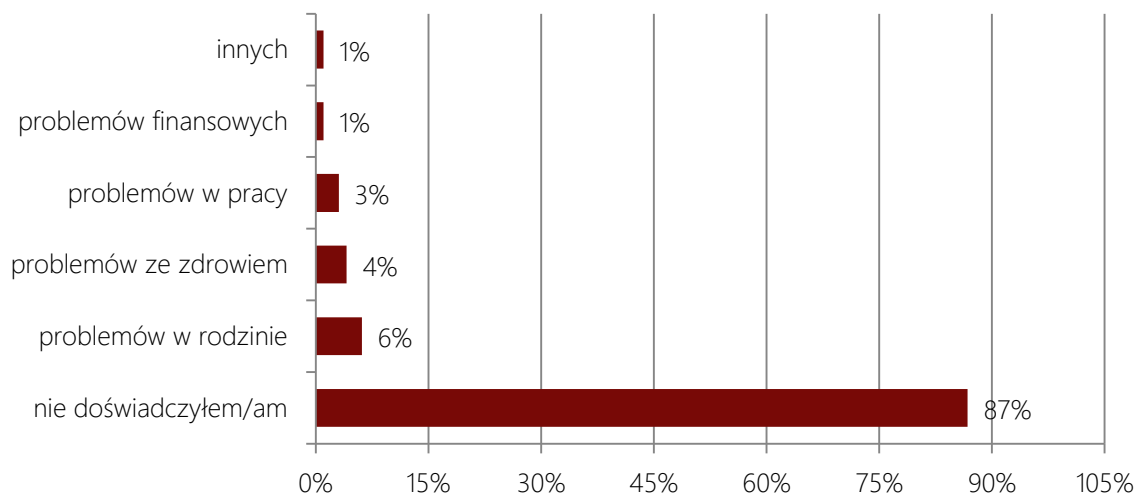
Wykres 79. Jak często korzysta Pan/i z urządzeń elektronicznych (komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier itp.)

Zadaliśmy respondentom pytanie również o to, czy doświadczyli problemów w związku z korzystaniem z urządzeń elektronicznych. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 6% osób doznało problemów w rodzinie, 4% badanych problemów ze zdrowiem, 3% respondentów problemów w pracy, a 1% ankietowanych doświadczył problemów finansowych. Ponadto 1 badany przyznał, iż na skutek korzystania z urządzeń elektronicznych doświadczył stanów lękowych i rozdrażnienia.

Wykres 80. Czy w związku z korzystaniem z urządzeń elektronicznych doświadczył/a Pan/i w ciągu ostatnich 12 miesięcy:

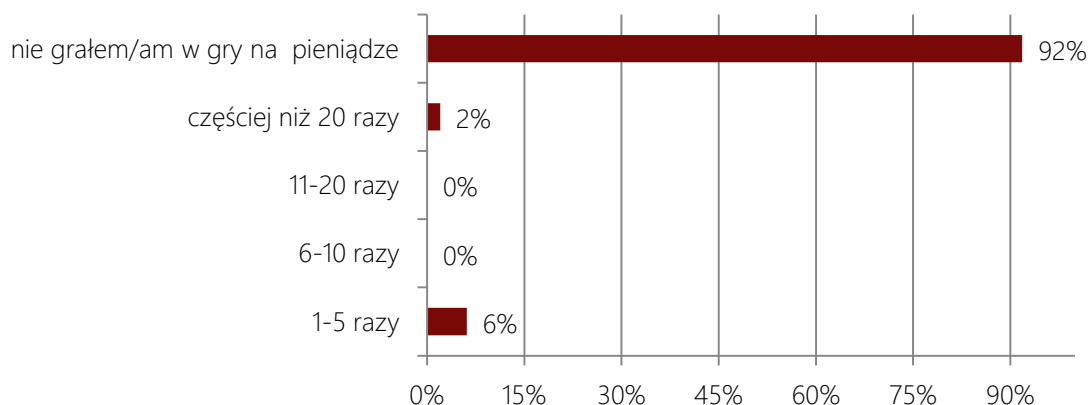

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

HAZARD

W celu określenia skali podejmowania zachowań hazardowych przez dorosłych mieszkańców Gminy, respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy grali w gry na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że styczność z takimi grami miało 8% dorosłych mieszkańców gminy Siemyśl, wśród których 6% wskazało, że grało w takie gry 1-5 razy, natomiast 2% respondentów przyznało, że podejmowało się tego częściej niż 20 razy.

Wykres 81. Jak często Pan/i grał/a lub obstawiał/a gry na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

Analiza danych wskazuje również na fakt, iż żaden z mieszkańców podejmujący się zachowań hazardowych, nie doświadczył w związku z tym negatywnych konsekwencji.

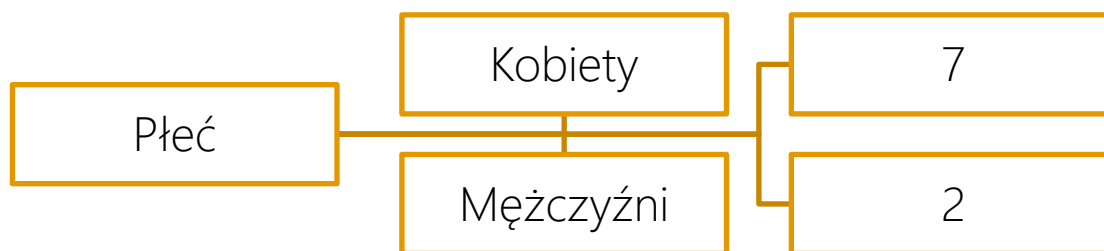
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA – SPRZEDAWCY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

W badaniu diagnozującym problemy społeczne wzięły udział również osoby pracujące w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Siemyśl. Ich udział w badaniu miał na celu sprawdzenie dostępności alkoholu dla mieszkańców niepełnoletnich oraz będących w stanie nietrzeźwości, a także zweryfikowanie wiedzy sprzedawców na temat ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącej się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu. Ich opinia była ważna również dla oceny skali uzależnienia od alkoholu w Gminie.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

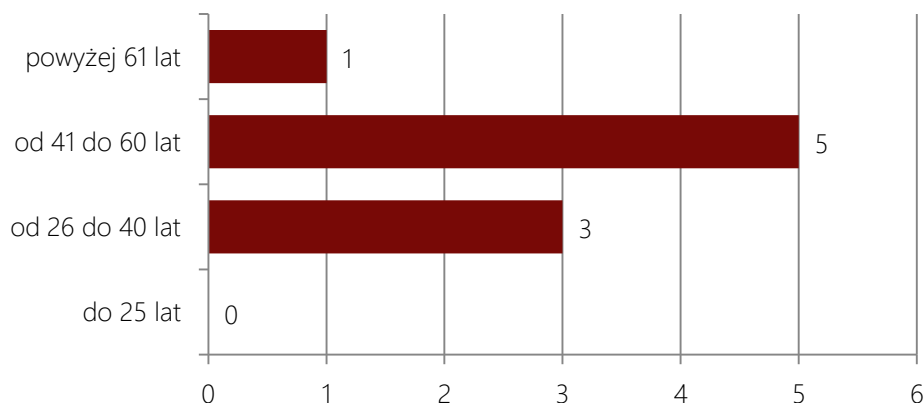
Kwestionariusze ankiet wypełniło 9 sprzedawców napojów alkoholowych. Zdecydowaną większość grupy stanowiły kobiety, które wypełniły 7 kwestionariuszy, natomiast mężczyźni pozostałe 2.

Rysunek 5. Płeć:

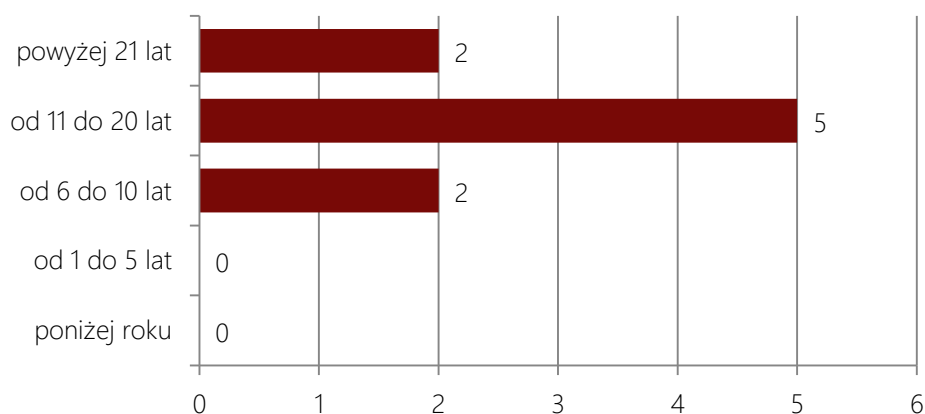
Analizując strukturę wiekową badanej grupy można zauważyć, że większość z uczestników badania było w wieku 41 a 60 lat, gdyż taki wiek zadeklarowało 5 osób. Wiek 3 osób mieścił się w wieku 26-40 lat, natomiast 1 ankietowany miał wówczas powyżej 61 lat.

Wykres 82. Pana/i wiek mieści się w przedziale:

Spytaliśmy ankietowanych również o to, od ilu lat pracują w punkcie, gdzie prowadzona jest sprzedaż alkoholu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że po 2 badanych pracuje w takim miejscu od 6 do 10 lat oraz powyżej 21 lat, natomiast 5 respondentów zadeklarowało staż pracy mieszczący się w zakresie 11-20 lat.

Wykres 83. Od ilu lat pracuje Pan/i w punkcie, gdzie prowadzona jest sprzedaż alkoholu?

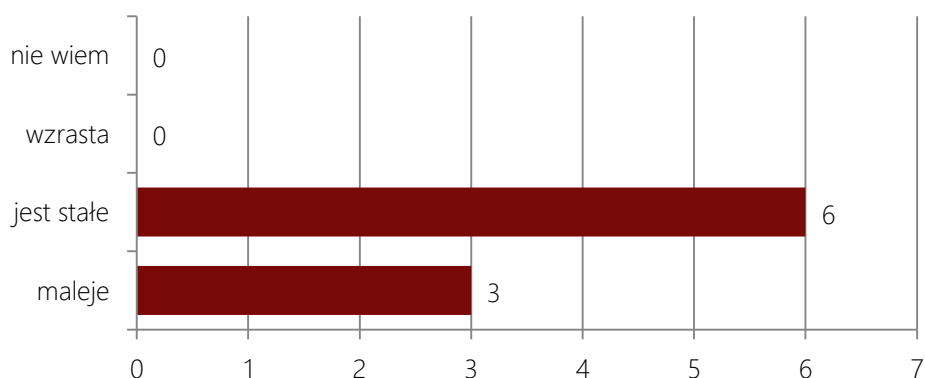

PROBLEM UZALEŻNIEŃ Z PERSPEKTYWY SPRZEDAWCÓW

Pytania skierowane do osób pracujących w sklepach na terenie gminy Siemyśl, miały na celu sprawdzenie ich opinii względem skali spożywania napojów alkoholowych przez mieszkańców, dostępności alkoholu i papierosów dla osób niepełnoletnich oraz znajomości Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W pierwszej kolejności respondentów poproszono o ocenę poziomu spożycia alkoholu na przestrzeni kilku lat. Uzyskane wyniki badań wskazują na pozytywną tendencję w tym zakresie, gdyż 3 ankietowanych zauważyło jego zmniejszanie, a w opinii 6 osób jest ono stałe. Żaden z respondentów nie stwierdził, że problem spożycia alkoholu na terenie Gminy zwiększa się.

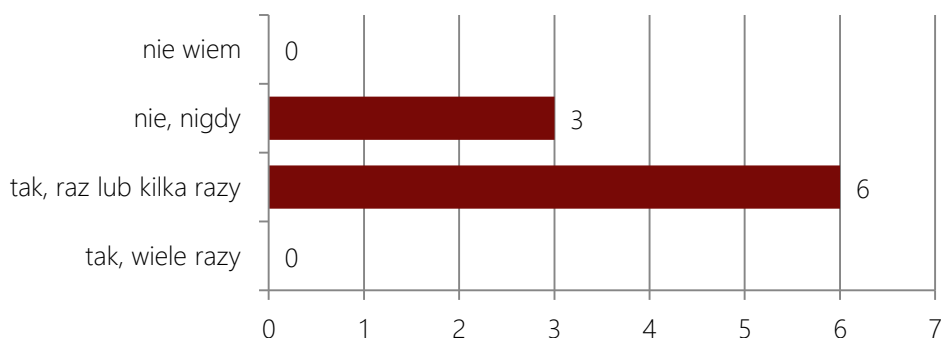
Wykres 84. Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości:

Interesowało nas również to, jak często zdarzało się, aby osoba niepełnoletnia chciała

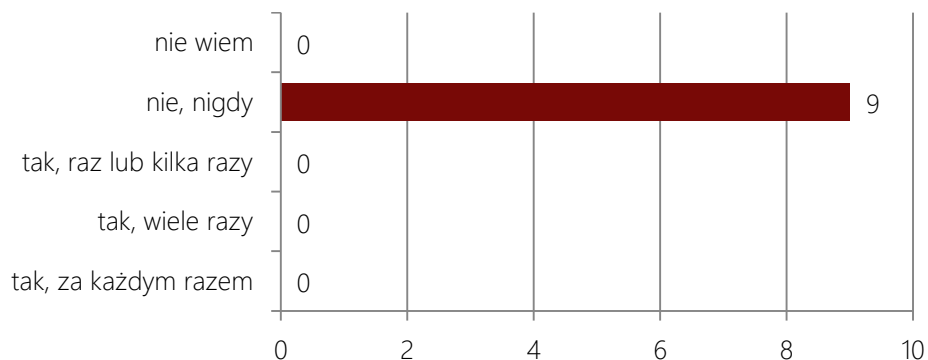
kupić alkohol w obsługiwanym przez badanych punkcie. Jak zauważono, większość sprzedawców spotkała się z taką sytuacją raz lub kilka razy (6 osób), a pozostałych 3 respondentów zaprzeczyło, aby takie sytuacje miały kiedykolwiek miejsce.

Wykres 85. Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

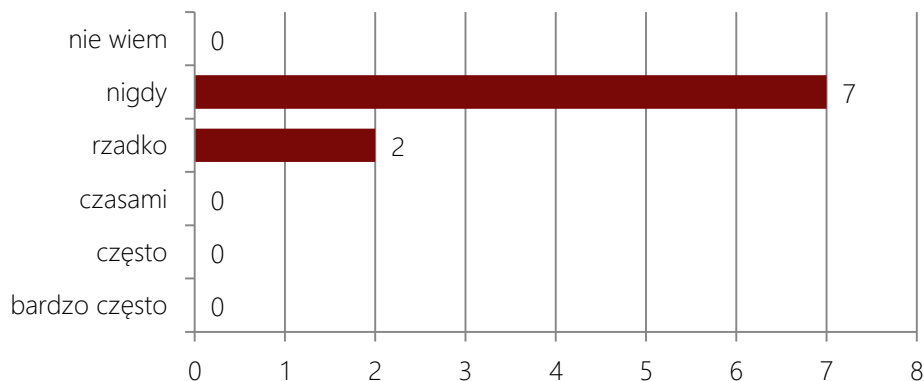
W dalszej kolejności sprzedawcy zostali zapytani o to, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło im się sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej. Wszyscy respondenci jednoznacznie zaprzeczyli takim sytuacjom (9 osób).

Wykres 86. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

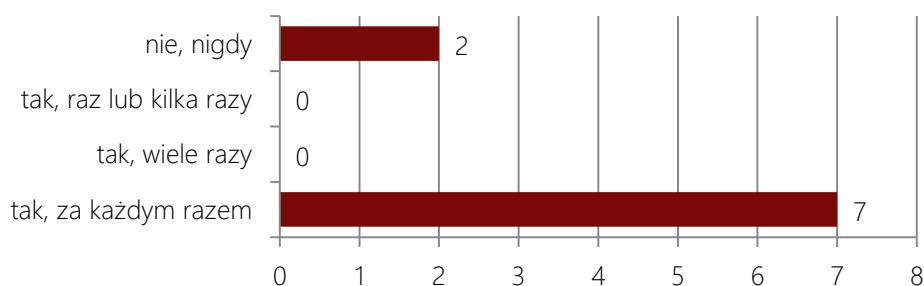
W kolejnym pytaniu respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy często zdarza się, aby któryś z dorosłych klientów podejmował interwencję w sprawie sprawdzenia wieku kupujących alkohol. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 2 osoby przyznały, że takie sytuacje mają miejsce rzadko, natomiast pozostałych 7 badanych wskazało, że takie zdarzenia nie mają miejsca.

Wykres 87. Czy często zdarza się, że ktoś z dorosłych klientów podejmuje interwencję w sprawie sprawdzenia wieku kupujących alkohol?

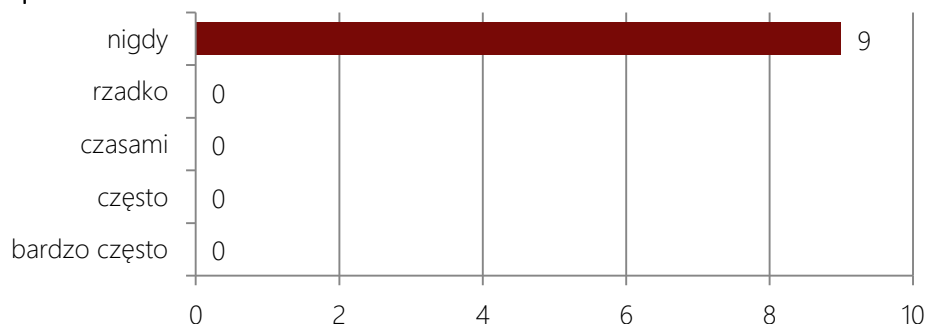
Zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, sprzedawcy napojów alkoholowych, mają obowiązek kontrolować dokumenty tożsamości klientów, w celu weryfikacji ich pełnoletności. Na podstawie zebranych danych można zauważyć, że większość sprzedawców napojów alkoholowych w gminie Siemyśl każdorazowo weryfikowało wiek osoby wyglądającej na nieletnią, natomiast 2 osoby nigdy tego nie robiły.

Wykres 88. Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek pytać o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni?

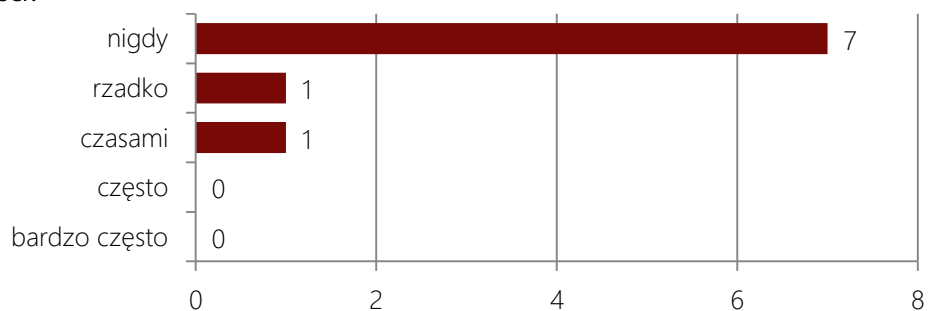
Biorąc pod uwagę, iż czasami zdarzają się sytuacje, w których rodzice wysyłają swoje dzieci do sklepu, aby te kupiły dla nich alkohol, respondenci zostali zapytani o to, czy sprzedali oni alkohol osobie nieletniej, w sytuacji, gdy deklarowała ona kupno alkoholu dla swoich rodziców. Wszyscy respondenci stwierdzili, że takie sytuacje nie miały miejsca nigdy.

Wykres 89. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobom nieletnim, w sytuacji, gdy osoba ta chciała kupić alkohol dla rodziców?

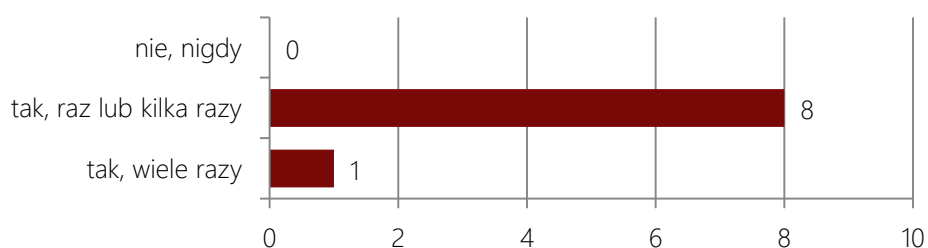
W dalszej części badania poprosiliśmy respondentów o sprecyzowanie, jak często według nich ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w ich miejscowości. Po 1 ankietowanym przyznało, że dochodzi do tego czasami oraz rzadko, natomiast 7 badanych zaprzeczyło, aby takie sytuacje się zdarzały.

Wykres 90. Proszę ocenić jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w Pana/i miejscowości?

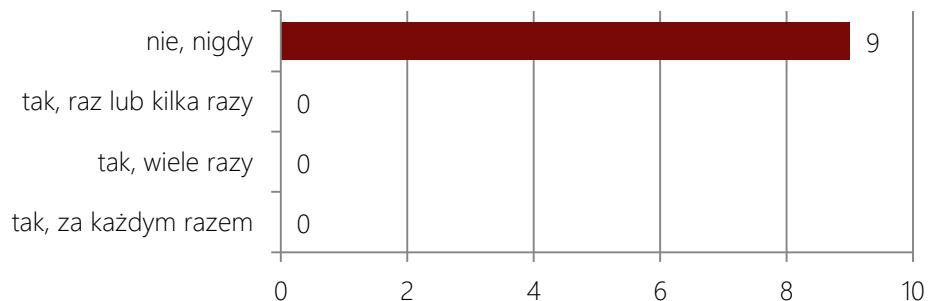
Na podstawie analizy zebranych danych możemy zauważyć, iż sytuacja, w której osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez badanych punkcie, miała miejsce w przypadku większości osób, gdyż 8 respondentów stwierdziło, iż zdarzyło się to raz lub kilka razy, natomiast 1 ankietowanemu – wiele razy.

Wykres 91. Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

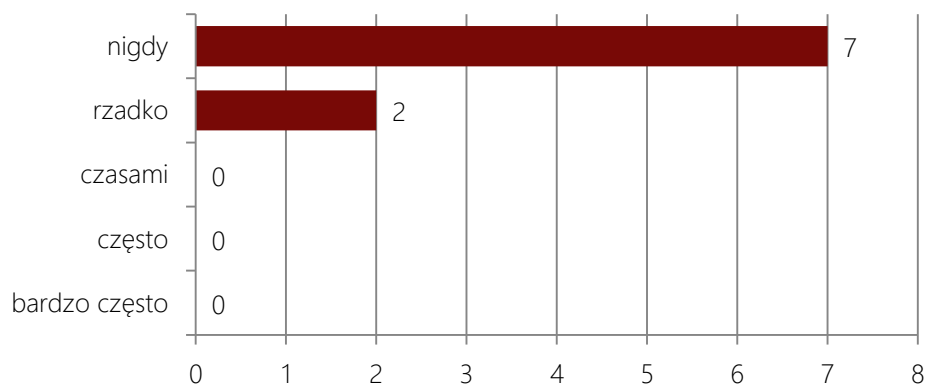
Badania wykazały, że żaden z ankietowanych nie sprzedał alkoholu osobie nietrzeźwej w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

Wykres 92. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

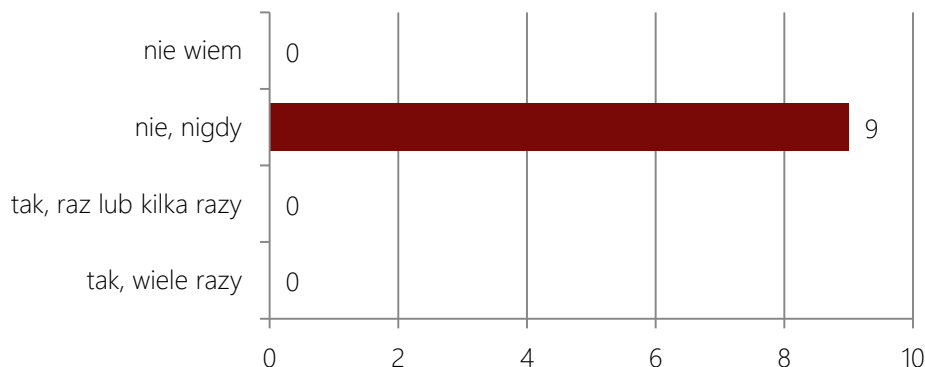
Następnie respondentom zadaliśmy pytanie o to, jak często zdarza im się wzywać Policję z powodu zakłócenia porządku przez osobę znajdującą się pod wpływem napojów alkoholowych, na terenie punktów sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy. Jak wskazało 7 respondentów, takie sytuacje nigdy się nie zdarzyły, a 2 osoby twierdzą, iż miały miejsce rzadko.

Wykres 93. Jak często zdarza się Panu/i wzywać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy?

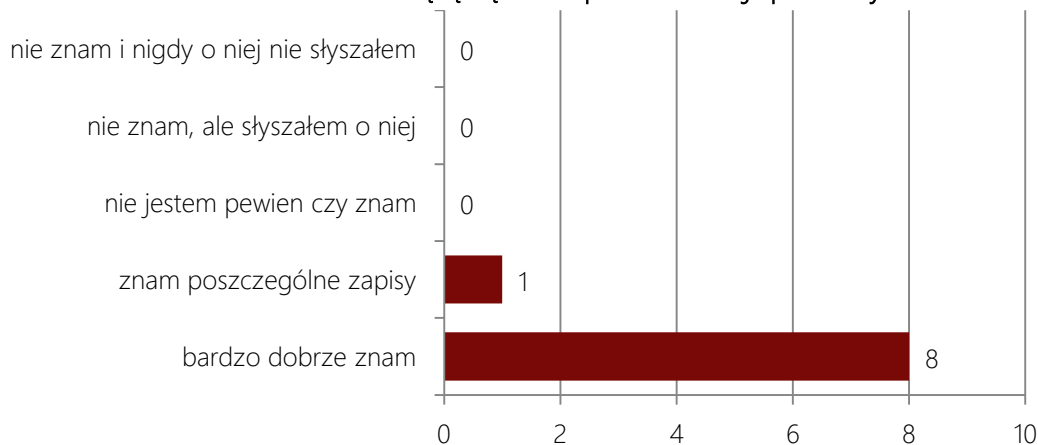
Badania wykazały, że żaden ankietowany nie sprzedał papierosów osobie niepełnoletniej w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

Wykres 94. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać papierosy osobie niepełnoletniej w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

Analizując odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące znajomości ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącej się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu można zauważyć, że większość badanych zna ją bardzo dobrze (8 osób), natomiast 1 badany zna jej poszczególne zapisy.

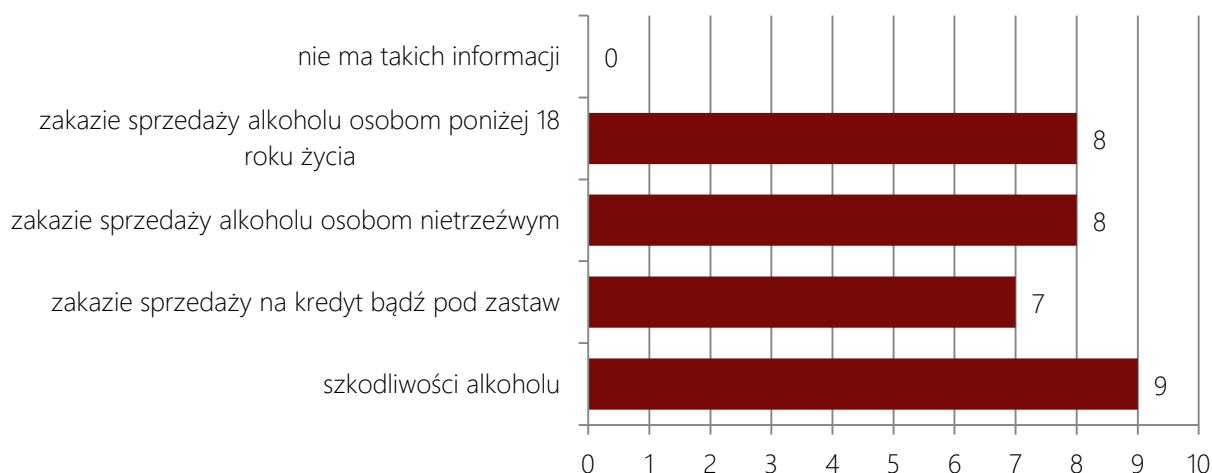
Wykres 95. Czy zna Pan/i ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącą się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

Właściciele punktów sprzedających napoje alkoholowe, mają obowiązek umieścić w widocznym miejscu w swoim sklepie informację o szkodliwości alkoholu. Badanie ankietowe pokazało, że taka wiadomość widnieje we wszystkich sklepach (9 punktów). W niewiele mniejszej liczbie miejsc występuje informacja o zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia oraz o zakazie sprzedaży osobom nietrzeźwym (8 punktów). Informacja o zakazie sprzedaży na kredyt bądź pod zastaw znajduje się natomiast w 7 punktach.

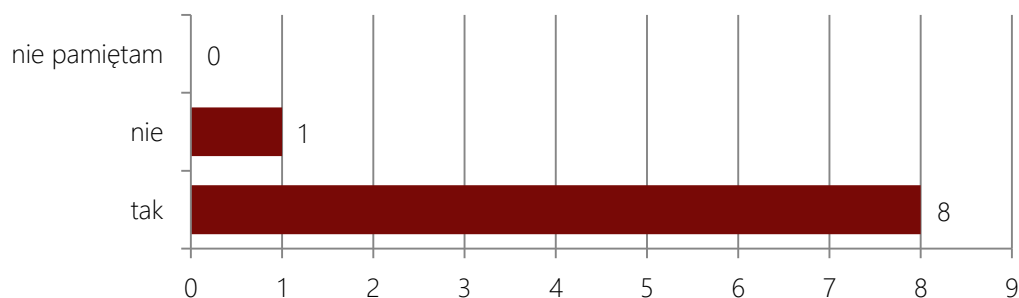
Wykres 96. Czy w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie znajdują się informacje na temat:

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 9

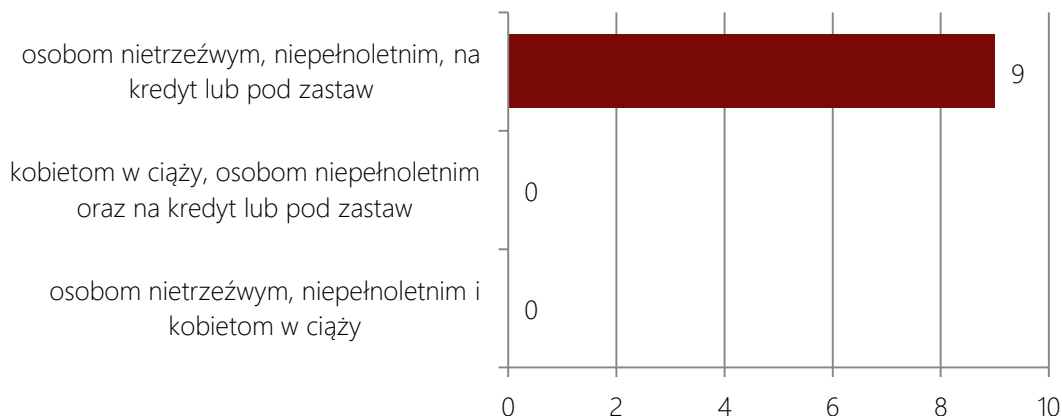
Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi respondentów na pytanie „czy brał/a Pan/i udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?”. Można zauważyć, iż udział w takim szkoleniu zadeklarowała większość sprzedawców, tj. 8 osób. Do braku udziału w takich działaniach przyznał się z kolei 1 ankietowany.

Wykres 97. Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

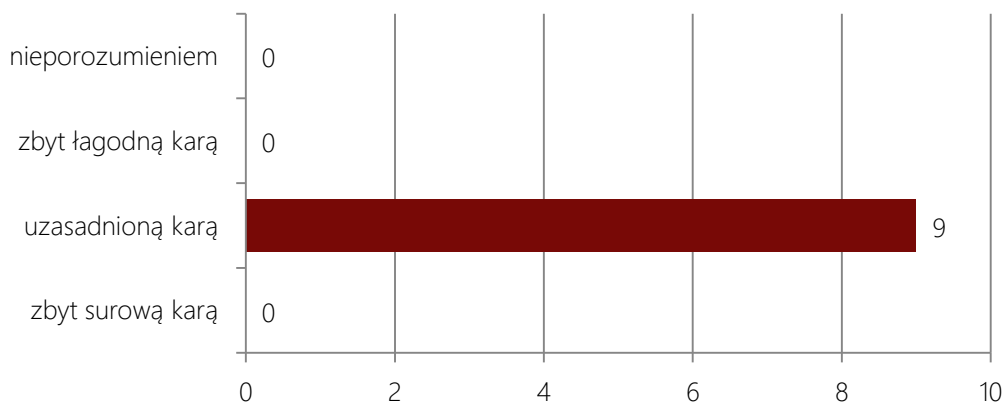
Kolejne pytanie skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych miało na celu zweryfikowanie wiedzy respondentów w zakresie ustawowych zakazów sprzedaży alkoholu. Na podstawie zebranych danych widzimy, że wszystkie osoby uczestniczące w badaniu mają na ten temat prawidłową wiedzę, gdyż stwierdzili oni, że zabrania się sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim oraz na kredyt lub pod zastaw. Żaden z respondentów nie podał, aby Ustawa zakazywała sprzedaży alkoholu kobietom w ciąży.

Wykres 98. Komu zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych według ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi?

Ostatnie pytanie zadane respondentom miało na celu weryfikację ich opinii odnośnie obowiązujących przepisów przewidujących utratę zezwolenia na sprzedaż alkoholu za sprzedaż go osobie nieletniej. Z uzyskanych w procesie badawczym danych wynika, że wszyscy badani uznają takie konsekwencje za uzasadnioną karę.

Wykres 99. Czy utrata zezwolenia na sprzedaż alkoholu za sprzedaż alkoholu nieletnim jest:

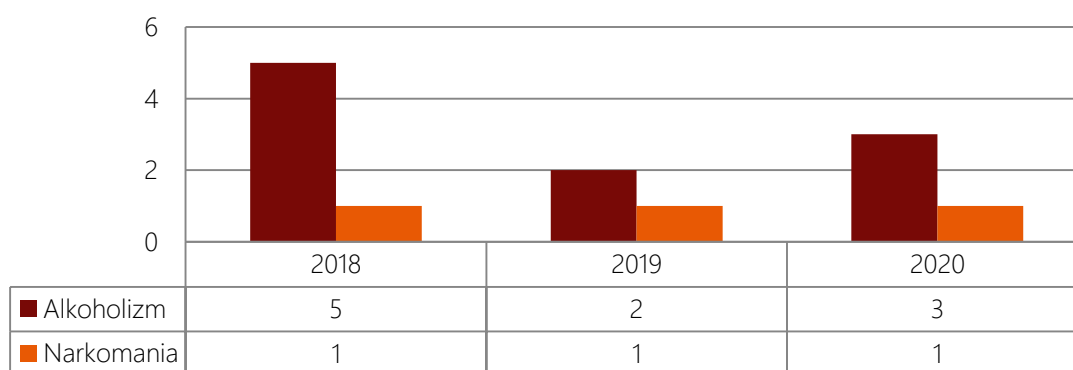

PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak leczenie, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2020 roku, podobnie jak w latach poprzednich, w gminie Siemyśl zaistniała konieczność udzielenia pomocy i wsparcia z Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemyślu z powodu uzależnienia od alkoholu oraz narkomanii. W przedmiotowym roku z alkoholizmem zmagają się 3 rodziny, natomiast narkomania była przestanką wsparcia 1 rodziny. Na przestrzeni ostatnich trzech lat zauważalne jest wahanie liczby rodzin zmagających się z problemem alkoholowym, a jednocześnie stały poziom liczby rodzin dotkniętych problemem narkotykowym. W porównaniu do 2018 roku liczba rodzin korzystających ze wsparcia z powodu alkoholizmu zmniejszyła się o 2, czyli o 40%.

Wykres 100. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu alkoholizmu i narkomanii w gminie Siemyśl na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018, 2019 i 2020 rok

Kolejną analizowaną kwestią są działania podejmowane przez funkcjonariuszy Posterunku Policji w Rymaniu w celu przeciwdziałania problemowi uzależnienia, w tym w zakresie podejmowania się prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwości oraz nadużywania alkoholu oraz narkotyków. W 2021 roku w Gminie zaistniała konieczność podjęcia przez funkcjonariuszy działań w stosunku do 10 osób będących pod wpływem alkoholu w postaci przewiezienia ich do izby wytrzeźwień, a także 12 rowerzystów prowadzących w stanie nietrzeźwości.

Ponadto zatrzymano 10 kierowców pojazdów osobowych i zatrzymano 8 praw jazdy oraz podjęto 45 interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu lub narkotyków. Jak można zauważyć w kolejnej tabeli, na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba podejmowanych przez Policjantów działań utrzymywała się na stosunkowo stałym poziomie.

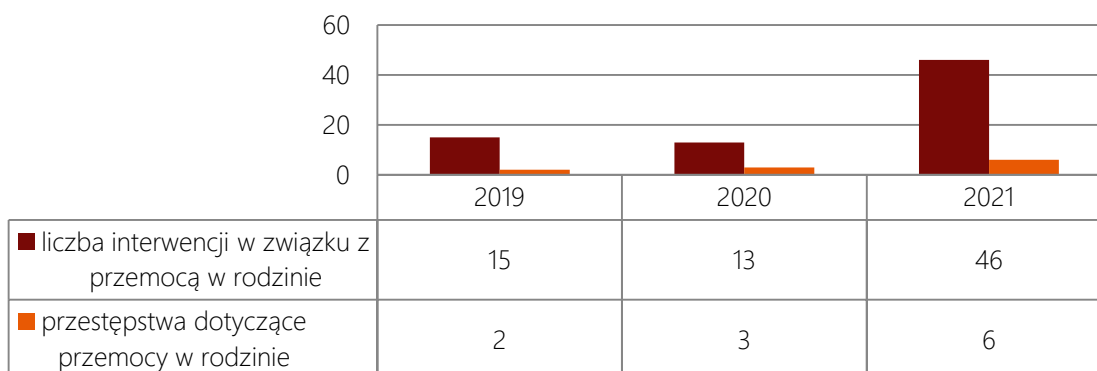
Tabela 8. Działania funkcjonariuszy Policji w stosunku do osób spożywających alkohol w latach 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
liczba osób zatrzymanych w pomieszczeniach policyjnych w celu wytrzeźwienia	15	5	10
liczba zatrzymanych rowerzystów w stanie nietrzeźwości	10	15	12
liczba zatrzymanych kierowców w stanie nietrzeźwości/zatrzymanych praw jazdy	12/12	12/12	10/8
liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz narkotyków	42	40	45

Źródło: Informacje Posterunku Policji w Rymaniu za 2019, 2020 i 2021 rok

Na przestrzeni ostatnich lat służby bezpieczeństwa podjęły również szerokie działania na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie. W latach 2019-2021 znacząco zwiększyła się liczba podejmowanych interwencji domowych w związku z zaistnieniem podejrzenia o stosowaniu przemocy przez członków rodzin – w 2021 roku odnotowano ich 46, czyli o 207% więcej niż w 2019 roku. Ponadto w przedmiotowym roku stwierdzono 6 przestępstw w zakresie przemocy w rodzinie, zatem w porównaniu do 2019 roku ich liczba zwiększyła się o 4, tj. o 200%.

Wykres 101. Działania funkcjonariuszy Policji w stosunku do osób stosujących przemoc na terenie Gminy w latach 2019-2021

Źródło: Informacje Posterunku Policji w Rymaniu za 2019, 2020 i 2021 rok

Ważnym aspektem działalności Policji jest również prowadzenie zadań z zakresu edukacji i prewencji zachowań ryzykownych, dlatego funkcjonariusze Policji wraz z placówkami oświatowymi i instytucjami kultury organizują szereg kampanii w zakresie abstynencji alkoholowej

i narkotykowej, zachowania trzeźwości za kierownicą oraz w miejscu pracy. Dodatkowo, funkcjonariusze monitorują sytuację rodzin, w których stwierdzono zachowania przemocowe. Niemniej w latach 2020-2021 działalność profilaktyczna została ograniczona do dystrybucji ulotek, co było bezpośrednim skutkiem wystąpienia pandemii koronawirusa SARS-CoV-2.

Problem uzależnień w gminie Siemysł przybiera różne formy, a wśród nich wymienia się również zaburzenia nie związane bezpośrednio z zażywaniem określonych substancji psychoaktywnych, a z niekontrolowanym podejmowaniem określonych zachowań i czynności. Do najpowszechniejszych nałogów natury psychicznej zalicza się zaburzenie uprawiania hazardu oraz zachowania przystosowawcze, np. robienie zakupów i uprawianie ćwiczeń fizycznych, odmawianie jedzenia lub nadmierne spożywanie go, natomiast problemem, który w przyszłości może stanowić jeden z głównych problemów społecznych, w szczególności wśród dzieci i młodzieży jest zaburzenie korzystania z Internetu oraz grania w gry internetowe.

Hazard

Wraz z rozwojem technologicznym, w świecie on-line pojawiać zaczęły się różnego rodzaju gry na pieniądze. Znacznie zwiększyło to dostępność do gier hazardowych dla młodych ludzi. Hazard on-line, w przeciwieństwie do stacjonarnych kasyn zakazanych dla nieletnich, jest dla młodych ludzi dostępny i w dużej mierze anonimowy. Niestety rozprzestrzenianie się stron internetowych oferujących różnego rodzaju gry hazardowe stwarza dla dzieci i młodzieży realne zagrożenie. Granie w gry na pieniądze może doprowadzić do uzależnienia i związanych z tym negatywnych konsekwencji, między innymi problemów w funkcjonowaniu społecznym i zawodowym, jak poczucie wewnętrznego przymusu i myśli intruzywne, które nie pozwalają na skupienie uwagi na pracy, a także depresji, myśli i prób samobójczych, słabych wyników w nauce, problemów w relacjach rodzinnych i rówieśniczych.

Badania ogólnopolskie nakreślają skalę podejmowania zachowań hazardowych. Analizując wyniki badania⁶ przeprowadzonego wśród respondentów powyżej 15 roku życia, zauważyć można, iż średnio co trzecia osoba w czasie ostatnich 12 miesięcy grała w gry na pieniądze (37%), a najpopularniejszymi formami gier są zakłady u „Totalizatora Sportowego” (27%), zdrapki (16%), konkursy SMS (6%) oraz automaty do gier (4%). Jak wskazują wyniki, problemem nałogowego grania zagrożonych jest około 1% Polaków po 15 roku życia, czyli ok. 27 tys. osób, a niemal 8% osób w tym wieku podejmuje się gier losowych codziennie lub kilka razy w tygodniu.

Problem nałogowego hazardu wzrasta proporcjonalnie do wieku respondentów objętych badaniem, gdyż z raportu z badań ESPAD z 2019 roku⁷ wynika, że kiedykolwiek w życiu

⁶Oszacowanie rozpowszechnienia oraz identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących od hazardu i innych uzależnień behawioralnych – edycja 2018/2019, Ministerstwo Zdrowia, Krajowe Biuro do spraw Narkomanii, Warszawa, 2019.

⁷Sierosławski J., *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną*, raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 roku, Europejski program badań ankietowych w szkołach ESPAD, Warszawa 2020.

z hazardem spotkało się 18,2% uczniów w wieku 15-16 lat i 21,4% osób w wieku 17-18 lat. Problemowe granie i uprawianie hazardu dotyka z kolei 1,3% młodszych dzieci i 1,2% starszych uczniów, wśród których zauważalne są dysproporcje względem płci – takie zachowania znacznie częściej przejawiają chłopcy niż dziewczynki.

Mając na uwadze potrzebę ograniczenia i przeciwdziałania zwiększeniu się skali rozpowszechnienia grania w gry na pieniądze niezbędne jest organizowanie badań pozwalających ocenić skalę zjawiska oraz dostosowywanie odpowiednich działań profilaktycznych zapobiegających występowaniu problemów w tym zakresie.

Urządzenia elektroniczne i Internet

Korzystanie z urządzeń elektronicznych wśród dorosłych, jak i młodych ludzi jest problemem powszechnym i zauważalnym na terenie gmin w całej Polsce. Wykorzystywanie Internetu i urządzeń elektronicznych stało się elementem wychowawczym dzieci, z kolei wśród młodzieży obserwowana jest znaczna skala tego problemu, gdyż pozostają oni on-line przez wiele godzin każdego dnia. W związku z korzystaniem z nowych technologii zarówno przez dzieci, jak i osoby dorosłe, narażone są one na doświadczenie przemocy internetowej, ryzyko uzależnienia od komunikatorów, a także inne, negatywne konsekwencje. Korzystanie z urządzeń elektronicznych daje dzieciom i młodzieży możliwości rozwoju, ale niesie za sobą także liczne zagrożenia – pornografię, treści pełne przemocy, fake newsy, ryzyko nawiązania niebezpiecznych relacji, czy też cyberprzemoc. Korzystanie z urządzeń, w tym z Internetu, pozostanie jedną z najczęściej podejmowanych czynności przez młodych ludzi i może determinować problemy w obszarze zdrowia fizycznego oraz psychicznego.

Jak wskazują wyniki badań, średnio 75% Polaków powyżej 15 roku życia jest użytkownikami Internetu, natomiast jego problemowe użytkowanie dotyka 0,04% tej populacji, a 1,9% osób korzystających jest zagrożonych uzależnieniem od niego. Alarmujące statystyki dotyczą w szczególności deklarowanego wieku pierwszego kontaktu ze światem wirtualnym bez nadzoru rodziców przez dzieci. Inicjacja ta odbywa się nawet w wieku 7 lat, a na przestrzeni ostatnich lat sukcesywnie maleje. Jednym z głównych powodów korzystania z urządzeń elektronicznych oraz Internetu ogółem jest chęć aktywności w mediach społecznościowych, które stale podnoszą swoją atrakcyjność w celu przyciągnięcia do siebie nowych użytkowników oraz większego zaangażowania tych dotychczasowych. Uczniowie w wieku 15-18 lat spędzają średnio 2-3 godziny dziennie na korzystaniu z social mediów (33,4%), natomiast co piąty nastolatek poświęca na aktywność w mediach społecznościowych znaczną ilość czasu, tj. 4-5 godzin dziennie (20,2%), co jest sygnałem wskazującym na konieczność podejmowania przez rodziców interwencji w tym zakresie i ograniczenia dostępu do Internetu. O problemie uzależnienia od urządzeń elektronicznych i Internetu stanowią również deklarowane przez nastolatków zachowania, bowiem średnio co trzeci odczuwa potrzebę korzystania stale ze smartfonu (29,8%) lub nie jest w stanie funkcjonować bez smartfonu (31,0%), co czwarty odczuwa zniecierpliwienie oraz zdenerwowanie, gdy nie może z niego korzystać (24,8%), a połowa korzysta z telefonu dłużej niż uprzednio

zamierzała (50,2%). Ponadto problemem z jakim zmagają się młodzi ludzie są nieudane próby ograniczania czasu korzystania z urządzeń (37,9%), a także zaniedbywanie innych czynności i obowiązków na skutek Internetu (26,1%).

Biorąc pod uwagę statystyki w zakresie dostępności Internetu wśród dzieci i młodzieży niezbędne jest podejmowanie działalności edukacyjnej skierowanej na bezpieczne poruszanie się przez nie po świecie on-line oraz uświadamianie im na temat konsekwencji korzystania z nich.

Zakupy

Wśród innych zaburzeń behawioralnych wymienia się również kompulsywne kupowanie rzeczy, czyli tzw. zakupoholizm, którego skala w ostatnich latach utrzymuje się na stosunkowo stałym poziomie. Symptomy tego zaburzenia przejawiało w 2019 roku ok. 3,7% Polaków, którzy ukończyli 15 rok życia, a problem ten najczęściej zauważany jest wśród osób w wieku 25-34 lat, choć coraz częściej zmagają się z nim osoby w wieku 15-17 lat. Ponadto, zjawisko kompulsywnego kupowania znacznie częściej dotyka kobiet niż mężczyzn. Należy mieć na uwadze, że rozwój Internetu, a w szczególności aplikacji mobilnych dostępnych na telefony, czy tablety znacznie ułatwił dokonywanie nieprzemyślanych i często zbędnych zakupów. Istotną kwestią związaną z kompulsywnym nabywaniem rzeczy jest dostępność do stosunkowo łatwych i powszechnych kredytów i pożyczek lub zakupów na raty, które zachęcają konsumentów do nabywania przedmiotów, których cena przewyższa ich realne możliwości finansowe.

Praca

W ostatnich latach zauważalnym i narastającym problemem behawioralnym jest podejmowanie się dodatkowej pracy oraz przejawianie braku zdolności do rozdzielenia życia zawodowego i prywatnego. Jak wynika z badań, średnio co dziesiąty Polak powyżej 15 roku życia jest uzależniony od czynności zawodowych (9,1%). Szczególnie zagrożone tym są osoby w wieku wysokiej aktywności zawodowej i wchodzące na rynek pracy, tj. między 25, a 34 rokiem życia. Jest to jedną z konsekwencji przemian społecznych i podejścia osób młodych do pracy, czyli chęci szybkiego rozwoju i idącego za tym statusu społecznego oraz większych możliwości finansowych.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemyślu, powołana zarządzeniem nr 25/17 Wójta Gminy Siemyśl z dnia 17 października 2017 roku, a której skład ulegał modyfikacjom na przestrzeni ostatnich lat, wykonuje zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.). Według danych na koniec 2020 roku Komisja liczyła 5 członków.

W 2020 roku członkowie GKRPA przeprowadzali rozmowy z 6 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 2 członkami rodzin osób uzależnionych. W analizowanym roku podjęto także czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce uzależnienia wobec 1 osoby zmagającej się z problemem alkoholowym oraz wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego również wobec 1 mieszkańca gminy Siemyśl. W 2020 w porównaniu do 2018 roku odnotowany został spadek liczby osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy oraz członków ich rodzin. Ponadto, w omawianym okresie liczba osób, w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do zobowiązania ich poddaniu się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia, a także w stosunku do których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie ich do podjęcia leczenia odwykowego ulegała wahaniom. Ograniczenie działalności członków Komisji w 2020 roku mogło być efektem pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, który znacząco utrudnił codzienną pracę specjalistów w zakresie spotykania się z osobami wymagającymi wsparcia. Dane dotyczące działań GKRPA w Siemyślu podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2018-2020 przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 9. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemyślu wobec osób uzależnionych w latach 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	10	9	6
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	34	13	2
liczba osób w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	4	6	1
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	6	1

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemyśl na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

W ramach swoich ustawowych uprawnień, członkowie GKRPA mają możliwość podejmowania również działań w zakresie wsparcia osób zmagających się z problemem przemocy w rodzinie, w tym kontaktowania się z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, osobami stosującymi przemoc oraz świadkami owej przemocy. W 2020 roku członkowie Komisji skontaktowali się z 2 osobami stosującymi przemoc w rodzinie, a także 4 osobami doznającymi tego problemu. Niemniej, w przedmiotowym roku nie zostały przeprowadzone rozmowy ze świadkami przemocy w rodzinie. Ponadto członkowie GKRPA w Siemyślu odbyli 2 rozmowy z osobami zmagającymi się z przemocą w swojej rodzinie w celu zmotywowania ich do skorzystania ze specjalistycznej pomocy, a także w przypadku 1 rodziny powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji dziecka. Należy zauważyć, że w 2018 roku członkowie Komisji nie podejmowali działań w stosunku do osób doświadczających lub stosujących przemoc w rodzinie, natomiast w 2019 roku zainicjowali oni szereg działań mających na celu rozwiązanie problemu rodzin. Wśród nich należy wskazać m.in. prowadzenie rozmów z osobami doświadczającymi problemu przemocy w celu rozpoznania ich sytuacji, prowadzenie rozmów interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu w związku z dopuszczaniem się przez nie przemocy oraz motywowanie ich do udziału w programach edukacyjno-korekcyjnych w celu zmiany ich zachowań. W 2020 roku w porównaniu do roku poprzedniego liczba działań oraz osób, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA zmniejszyła się, co mogło być negatywną konsekwencją wystąpienia pandemii. Szczegółowe dane w zakresie działań członków Komisji w Siemyślu w latach 2018-2020 przedstawiają dane zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 10. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie i dotkniętych tym problemem, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w Siemyślu w latach 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba osób stosujących przemoc, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	4	2
liczba osób doznających przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	5	4
liczba świadków przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	7	0
liczba rozmów interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu w związku ze stosowaniem przez nie przemocy	0	4	0
liczba rozmów motywujących sprawców przemocy do udziału w oddziaływaniach edukacyjno-korekcyjnych dla osób stosujących przemoc	0	4	0
liczba rozmów z osobą doznającą przemocy w rodzinie w celu diagnozy jej sytuacji w rodzinie	0	6	0
liczba rozmów motywujących osoby doznające przemocy do zgłoszenia się do miejsc specjalistycznej pomocy	0	6	2
liczba powiadomień sądu rodzinnego o sytuacji dziecka	0	1	1

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Na terenie gminy Siemyśl osoby doświadczające sytuacji kryzysowych – związanych zarówno z problemem uzależnień, jak i przemocy, mogą uzyskać pomoc i wsparcie w **Punkcie Konsultacyjnym i Punkcie Wsparcia Rodzin i Osób Doświadczających Przemocy**, który funkcjonuje w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Siemyślu, przy ulicy Szkolnej 21. W 2020 roku Punkt czynny był średnio przez 53 godziny w miesiącu.

Działalność Punktu obejmuje w szczególności rozpoznawanie problemów zgłaszanych przez mieszkańców korzystających ze wsparcia osób zatrudnionych w nim, motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia oraz kierowanie do specjalistycznego leczenia, motywowanie osób pijących do zmiany szkodliwego wzorca picia, wspieranie w abstynencji osób po zakończonym leczeniu odwykowym, pomoc młodzieży upijającej się i jej rodzicom, natomiast w zakresie problemu przemocy w rodzinie, w Punkcie udzielane są konsultacje dla osób doświadczających tej trudności oraz przekazywane są porady prawne oraz informacje o formach i miejscach specjalistycznego wsparcia.

W Punkcie Konsultacyjnym i Punkcie Wsparcia Rodzin i Osób Doświadczających Przemocy wsparcie świadczone jest przez 3 specjalistów:

- certyfikowanego specjalistę psychoterapii uzależnień,

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemyśl na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

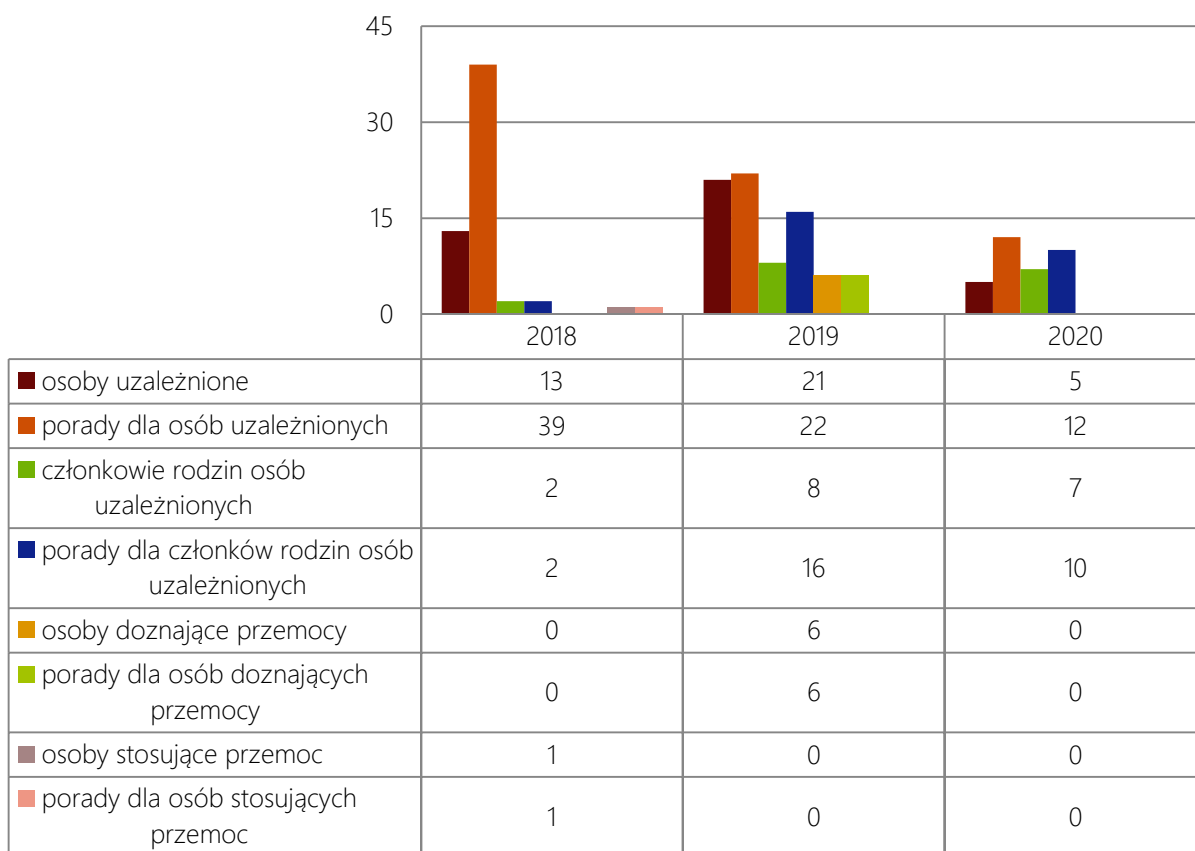
- certyfikowanego specjalistę/konsultanta w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- psychologa.

Pomoc osobom zmagającym się z problemem przemocy w rodzinie świadczona jest w każdy wtorek po wcześniejszym ustaleniu godziny, natomiast wsparcie psychologiczne odbywa się w pierwszy oraz trzeci wtorek miesiąca w godzinach 16.00-18.00, z kolei pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych lub współuzależnionych udzielana jest w każdy piątek między 16.00-18.00.

Wsparcie w zakresie socjalnym oraz rodzinnym udzielane jest również przez pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej, z kolei po pomoc prawną oraz wsparcie w formie mediacji mieszkańcy mogą zgłosić się do Urzędu Gminy, a po pomoc pedagogiczną – do pedagoga szkolnego w Szkole Podstawowej w Siemyślu i w Charzynie.

W 2020 roku w Punkcie udzielono łącznie 12 porad 5 osobom z problemem alkoholowym oraz 10 porad 7 dorosłym członkom rodzin osób z problemem uzależnienia. W omawianym roku z pomocy specjalistów nie skorzystały osoby doznające przemocy w swoich rodzinach, ani ją stosujące. W 2018 roku zaistniała natomiast konieczność objęcia wsparciem 1 osoby dopuszczającej się przemocy wobec bliskich, a w 2019 roku pomocy udzielono 6 mieszkańcom doświadczającym przemocy w rodzinie. W 2020 roku w porównaniu do 2018 roku zauważalny jest spadek liczby osób uzależnionych zgłaszających się do Punktu (spadek o 62%), a także znaczny wzrost liczby członków rodzin osób uzależnionych korzystających z poradnictwa i konsultacji (wzrost o 250%). Obserwowany w 2020 roku spadek w stosunku do roku poprzedniego może być jedną z konsekwencji pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, który ograniczył możliwość kontaktu specjalistów z mieszkańcami zmagającymi się z różnymi trudnościami. Niemniej, z uwagi na to ograniczenie możliwe było skontaktowanie się ze specjalistami w sposób telefoniczny, a dyżury specjalistów zatrudnionych w OPS w Siemyślu odbywały się codziennie w godzinach 7.30-19.00.

Wykres 102. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

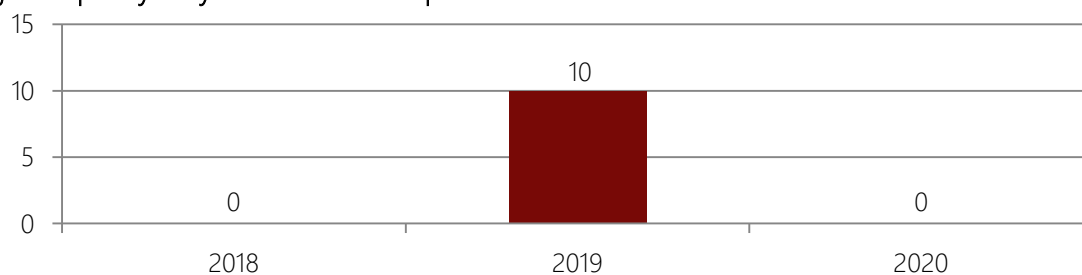
W gminie Siemyśl nie odbywają się spotkania grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA) lub współuzależnionych (Al-Anon), zatem mieszkańcy Gminy przeżywający trudności związane z problemem uzależnień, którzy chcą zainicjować zmiany w sposobie swojego funkcjonowania biorą udział w mitingach grup funkcjonujących w innych gminach powiatu. Gmina Siemyśl co roku dofinansowuje działalność Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kołobrzegu, która jest jednostką organizacyjną SPZOZ Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Stanominie. Udzielana jest w niej pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, osobom pijącym szkodliwie, osobom z rozpoznaniem patologicznego hazardu oraz członkom rodzin osób uzależnionych. Od września 2019 roku na terenie Gminy Siemyśl funkcjonuje placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie podwórkowej pn. „Kolibrzy”. Prowadzona jest przez Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Zachodniopomorską w ramach projektu „Zachodniopomorskie podwórka”. W 2021 roku w zajęciach świetlic podwórkowych uczestniczyło 7 dzieci z terenu gminy Siemyśl. Zajęcia w świetlicy organizowane były przez wychowawcę, który realizował je wspólnie z wolontariuszami. Spotkania odbywały się regularnie - minimum jeden raz w tygodniu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemyśl na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

W zakresie działalności profilaktycznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemyślu inicjuje również szereg działań edukacyjnych dla najmłodszej części społeczeństwa, ale także rodziców i nauczycieli. Z uwagi na wystąpienie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 w 2020 roku możliwość realizacji szeroko zakrojonych oddziaływań została ograniczona. Na przestrzeni lat 2018-2020 w Gminie nie wdrożono działań w ramach programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez PARPA, niemniej w 2018 roku zorganizowano konkursy artystyczne, w których uczestniczyło 36 dzieci, a także przeprowadzono prelekcje i pogadanki dla 233 uczniów.

Dla dzieci wychowujących się w rodzinach zmagających się z uzależnieniem organizowane są również kolonie i obozy z programem socjoterapeutycznym. Na przestrzeni ostatnich lat zauważalne jest wahanie się liczby dzieci objętych tą formą wsparcia.

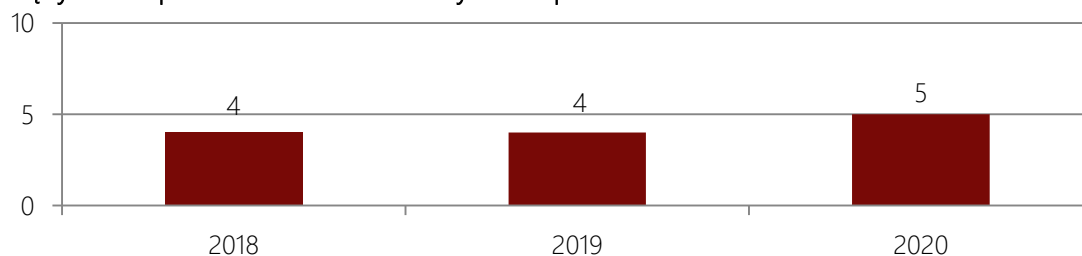
Wykres 103. Liczba dzieci uczestniczących w koloniach i obozach z programem socjoterapeutycznym w Gminie na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Członkowie GKRPA w Siemyślu podejmują również działalność mającą na celu podniesienie jakości i skuteczności ich pracy, w ramach której uczestniczą w specjalistycznych szkoleniach – w 2020 roku wzięło w nich udział 5 osób, a w latach wcześniejszych po 4 osoby.

Wykres 104. Liczba członków GKRPA w Siemyślu uczestniczących w szkoleniach z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Wpływ na wzmacnianie postaw abstynenckich wśród lokalnej społeczności oraz kreowanie lokalnej polityki antyalkoholowej mają w Gminie natomiast inne jednostki i podmioty, m.in. Gminny

Ośrodek Kultury i Biblioteka w Siemyślu oraz Klub Seniora „Złota Jesień”, które skupiają członków lokalnej wspólnoty oraz prowadzą wśród niej działalność edukacyjną i profilaktyczną.

Specjalistyczne wsparcie świadczone jest mieszkańcom Gminy również w ramach instytucji, których organem prowadzącym jest powiat lub organizacje pozarządowe, a członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego motywują osoby z problemami do skorzystania z nich. Wśród takich podmiotów wskazać należy w szczególności Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji w Marianówku prowadzony przez Stowarzyszenie MONAR, który dedykowany jest osobom uzależnionym w wieku 16-25 lat. Pobyt w placówce jest dobrowolny, a prowadzona terapia odbywa się w formie indywidualnej oraz grupowej. Ponadto kluczowymi zasobami ponadlokalnego systemu wsparcia, dzięki którym możliwe jest kompleksowe i skuteczne rozwiązywanie problemów uzależnień i przemoc są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kołobrzegu.

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE SIEMYŚL

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu. Według szacunków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 600 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2,5 mln osób pijących alkohol szkodliwie.

W roku 2020 wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Siemyśl wyniosła łącznie 2 179 861,44 zł, w tym najwięcej, bo 1 125 336,65 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), z kolei wartość napojów o zawartości alkoholu powyżej 18% wyniosła 954 951,38 zł, a o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) – 99 573, 41 zł. Takie wartości zadeklarowane zostały przez przedsiębiorców i zestawione w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA–G1. Można zauważyć, że na przestrzeni lat 2018-2020 wartość sprzedanego w Gminie alkoholu ulegała wahaniom, jednakże w 2020 roku w stosunku do 2018 roku zwiększyła się o 68 028,62 zł, czyli o 3%.

Rysunek 6. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Siemyśl w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA–G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemyśl na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

W 2020 roku Gminę zamieszkiwały łącznie 2 964 osoby, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu przypadającego na 1 pełnoletnią osobę wyniosła wówczas 735,45 zł, czyli o 24,87 zł więcej w porównaniu do roku 2018 (wzrost o 4%). Na przestrzeni analizowanych lat zauważalny jest systematyczny wzrost wartości sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca.

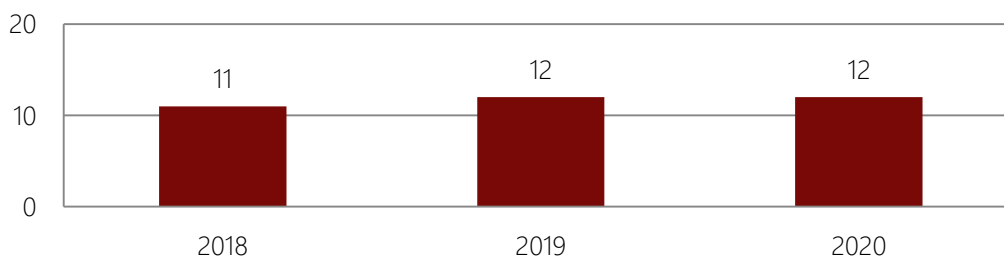
Rysunek 7. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca na terenie Gminy w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

W roku 2020 w gminie Siemyśl działalność prowadziło łącznie 12 punktów sprzedaży napojów alkoholowych – punktów do spożycia alkoholu poza miejscem sprzedaży (sklepów). W 2020 roku w porównaniu do 2018 roku ich liczba nieznacznie się zwiększyła – w 2018 roku było ich 11, natomiast w roku 2019 i 2020 – 12. Na przestrzeni analizowanych lat w Gminie nie funkcjonowały punkty spożycia alkoholu w miejscu zakupu, czyli lokale gastronomiczne.

Wykres 105. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych (sklepów) w gminie Siemyśl w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Na przestrzeni analizowanych trzech lat w województwie zachodniopomorskim oraz w całej Polsce zauważalny był systematyczny wzrost liczby mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu, z kolei w Gminie ich liczba ulegała wahaniu. W 2020 roku w Polsce na 1 punkt sprzedaży przypadało 301 osób, w województwie – 225, a w gminie Siemyśl ich liczba była znacznie wyższa i wynosiła 323 osoby, co wskazuje na mniejszą dostępność do miejsc podaży alkoholu na terenie Gminy w porównaniu do ogólnej sytuacji w regionie oraz w kraju. Niemniej, w 2020 roku

w porównaniu do roku 2018 liczba osób przypadających na 1 punkt zmniejszyła się, a kontynuacja tej tendencji może wpłynąć na konieczność ograniczania miejsc sprzedaży alkoholu, bowiem dostęp do nich może okazać się zbyt powszechny, a obecność dużej konkurencji może negatywnie wpłynąć na przestrzeganie zasad odpowiedzialnej sprzedaży przez osoby zatrudnione w punktach, czyli decydowanie się na sprzedaż alkoholu osobom poniżej 18 roku życia oraz osobom nietrzeźwym.

Tabela 11. Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w Polsce, województwie zachodniopomorskim oraz gminie Siemyśl w latach 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w Polsce	295	297	301
liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w województwie zachodniopomorskim	213	214	225
liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w gminie Siemyśl	346	321	323

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok oraz Profilaktyka i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych w Polsce w Samorządach Gminnych w 2018, 2019 i 2020 roku, zestawienie statystyczne

SYNTEZA WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH

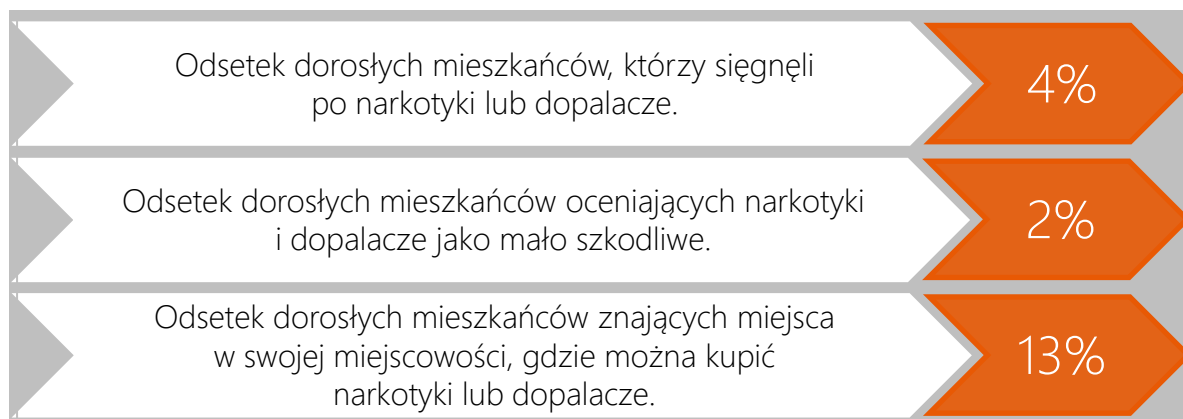
Niniejszy rozdział przedstawia syntezę wyników badań społecznych przeprowadzonych w 2022 roku na terenie gminy Siemyśl mających na celu identyfikację występujących wśród mieszkańców problemów społecznych. Badanie obejmowało przede wszystkim kwestie stosowania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień, w tym od alkoholu i narkotyków/dopalaczy, a także uzależnień behawioralnych.

Problem alkoholowy wśród dorosłych mieszkańców

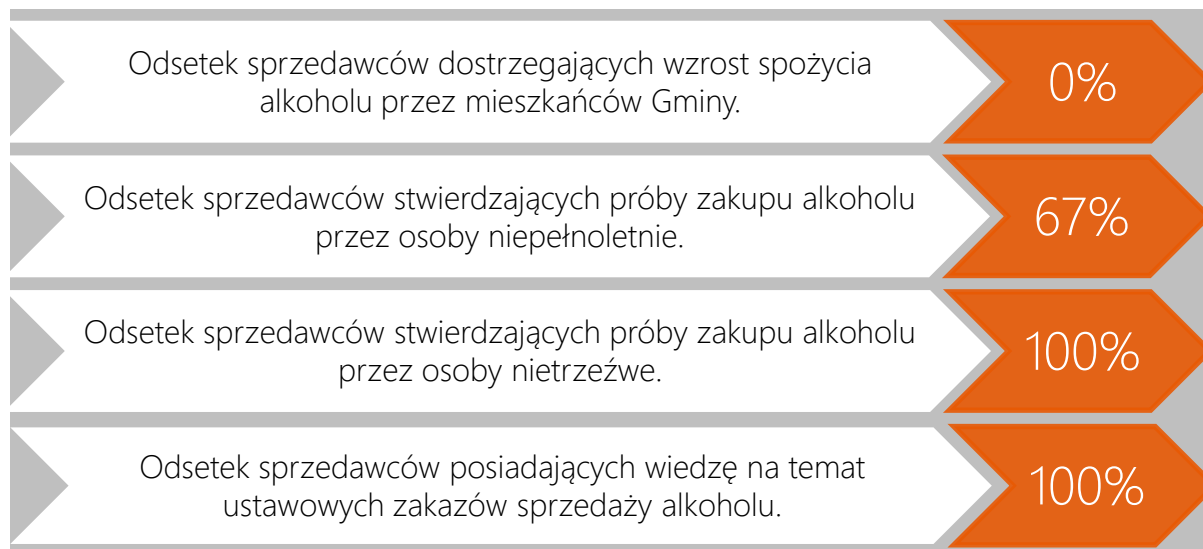
Problem narkotykowy wśród dorosłych mieszkańców

Problem uzależnień behawioralnych wśród dorosłych mieszkańców

Problem alkoholowy wśród ogółu mieszkańców zdaniem sprzedawców napojów alkoholowych

Problem alkoholowy wśród uczniów

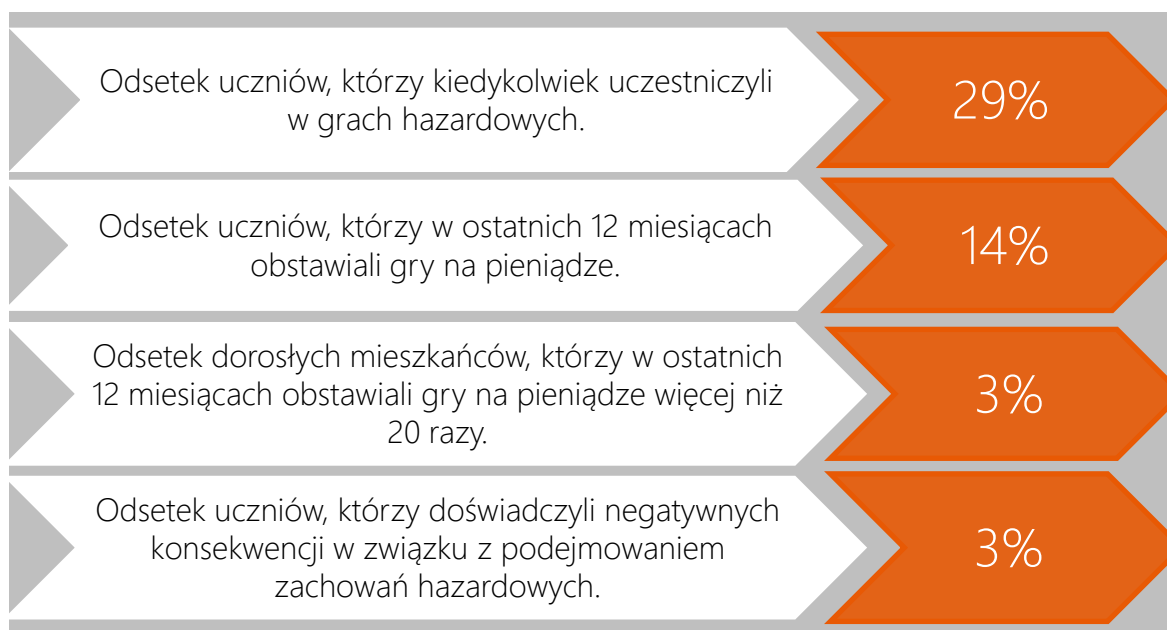
Problem narkotykowy wśród uczniów

Problem nadmiernego korzystania z urządzeń elektronicznych i Internetu wśród uczniów

Problem uczestnictwa w grach hazardowych wśród uczniów

ANALIZA SWOT

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot.

Analiza polega na podzieleniu zebranych informacji na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S (Strengths)** – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę;
- **W (Weaknesses)** – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę;
- **O (Opportunities)** – szanse: wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany;
- **T (Threats)** – zagrożenia: wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ■ Atrakcyjność turystyczno-rekreacyjna Gminy oraz doskonałe uwarunkowania przyrodnicze do rozwijania działalności usługowej i agroturystyki. ■ Wzrost liczby mieszkańców Gminy oraz utrzymujący się dodatni przyrost naturalny. ■ Adekwatna do potrzeb infrastruktura kulturalna, sportowa, rekreacyjna i oświatowa, a także funkcjonowanie Klubu Seniora „Złota Jesień” i świetlic oraz placówki wsparcia dziennego w formie podwórkowej. ■ Prowadzenie szerokiej działalności kulturalnej do ogółu mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, pozytywnie wpływającej na ich rozwój psychospołeczny oraz wzmacniającej kompetencje wychowawcze rodziców. ■ Rozwinięta baza instytucjonalna w obszarze wsparcia osób i rodzin przeżywających trudności związane z uzależnieniem, przemocą lub innymi trudnościami (Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Konsultacyjny i Punkt Wsparcia Rodzin i Osób Doświadczających Przemocy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). ■ Świadczenie profesjonalnego wsparcia mieszkańcom dzięki wykwalifikowanej kadrze lokalnego systemu wsparcia, czyli osobom zajmującym się działalnością profilaktyczną i przeciwdziałaniem uzależnieniom, socjoterapią oraz pomocą psychologiczną. ■ Udzielanie specjalistycznego wsparcia dla osób doświadczających przemocy w ramach działalności OPS i PK. ■ Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz wsparciem osób zmagających się z tym problemem. ■ Stosunkowo niewielka dostępność do punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy i znacznie wyższa liczba dorosłych mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży w Gminie w porównaniu do województwa zachodniopomorskiego i całej Polski. ■ Stosunkowo wysoki odsetek dorosłych	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wzrost udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności przy jednoczesnym spadku udziału osób w wieku przedprodukcyjnym. ■ Brak samopomocowej grupy wsparcia dla uzależnionych (AA) oraz współuzależnionych (Al-Anon). ■ Konieczność udzielania wsparcia z powodu problemu uzależnień, zarówno od alkoholu, jak i narkotyków. ■ Korelacja problemu uzależnień przemocy w rodzinie w Gminie i konieczność podejmowania działań przez członków GKRPA w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu w związku ze stosowaniem przez nie przemocy wobec członków swoich rodzin. ■ Konieczność umieszczania w pomieszczeniach policyjnych osób znajdujących się pod wpływem alkoholu, a także podejmowania interwencji w stosunku do kierowców i rowerzystów prowadzących w stanie nietrzeźwości. ■ Wzrost liczby interwencji podejmowanych w związku z nadużywaniem alkoholu i narkotyków. ■ Występowanie problemu przemocy w rodzinie i konieczność podejmowania przez funkcjonariuszy Policji interwencji domowych z tego powodu. ■ Negatywny wpływ koronawirusa SARS-CoV-2 na funkcjonowanie rodzin. ■ Niepodejmowanie przez podmioty odpowiedzialne za lokalną profilaktykę uzależnień działań w zakresie wdrażania rekomendowanych programów profilaktycznych. ■ Wzrost wartości sprzedanego alkoholu w Gminie na przestrzeni ostatnich lat. ■ Eksperymentowanie z alkoholem, papierosami oraz substancjami psychoaktywnymi przez uczniów. ■ Spożywanie alkoholu w sposób ryzykowny przez część dorosłych mieszkańców Gminy. ■ Podejmowanie się obowiązków służbowych oraz prowadzenia pojazdem po spożyciu alkoholu. ■ Niska świadomość mieszkańców i uczniów

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemysł na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

<p>mieszkańców mających świadomość negatywnych konsekwencji spożywania alkoholu w czasie ciąży na dziecko.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Niedecydowanie się przez sprzedawców na podanie alkoholu osobom niepełnoletnim. ■ Znajomość zapisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wśród sprzedawców napojów alkoholowych. ■ Nieodświadczanie konsekwencji grania w gry na pieniądze przez dorosłych mieszkańców. ■ Istnienie Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki wraz z filiami jako animatorów kultury czasu wolnego. 	<p>w zakresie zagrożeń wynikających z sięgania po substancje psychoaktywne.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Wczesny wiek inicjacji alkoholowej, nikotynowej i narkotykowej wśród części uczniów. ■ Uznawanie przez uczniów alkoholu, papierosów i substancji psychoaktywnych jako łatwo dostępnych na terenie Gminy. ■ Obecność problemu przemocy w rodzinie oraz przemocy rówieśniczej w Gminie. ■ Doświadczanie negatywnych konsekwencji picia alkoholu i zażywania narkotyków przez mieszkańców Gminy. ■ Brak wiedzy części mieszkańców na temat działań profilaktycznych podejmowanych przez instytucje publiczne wśród części uczniów, a także uznawanie ich za nieatrakcyjne. ■ Codzienne korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu przez uczniów i dorosłych mieszkańców, a także spędzanie na to znacznych ilości czasu w ciągu dnia przez część z nich. ■ Doświadczanie negatywnych konsekwencji korzystania z urządzeń elektronicznych i Internetu przez uczniów oraz dorosłych mieszkańców. ■ Uczestniczenie w grach hazardowych przez dzieci i dorosłych mieszkańców Gminy. ■ Doświadczanie negatywnych konsekwencji grania w gry na pieniądze przez uczniów.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ■ Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą. ■ Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie uzależnieniom. ■ Kampanie informacyjne wpływające na zmianę 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Negatywne wzorce zachowań społecznych, w szczególności w zakresie okazjonalnego sięgania po alkohol. ■ Wypalenie zawodowe dotyczące część kadry instytucji przeciwdziałających uzależnieniom i przemocy. ■ Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów

świadomości społeczeństwa dotyczące problemu uzależnień i przemocy w rodzinie.

- Możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania.
- Organizowanie szkoleń podnoszących umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką uzależnień oraz przemocy oraz pracujących z osobami uzależnionymi.
- Dostęp do informacji oraz bezpłatnej pomocy i wsparcia dla osób uzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie dzięki funkcjonowaniu Punktu Konsultacyjnego i Punktu Wsparcia Rodzin i Osób Doświadczających Przemocy.
- Zwiększenie dostępności do Punktu Konsultacyjnego dla osób zmagających się z problemami natury behawioralnej.
- Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla rodzin z dziećmi, w szczególności w formie świetlic środowiskowych.
- Udzielanie konsultacji psychologiczno-pedagogicznych oraz mediacji dla rodzin.
- Dostęp mieszkańców do informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku problemów uzależnień i przemocy.
- Wzrost zainteresowania zdrowym stylem życia.
- Wzrost świadomości społecznej na temat negatywnych konsekwencji wynikających z uzależnień, korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych, wykonywania ponadwymiarowej pracy oraz niekontrolowanych zakupów.
- Rozwijająca się współpraca międzyinstytucjonalna.

przemocy, uzależnienia członków rodziny, niechęć do współpracy.

- Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach.
- Przewlekłość spraw prowadzonych przez sąd w zakresie przymusowego leczenia odwykowego.
- Niska skuteczność działań podejmowanych w zakresie przymusowego leczenia odwykowego.
- Upowszechnienie się Internetu i urządzeń elektronicznych wśród dzieci oraz nasilenie się konsekwencji związanych z nadmiernych korzystaniem z nich.
- Wykorzystywanie urządzeń elektronicznych i Internetu w niekontrolowanym procesie wychowawczym.
- Nasilenie się postaw ukierunkowanych na szybki rozwój zawodowy skutkujący pracoholizmem.
- Podejmowanie zachowań ryzykownych, w tym inicjacji alkoholowej i narkotykowej przez dzieci i młodzież, skutkujące problemami uzależnień.
- Nasilenie się problemu marginalizacji i wykluczenia społecznego w środowiskach dotkniętych uzależnieniami.
- Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności.
- Zagrożenie wykluczeniem społecznym osób uzależnionych.
- Rozpad więzi rodzinnych z powodu uzależnień oraz izolowania się członków rodzin ze względu na aktywność on-line.
- Spadek wieku inicjacji alkoholowej uczniów.
- Zwiększenie dostępu do substancji psychoaktywnych w Gminie.
- Promowanie środków psychoaktywnych w mediach społecznościowych.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

Zapobieganie powstawaniu problemów wynikających z alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych oraz ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z uzależnieniami, poprzez powszechną edukację publiczną, wczesne rozpoznawanie sytuacji problemowych, a także rozwijanie lokalnego systemu wsparcia w zakresie terapii i rehabilitacji dla osób oraz rodzin zmagających się z problemem.

Celami operacyjnymi Programu są:

1. Upowszechnianie wiedzy w zakresie szkód społecznych i zdrowotnych związanych z zażywaniem alkoholu i narkotyków oraz uzależnieniami behawioralnymi.
2. Zwiększenie dostępności do profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz wykonywania czynności, a także zmagających się z problemem przemocy w rodzinie.
3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz rozwijaniu lokalnego systemu wsparcia.
4. Niezwłoczne rozpoznawanie osób i rodzin zmagających się z problemami uzależnień w Gminie po ich wystąpieniu oraz diagnozowanie skali alkoholizmu, narkomanii i podejmowania innych zachowań ryzykownych oraz zaburzających prawidłowe funkcjonowanie psychospołeczne.

Cele szczegółowe Programu postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów.

Cel operacyjny 1

Upowszechnianie wiedzy w zakresie szkód społecznych i zdrowotnych związanych z zażywaniem alkoholu i narkotyków oraz uzależnieniami behawioralnymi.

- ➔ Ograniczenie powszechności konsumpcji alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy.
- ➔ Zmiana kultury picia alkoholu wśród mieszkańców.
- ➔ Wyeliminowanie dostępności do substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.
- ➔ Zmniejszenie konieczności podejmowania interwencji wobec osób nietrzeźwych w przestrzeni publicznej, kierujących pojazdami oraz sprzedawców napojów alkoholowych podających alkohol osobom niepełnoletnim.
- ➔ Podejmowanie działań prewencyjnych dotyczących rozpowszechniania narkotyków i dopalaczy na terenie Gminy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
- ➔ Przeciwdziałanie obniżaniu się wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci.
- ➔ Popularyzowanie wiedzy na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu i narkotyków, a także udostępnianie informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemysł na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

- ➔ Profilaktyka podejmowania zachowań i czynności zaburzających prawidłowy wzorzec funkcjonowania dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Gminy.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie dla dzieci i młodzieży programów z zakresu profilaktyki alkoholizmu i narkomanii, przeciwdziałania przemocy, promocji zdrowia, w tym psychicznego oraz bezpieczeństwa i zaburzeń behawioralnych.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UG, GKRPA, ZI, PP, NGO, GOKiB, placówki oświatowe, świetlice szkolne
2.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU (wcześniej PARPA i KBdsPN), ORE, IPIiN.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	UG, GKRPA, placówki oświatowe, świetlice szkolne
3.	Wzmacnianie umiejętności psychospołecznych dzieci poprzez prowadzenie programów z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych, w tym rekomendowanych przez Ministerstwo Zdrowia („Stawiam na siebie”, „Wspólne kroki w cyberświecie”).	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UG, GKRPA, POZ, PP, NGO, placówki oświatowe, świetlice szkolne
4.	Rozwijanie dostępnych w Gminie alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz popularyzowanie ich w społeczności lokalnej.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.	UG, GOKiB, NGO, placówki oświatowe, świetlice szkolne
5.	Organizowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na temat wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka.	Liczba zorganizowanych warsztatów. Liczba rodziców/ nauczycieli uczestniczących w warsztatach.	UG, GKRPA, OPS, ZI, NGO, placówki oświatowe

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemysł na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

6.	Organizowanie dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas I-III szkół podstawowych pogadań na temat niebezpieczeństw w sieci połączonych z pokazem serii filmików profilaktycznych, np. „Owce w sieci”.	Liczba zorganizowanych pogadań. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach.	UG, GKRPA, placówki oświatowe, świetlice szkolne
7.	Organizowanie zajęć i warsztatów dla uczniów szkół podstawowych oraz dzieci uczęszczających na zajęcia świetlicowe na temat zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu (np. „Jestem OK”, „Sieciakowe Zasady Ekranowe”).	Liczba zorganizowanych zajęć/warsztatów. Liczba uczestników.	UG, GKRPA, OPS, NGO, placówki oświatowe, świetlice szkolne
8.	Organizowanie pogadań na temat konsekwencji prawnych i społecznych wynikających z podejmowania się działalności w zakresie dystrybucji i sprzedaży nielegalnych substancji, tj. narkotyków i dopalaczy, wśród dzieci i młodzieży, a także przekazywanie takich informacji rodzicom podczas spotkań z wychowawcami w placówkach oświatowych.	Liczba uczestników pogadań. Liczba spotkań z rodzicami, podczas których poruszono temat handlu narkotykami.	UG, GKRPA, placówki oświatowe, świetlice szkolne
9.	Popularyzowanie informacji dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz promocji zdrowia za pośrednictwem ulotek, broszur i plakatów.	Szacunkowa liczba odbiorców i nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz promocyjnych.	UG, OPS, GKRPA, ZI, PK, GOKiB, PP, KS, POZ, NGO, placówki oświatowe, świetlice szkolne
10.	Popularyzowanie informacji dotyczących FAS (Alkoholowy Zespół Płodowy) oraz FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) wśród dorosłych mieszkańców oraz starszych uczniów poprzez dystrybucję materiałów edukacyjnych i organizowanie pogadań.	Szacunkowa liczba odbiorców materiałów edukacyjnych. Liczba uczestników pogadań.	UG, OPS, GKRPA, NGO, POZ, placówki oświatowe, świetlice szkolne
11.	Prowadzenie kampanii profilaktycznych, wykładów, spotkań ze specjalistami na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej w odniesieniu do uwarunkowań związanych	Zwiększanie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej.	UG, GKRPA, OPS, PP, PPP, POZ, KS, NGO, placówki oświatowe, świetlice szkolne

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemysł na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

	z pandemią COVID-19.		
12.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi oraz narkomanii, a także w zakresie uzależnień behawioralnych	Liczba kampanii. Szacunkowa liczba odbiorców kampanii.	UG, OPS, GKRPA, ZI, PK, GOKiB, KS, PP, NGO, PPP, PCPR, POZ, placówki oświatowe, świetlice szkolne, Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Marianówku
13.	Ogłaszanie konkursów w zakresie promocji zdrowia, aktywności ruchowej, bezpieczeństwa i profilaktyki uzależnień.	Liczba uczestników konkursów. Liczba zorganizowanych konkursów.	UG, OPS, GKRPA, GOKiB, PP, KS, NGO, placówki oświatowe, świetlice szkolne
14.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom w kryzysie.	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy. Liczba uczestników szkoleń.	UG, GKRPA, ZI, OPS, POZ, placówki oświatowe
15.	Stała współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz stowarzyszeniami działającymi na terenie Gminy, w zakresie propagowania zasad trzeźwości i promocji zdrowia.	Liczba działań podjętych we współpracy z podmiotami działającymi na terenie Gminy, w zakresie wzmocnienia i promowania postaw abstynenckich.	UG, GKRPA, ZI, OPS, PK, GOKiB, KS, POZ, PP, NGO, placówki oświatowe, świetlice szkolne, Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Marianówku
16.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim oraz podejmowania działań pokontrolnych.	Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	UG, GKRPA

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemysł na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

17.	Powadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzi się sprzedaż alkoholu.	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych. Liczba osób objętych działaniami.	UG, GKRPA
18.	Podjmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Liczba podjętych interwencji.	UG, PP, GKRPA
19.	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z przepisami prawa miejscowego.	Liczba wydanych opinii (postanowień) o lokalizacji punktu sprzedaży.	GKRPA

Cel operacyjny 2

Zwiększenie dostępności do profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz wykonywania czynności, a także zmagających się z problemem przemocy w rodzinie.

- ➔ Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości świadczonych w Gminie form wsparcia i terapii dla rodzin oraz osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz wykonywania czynności.
- ➔ Podniesienie skuteczności systemu oddziaływania na osoby uzależnione poprzez motywowanie ich do podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego.
- ➔ Reintegracja społeczna osób zmagających się z uzależnieniami oraz członków ich rodzin.
- ➔ Aktywizacja zawodowa osób po zakończeniu leczenia odwykowego.
- ➔ Poprawa ogólnej kondycji psychospołecznej lokalnej społeczności.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Podjmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby zgłoszone do GKRPA.	Liczba zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego.	UG, GKRPA, PK
2.	Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu przez członków GKRPA.	Liczba osób, z którymi członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia odwykowego.	GKRPA
3.	Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia	Liczba osób zmotywowanych do dobrowolnego leczenia	GKRPA, PK

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemysł na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

	odwykowego przez członków GKRPA.	odwykowego. Liczba osób, które zakończyły leczenie odwykowe.	
4.	Zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w celu orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego i liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	GKRPA
5.	Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osoby uzależnionej, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia oraz występowanie członków GKRPA w charakterze strony przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe.	Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego.	GKRPA
6.	Zakładanie przez członków GKRPA „Niebieskich Kart” i przekazywanie ich do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, a także powiadomienie Posterunku Policji lub prokuratury o podejrzeniu stosowania przemocy.	Liczba założonych „Niebieskich Kart”.	GKRPA, PP, ZI, prokuratura
7.	Organizowanie innych form wsparcia i pomocy osobom z problemem narkotykowym, alkoholowym oraz uzależnień behawioralnych.	Liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym. Liczba podjętych działań.	UG, NGO, PK, OPS, GKRPA, placówki oświatowe, Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Marianówku
8.	Organizowanie psychoterapii wyjazdowej, tj. obozów terapeutycznych i rekolekcji trzeźwościowych i maratonów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków i ich rodzin przy współpracy międzyinstytucjonalnej.	Liczba zorganizowanych obozów/maratonów/rekolekcji. Liczba uczestników.	UG, OPS, GKRPA, NGO, organizacje kościelne, placówki oświatowe, Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Marianówku
9.	Dofinansowanie obywatelskich szkoleń do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii i instruktora uzależnień oraz szkoleń członków GKRPA.	Liczba członków GKRPA uczestniczących w szkoleniach.	UG, GKRPA, PK
10.	Wspieranie organizacji	Liczba osób z problemem	UG, OPS, GKRPA, PES,

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemysł na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

	pozarządowych, instytucji publicznych i osób prywatnych, które w ramach swojej działalności realizują zadania w zakresie reintegracji zawodowej osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą.	uzależnień, którzy podjęli zatrudnienie w ramach działalności podmiotów ekonomii społecznej.	KIS/CIS funkcjonujące na obszarze sąsiednich gmin, NGO, osoby prywatne
11.	Utworzenie grupy wsparcia dla osób po zakończeniu programu leczenia w placówce odwykowej.	Liczba osób objętych wsparciem w grupy wsparcia.	GKRPA, Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Marianówku, POZ, NGO
12.	Prowadzenie konsultacji i udzielanie porad terapeutycznych, psychologicznych oraz prawnych.	Liczba osób objętych poradnictwem. Liczba udzielonych porad.	UG, OPS, PK, PCPR, PPP
13.	Doposażenie Punktu Konsultacyjnego i Punktu Wsparcia Rodzin i Osób Doświadczających Przemocy w niezbędny sprzęt oraz materiały do realizowania zadań Programu.	Kwota doposażenia Punktu. Ilość zakupionego sprzętu i materiałów.	UG, GKRPA
14.	Organizowanie i udział w szkoleniach na temat procedur przeciwdziałania przemocy.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach na temat procedur przeciwdziałania przemocy.	UG, ZI, GKRPA, PP, OPS, NGO, POZ, placówki oświatowe
15.	Prowadzenie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba realizowanych procedur „Niebieskie Karty”.	OPS, ZI
16.	Uczestniczenie w spotkaniach, seminariach i konferencjach w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku w rodzinie zmagającej się z uzależnieniem.	Liczba uczestników spotkań/seminariów/konferencji.	UG, OPS, ZI, GKRPA, NGO, POZ, PCPR, ROPS, PP, placówki oświatowe
17.	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu przemocy i sposobów jej przeciwdziałania.	Liczba rozpowszechnionych informacji w zakresie przeciwdziałania przemocy.	UG, OPS, GKRPA, ZI, POZ, KS, GOKiB, placówki oświatowe
18.	Organizowanie spotkań i seminariów w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku w rodzinie zmagającej się z uzależnieniem.	Liczba zorganizowanych spotkań/seminariów. Liczba uczestników.	UG, OPS, ZI, GKRPA, NGO, POZ, PP, placówki oświatowe

Cel operacyjny 3

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz rozwijaniu lokalnego systemu wsparcia.

- ➔ Zwiększenie dostępnych w Gminie form wsparcia dla osób zmagających się z problemem uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemysł na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

- ➔ Profilaktyka podejmowania zachowań i czynności zaburzających prawidłowy wzorzec funkcjonowania przez dzieci i młodzież oraz dorosłych mieszkańców Gminy.
- ➔ Poprawa funkcjonowania społecznego mieszkańców dotkniętych uzależnieniami.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Utworzenie placówki wsparcia dziennego na terenie Gminy i organizowanie w niej zajęć opiekuńczo-wychowawczych, psychologicznych, socjoterapeutycznych oraz profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi, a także finansowanie wsparcia w zakresie dożywiania uczestników zajęć.	Liczba placówek wsparcia dziennego w Gminie. Liczba dzieci objętych wsparciem w placówce. Liczba dzieci objętych wsparciem w formie dożywiania w placówce.	UG, GKRPA, NGO, placówki oświatowe, świetlice szkolne
2.	Organizowanie i finansowanie uczestnictwa dzieci wychowujących się w rodzinach zmagających się z problemem uzależnień w koloniach i obozach z programem socjoterapeutycznym oraz z programem zajęć opiekuńczo-wychowawczych.	Liczba dzieci uczestniczących w obozach i koloniach.	UG, OPS, GKRPA, NGO, PCPR
3.	Podnoszenie umiejętności i kompetencji zawodowych osób zajmujących się wsparciem osób uzależnionych m.in. terapeutów ds. uzależnień, pedagogów i wychowawców, z zakresu realizacji programów rekomendowanych oraz rozpoznawania osób zmagających się z problemem uzależnień behawioralnych.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/ konferencjach, itp. w celu podniesienia umiejętności i kompetencji.	UG, GKRPA, OPS, NGO, PP, PPP, PCPR, POZ, KCPU, placówki oświatowe
4.	Rozwijanie działalności Punktu Konsultacyjnego i Punktu Wsparcia Rodzin i Osób Doświadczających Przemocy w zakresie świadczenia wsparcia dla osób z problemem uzależnienia i współuzależnienia, w tym zmagającym się z zaburzeniami behawioralnymi, a także prowadzenie konsultacji dla osób uzależnionych od Internetu, zakupów, hazardu i pracy.	Liczba osób i udzielonych im porad na temat uzależnień behawioralnych.	UG, GKRPA, PK
5.	Wspieranie organizacyjne	Liczba organizacji	UG, GKRPA, NGO,

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemysł na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

	stowarzyszeń trzeźwościowych oraz tworzenie warunków do utworzenia grupy samopomocowej dla osób uzależnionych (AA) oraz współuzależnionych (AI-Anon).	pozarządowych działających w zakresie profilaktyki uzależnień (stowarzyszenia, kluby abstynenta) oraz grup samopomocowych. Liczba osób objętych działaniami grup samopomocowych.	Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Marianówku,
6.	Inicjowanie działań w celu utworzenia grupy wsparcia dla dzieci i młodzieży dotkniętych uzależnieniami.	Liczba działań podjętych w celu utworzenia grupy wsparcia.	UG, OPS, PK, GKRPA
7.	Wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne instytucji oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność w zakresie profilaktyki uzależnień, udzielania pomocy osobom nadużywającym alkoholu, uzależnionym od alkoholu, narkotyków oraz osobom doznającym przemocy w rodzinie.	Liczba instytucji i organizacji pozarządowych, którym udzielono wsparcia finansowego.	UG, OPS, NGO
8.	Organizowanie superwizji oraz wizyt studyjnych dla realizatorów Programu.	Liczba zorganizowanych superwizji/wizyt studyjnych. Liczba uczestników.	UG, OPS, GKRPA, ZI, GOKiB, NGO, PP, POZ, PK, placówki oświatowe, świetlice szkolne

Cel operacyjny 4

Niezwłoczne rozpoznawanie osób i rodzin zmagających się z problemami uzależnień w Gminie po ich wystąpieniu oraz diagnozowanie skali alkoholizmu, narkomanii i podejmowania innych zachowań ryzykownych oraz zaburzających prawidłowe funkcjonowanie psychospołeczne.

- ➔ Prowadzenie badań diagnozujących problemy społeczne, w tym uzależnienia, wśród mieszkańców oraz określających aktualny stan zagrożenia problemem alkoholowym, narkotykowym, a także w zakresie uzależnień behawioralnych na terenie Gminy.
- ➔ Wdrażanie testów przesiewowych umożliwiających rozpoznawanie środowisk i osób przejawiających trudności na skutek uzależnień.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie wymiany informacji dotyczących polityki antyalkoholowej, antynarkotykowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, a także działań pomocowych i osób korzystających z niej.	Liczba instytucji współpracujących ze sobą w ramach profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii, a także przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym. Liczba działań podjętych we współpracy z innymi podmiotami.	GKRPA, UG, OPS, PK, ZI, POZ, PP, PPP, placówki oświatowe
2.	Stale monitorowanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych w Gminie, w tym opracowanie diagnozy problemów społecznych wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców.	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. Liczba zrealizowanych badań.	UG, GKRPA, OPS, ZI, POZ, PK, KS, PP, GOKiB, PCPR, placówki oświatowe

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemyślu otrzymują wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września

2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 roku (Dz.U. z 2021, poz. 1690) za każdorazowy udział w pracach Komisji, obejmujących:

- uczestniczenie w posiedzeniach Komisji,
  - uczestniczenie w posiedzeniu zespołu roboczego Komisji (np. ds. leczenia odwykowego, ds. opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ds. przeprowadzania kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przedmiotowych uchwał Rady Gminy Siemyśl),
  - za udział członka komisji w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz pracach grupy roboczej powołanej w ramach Zespołu w sprawie konkretnej rodziny.
2. Przewodniczący GKRPA otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 12% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o których mowa z pkt 1, określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 roku za każdorazowy udział w pracach Komisji.
  3. Wynagrodzenie dla przewodniczącego i członków GKRPA wypłacane będzie na podstawie list obecności potwierdzonych przez przewodniczącego GKRPA, bądź Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
  4. W przypadku podjęcia Rozporządzenia przez Radę Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej, wynagrodzenie przewodniczącego i członków GKRPA zostanie odpowiednio zwiększone.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców gminy Siemyśl, z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

REALIZACJA PROGRAMU

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Siemyśl na lata 2022-2025 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemyślu.

2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Siemyśl na lata 2022-2025 realizowany będzie od 1 kwietnia 2022 roku do 31 grudnia 2025 roku.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Siemyśl na lata 2022-2025 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, a także opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie Gminy na dany rok w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii oraz rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu powinny opierać się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemyśl na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.

- b) Kryterium efektywności – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Na podstawie analizy realizowanego programu, realizator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Siemyśl na lata 2022-2025, na czele z Wójtem, sporządzi zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Gminy Siemyśl w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto realizator Programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz przekazanie jej Krajowemu Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

BIBLIOGRAFIA

1. <https://bdl.stat.gov.pl/>
2. <http://www.zcpwz.pl/>
3. <http://google.com/>
4. Babbie E., Badania społeczne w praktyce.
5. Informacje Posterunku Policji w Rymaniu za 2019, 2020 i 2021 rok
6. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018, 2019 i 2020 rok.
7. Pilch T., Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku.
8. Profilaktyka i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych w Polsce w Samorządach Gminnych w 2018, 2019 i 2020 roku, zestawienie statystyczne, Warszawa.
9. Przemoc i agresja w szkołach w Europie – sposoby przeciwdziałania, Polskie Biuro Eurydice, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2007.
10. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok.
11. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.).
12. Oszacowanie rozpowszechnienia oraz identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących od hazardu i innych uzależnień behawioralnych – edycja 2018/2019, Ministerstwo Zdrowia, Krajowe Biuro do spraw Narkomanii, Warszawa 2019.
13. Sierosławski J., Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną, raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 roku, Europejski program badań ankietowych w szkołach ESPAD, Warszawa 2020.
14. Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Struktura próby badawczej.....	8
Rysunek 2. Położenie gminy Siemysł w powiecie kołobrzesckim.....	10
Rysunek 3. Płeć:.....	16
Rysunek 4. Płeć:.....	45
Rysunek 5. Płeć:.....	68
Rysunek 6. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Siemysł w latach 2018-2020.....	88
Rysunek 7. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca na terenie Gminy w latach 2018-2020.....	89

SPIS TABEL

Tabela 1. Przyrost naturalny w gminie Siemysł na przestrzeni lat 2018-2020.....	12
Tabela 2. Udział ludności gminy Siemysł według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2018-2020.....	12
Tabela 3. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś?.....	32
Tabela 4. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=82.....	33
Tabela 5. Odnieś się proszę, do poniższych stwierdzeń korzystając z przedstawionej skali.....	42
Tabela 6. Jakiego rodzaju przemoc Pan/i zastosował/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy?.....	59
Tabela 7. W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i zachowanie przemocowe?.....	60
Tabela 8. Działania funkcjonariuszy Policji w stosunku do osób spożywających alkohol w latach 2019-2021.....	78
Tabela 9. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemysłu wobec osób uzależnionych w latach 2018-2020.....	82
Tabela 10. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie i dotkniętych tym problemem, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w Siemysłu w latach 2018-2020.....	84
Tabela 11. Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w Polsce, województwie zachodniopomorskim oraz gminie Siemysł w latach 2018-2020.....	90

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Siemysł w latach 2018-2020.....	11
Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących gminę Siemysł na przestrzeni lat 2018-2020.....	11
Wykres 3. Ludność gminy Siemysł według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku.....	13
Wykres 4. Klasa:.....	17
Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol?.....	17
Wykres 6. W jaki sposób otrzymałeś/aś – zdobyłeś/aś alkohol?.....	18
Wykres 7. W jakim wieku pierwszy raz spożyłeś/aś alkohol?.....	18
Wykres 8. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni?.....	18
Wykres 9. Jaki rodzaj alkoholu próbowałeś/aś?.....	19
Wykres 10. Czy miałeś/aś jakieś przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu?.....	19
Wykres 11. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się palić papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów)?.....	20
Wykres 12. W jakim wieku pierwszy raz paliłeś/aś papierosy? (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów).....	20
Wykres 13. Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu ostatnich 30 dni?.....	20
Wykres 14. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się palić e-papierosy (papierosy elektroniczne)?.....	21
Wykres 15. W jakim wieku pierwszy raz paliłeś/aś e-papierosa?.....	21

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemysł na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Wykres 16. Jak często paliłeś/aś e-papierosy w ciągu ostatnich 30 dni?	22
Wykres 17. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)?	22
Wykres 18. Skąd wzięłeś(ęłaś) tę substancję?	23
Wykres 19. Ile miałeś/aś lat, kiedy po raz pierwszy zażyłeś/aś jakieś narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne?	23
Wykres 20. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu OSTATNICH 30 DNI?	24
Wykres 21. Jakie były to substancje?	24
Wykres 22. Czy miałeś/aś jakieś przykre doświadczenia związane z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy?	25
Wykres 23. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy w swojej miejscowości byłoby to:.....	26
Wykres 24. Jak oceniasz szkodliwość poniższych substancji dla zdrowia?	27
Wykres 25. Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z zażywaniem alkoholu, narkotyków, dopalaczy i papierosów?.....	28
Wykres 26. Do kogo zwrócił(a)byś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, narkotykami lub dopalaczami?	29
Wykres 27. Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?	30
Wykres 28. Kto stosował wobec Ciebie przemoc?	31
Wykres 29. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?	31
Wykres 30. Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? ..	32
Wykres 31. Czy w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?	33
Wykres 32. Czy w Twoim domu członkowie rodziny stosują przemoc?	34
Wykres 33. Czym według Ciebie jest cyberprzemoc?.....	34
Wykres 34. Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejs z wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?	35
Wykres 35. Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?.....	36
Wykres 36. Jaka forma zajęć profilaktycznych jest wg Ciebie najciekawsza/najefektywniejsza?	37
Wykres 37. Czy Twoim zdaniem prowadzone zajęcia profilaktyczne spełniają swoje zadanie?	37
Wykres 38. Jak często korzystasz z urządzeń elektronicznych (komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier itp.) i Internetu?	38
Wykres 39. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych?.....	39
Wykres 40. Z jakich powodów najczęściej korzystasz z urządzeń elektronicznych?.....	40
Wykres 41. Czy zdarzyło Ci się kłamać aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych np. przed rodzicami?	41
Wykres 42. Czy zdarzyło Ci się grać w gry za pieniądze?.....	43
Wykres 43. Jak często grałeś/aś lub obstawiałeś/aś gry na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy?	43
Wykres 44. Czy miałeś/aś poważne problemy w związku z graniem w gry na pieniądze?	44
Wykres 45. Wiek:.....	45
Wykres 46. Wykształcenie:	46
Wykres 47. Jak ocenia Pan/i swoją sytuację materialną?	46
Wykres 48. Stan cywilny:.....	47
Wykres 49. Jak często spożywa Pan/i alkohol?.....	47
Wykres 50. Jaki rodzaj alkoholu pije Pan/i najczęściej?	48
Wykres 51. Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije? Porcja to szklanka piwa (250 ml), lampka wina (100 ml), kieliszek wódki (30 ml).	48
Wykres 52. Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?	49
Wykres 53. Czy zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem pod wpływem alkoholu?	49

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemysł na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Wykres 54. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji w swojej miejscowości, kiedy ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?	49
Wykres 55. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka?.....	50
Wykres 56. Jak często w ostatnich 12 miesiącach widział/a Pan/i na terenie Gminy kobiety w ciąży spożywające alkohol?	50
Wykres 57. Czy na terenie Gminy należy ograniczyć ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych? 51	
Wykres 58. Jak często pali Pan/i papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów)?	51
Wykres 59. Ile sztuk papierosów dziennie Pan/i wypala?	52
Wykres 60. Czy próbował/a Pan/i kiedykolwiek rzucić palenie?	52
Wykres 61. Jak często pali Pan/i e-papierosy?	53
Wykres 62. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)?	53
Wykres 63. Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne stosował/a Pan/i?	54
Wykres 64. Jak ocenia Pan/i szkodliwość poniższych substancji dla zdrowia?	55
Wykres 65. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?	55
Wykres 66. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?	56
Wykres 67. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy?	56
Wykres 68. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy?.....	57
Wykres 69. Kto stosował wobec Pana/i przemoc?	58
Wykres 70. Gdzie doświadczył/a Pan/i przemocy?	58
Wykres 71. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji gdzie zastosował/a Pan/i przemoc wobec drugiej osoby?	59
Wykres 72. Czy w Pana/i domu występuje problem przemocy?	60
Wykres 73. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?	61
Wykres 74. Czy doznał/a Pan/i kiedykolwiek, którejś z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?.....	62
Wykres 75. Do kogo zwrócił(a)by się Pan/i o pomoc w razie problemu uzależnień lub/i przemocy w rodzinie?	63
Wykres 76. Jakie działania według Pana/i podejmuje Gmina, aby ograniczyć zażywanie narkotyków lub dopalaczy?.....	64
Wykres 77. Jak ocenia Pan/i stopień zaangażowania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców?.....	65
Wykres 78. Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów?.....	65
Wykres 79. Jak często korzysta Pan/i z urządzeń elektronicznych (komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier itp.)	66
Wykres 80. Czy w związku z korzystaniem z urządzeń elektronicznych doświadczył/a Pan/i w ciągu ostatnich 12 miesięcy:.....	67
Wykres 81. Jak często Pan/i grał/a lub obstawiał/a gry na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy?	67
Wykres 82. Pana/i wiek mieści się w przedziale:	68
Wykres 83. Od ilu lat pracuje Pan/i w punkcie, gdzie prowadzona jest sprzedaż alkoholu?	69
Wykres 84. Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości:	69
Wykres 85. Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?.....	70
Wykres 86. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej w ciągu ostatnich 12 miesięcy? 70	
Wykres 87. Czy często zdarza się, że ktoś z dorosłych klientów podejmuje interwencję w sprawie sprawdzenia wieku kupujących alkohol?	71

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Siemyśl na lata 2022-2025 wraz z Diagnozą Problemów Społecznych

Wykres 88. Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek pytać o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni?	71
Wykres 89. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobom nieletnim, w sytuacji, gdy osoba ta chciała kupić alkohol dla rodziców?	72
Wykres 90. Proszę ocenić jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w Pana/i miejscowości?	72
Wykres 91. Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?	72
Wykres 92. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej w ciągu ostatnich 12 miesięcy?	73
Wykres 93. Jak często zdarza się Panu/i wzywać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy?	73
Wykres 94. Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać papierosy osobie niepełnoletniej w ciągu ostatnich 12 miesięcy?	74
Wykres 95. Czy zna Pan/i ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącą się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?	74
Wykres 96. Czy w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie znajdują się informacje na temat:	75
Wykres 97. Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?	75
Wykres 98. Komu zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych według ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi?	76
Wykres 99. Czy utrata zezwolenia na sprzedaż alkoholu za sprzedaż alkoholu nieletnim jest:	76
Wykres 100. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu alkoholizmu i narkomanii w gminie Siemyśl na przestrzeni lat 2018-2020.....	77
Wykres 101. Działania funkcjonariuszy Policji w stosunku do osób stosujących przemoc na terenie Gminy w latach 2019-2021.....	78
Wykres 102. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2018-2020	86
Wykres 103. Liczba dzieci uczestniczących w koloniach i obozach z programem socjoterapeutycznym w Gminie na przestrzeni lat 2018-2020	87
Wykres 104. Liczba członków GKRPA w Siemyślu uczestniczących w szkoleniach z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych na przestrzeni lat 2018-2020.....	87
Wykres 105. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych (sklepów) w gminie Siemyśl w latach 2018-2020	89

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w formie uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Konieczność ponownego uchwalenia programu ma związek z ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469), zgodnie z którą gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 r. straciły moc dnia 31 marca 2022 r.

Przedłożony projekt programu został opracowany w oparciu o przeprowadzoną diagnozę problemów społecznych występujących na terenie gminy Siemyśl, z uwzględnieniem uzależnień behawioralnych. Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata, dlatego też niniejszy program został opracowany na lata 2022-2025.

Biorąc pod uwagę powyższe wnioskuję o przyjęcie przedkładanego projektu uchwały.